

Τ.Ε.Ι. ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

ΣΧΟΛΗ: Τεχνολόγων Γεωπονίας

ΤΜΗΜΑ: Θερμοκηπιακών Καλλιεργειών & Ανθοκομίας

κα Ντάκουλα

τετάρτη 10/5

ώρα 13:00

# ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ



**ΘΕΜΑ:**

“Η Εφαρμογή της Αγροτικής Πολιτικής  
στην Καλλιέργεια Βαμβακιού  
στο Νομό Αιτωλοακαρνανίας”

**ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ:**

Ντάκουλα Ελένη

**ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ:**

Ζιάβρα Χριστίνα

Τσιγαρίδας Ιωάννης

ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ 2000

## Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

### **Εφαρμογή της Αγροτικής Πολιτικής στην καλλιέργεια του βαμβακιού στο Νομό Αιτωλοακαρνανίας**

- |                |   |
|----------------|---|
| 1) Πρόλογος    | 4 |
| 2) Κυρίως θέμα | 5 |

#### **ΜΕΡΟΣ I**

#### **“Η Ελληνική Γεωργία στις συνθήκες του Ευρωπαϊκού ανταγωνισμού”**

#### **ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1<sup>ο</sup>**

- |   |    |
|---|----|
| 1) “Σημερινή κατάσταση και επίπεδο της Ελληνικής<br>Γεωργίας”       | 5  |
| 1.1 Ορισμένες συγκρίσεις της Ελληνικής Γεωργίας με<br>την Κοινοτική | 6  |
| 1.2 Βασικά αίτια επιδείνωσης γεωργικού ισοζυγίου                    | 7  |
| 1.3 Η κρατική παρέμβαση και οι αρνητικές επιπτώσεις<br>της          | 13 |
| 2) Η Ελληνική Αγροτική Πολιτική στα πλαίσια της Ε.Ε.                | 17 |

#### **ΜΕΡΟΣ II**

#### **“Εφαρμογή και αποτελέσματα της Αγροτικής Πολιτικής στο βαμβακοπαραγωγικό κλάδο στην Ελλάδα”**

- |   |    |
|---|----|
| 3) Παραγωγικές επιχειρήσεις – Μέγεθος εγχώριας παραγωγής                          | 29 |
| 3.1 Κυριότερες παραγωγικές επιχειρήσεις του κλάδου                                | 29 |
| 3.2 Πωλήσεις ορισμένων εκ των κυριότερων παραγωγικών<br>επιχειρήσεων του κλάδου   | 41 |
| 3.3 Μέγεθος εγχώριας παραγωγής σε σύσπορο και<br>εκκοκκισμένο βαμβάκι             | 45 |
| 3.4 Μερίδια των κυριότερων εκκοκκιστικών μονάδων στη<br>συνολική εγχώρια παραγωγή | 50 |

3.5 Επενδύσεις των παραγωγικών επιχειρήσεων που έχουν υπαχθεί στον αναπτυξιακό νόμο 1892/90	53
4) Εξωτερικό εμπόριο	56
4.1 Εισαγωγές βάμβακος – κυριότερες χώρες προέλευσης	56
4.2 Εξαγωγές βάμβακος – κυριότερες χώρες προορισμού	59
5) Ανάλυση αγοράς εκκοκκισμένου βάμβακος	63
5.1 Μέγεθος αγοράς σε εκκοκκισμένο βαμβάκι	63
5.2 Χαρακτηριστικά και παράγοντες που επηρεάζουν τη ζήτηση του εκκοκκισμένου βάμβακος	68

### ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ

6) Εφαρμογή και αποτελέσματα της Αγροτικής Πολιτικής στην καλλιέργεια βαμβακιού στο Νομό Αιτωλοακαρνανίας	69
6.1 Γενικά πληροφοριακά στοιχεία για την ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Μεσολογίου Ναυπακτίας	69
6.2 Ομάδες παραγωγών, ανάγκες λειτουργίας τους, ομάδες που δραστηριοποιούνται στο Νομό και αριθμητικά στοιχεία για το έτος 1998	69
6.3 Ποικιλίες βαμβακιού που καλλιεργούνται στο Νομό και αριθμητικά στοιχεία, ποσότητες που διατέθηκαν εντός Νομού για το έτος 1998.	74
6.4 Καθορισμός της τιμής της παγκόσμιας αγοράς στο βαμβάκι και καθορισμός του ποσού ενίσχυσης.	76
6.5 Διασφάλιση και έλεγχος της ποιότητας του βαμβακιού και των παραγόμενων προϊόντων	84

### ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΑ

1) Προβλήματα του κλάδου	86
2) Προοπτικές του κλάδου	90
3) Βιβλιογραφία	93

## ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η πτυχιακή εργασία που κρατάτε στα χέρια σας πραγματεύεται την εφαρμογή της Αγροτικής Πολιτικής στην καλλιέργεια βαμβακιού στο Νομό Αιτ/νίας. Αρχικά γίνεται αναφορά στο σημερινό επίπεδο της Ελληνικής γεωργίας, στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στην συνέχεια, αναφερόμαστε στην εφαρμογή και τα αποτελέσματα της Αγροτικής Πολιτικής στον βαμβακοπαραγωγικό κλάδο στην Ελλάδα, γενικά, και στον νομό Αιτ/νίας ειδικότερα. Τέλος, ακολουθούν συμπεράσματα σχετικά με τα προβλήματα και τις προοπτικές εξέλιξης του κλάδου.

Με μια πρώτη αντιμετώπιση, πιστέψαμε ότι θα μπορούσαμε να βρούμε αρκετό υλικό για τη σύνταξη της εργασίας. Παρ' όλα αυτά, η μικρή βιβλιογραφία σχετικά με αντικείμενό μας και η γραφειοκρατία που συναντήσαμε στις διάφορες υπηρεσίες μας δυσκόλεψαν αρκετά.

Τέλος, θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε την εισηγήτρια κ<sup>α</sup> Ελένη Ντάκουλα για την επίβλεψη της εργασίας, τους αρμόδιους στον Οργανισμό Βάμβακος για το υλικό που μας εμπιστεύθηκαν και τον κ<sup>ο</sup> Λάμπρο Λιάπη για την υπομονή και την κατανόηση που έδειξε κατά την δακτυλογράφηση της Πτυχιακής Εργασίας. Επίσης, θα θέλαμε, εκ των προτέρων, να ευχαριστήσουμε εσάς για τον χρόνο που θα αφιερώσετε για να διαβάσετε την εργασία μας.

## ΜΕΡΟΣ Ι

### Η ελληνική γεωργία στις συνθήκες του Ευρωπαϊκού Ανταγωνισμού.

#### ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1<sup>ο</sup>

##### 1. Σημερινή κατάσταση και επίπεδο Ελληνικής Γεωργίας.

Στη χώρα μας η Γεωργία ταυτίζεται ουσιαστικά με την ύπαιθρο· η δεύτερη εξαρτάται οικονομικά και κοινωνικά, κυρίως, από την πρώτη, αφού οι εξελίξεις στο γεωργικό τομέα επηρεάζουν άμεσα την οικονομική και κοινωνική κατάσταση της υπαίθρου.

Στη μεταπολεμική περίοδο, η Ελληνική Γεωργία χαρακτηρίζεται από την εκδήλωση δύο κυρίως φαινομένων:

Πρώτον, από τη φυγή στη δεκαετία του '50 και ιδιαίτερα του '60, των αγροτών προς τα αστικά κέντρα και τις μεταναστευτικές χώρες, καθώς και από την εντατική προσπάθεια αύξησης της παραγωγής τροφίμων και γεωργικών προϊόντων με σκοπό την κάλυψη των ελλειμμάτων στον τομέα αυτό.

Δεύτερον, από τάσεις στη δεκαετία του '80, αντίστροφες εκείνων των προηγούμενων δεκαετιών. Συγκεκριμένα, από τη μετανάστευση αγροτών στην παλιννόστησή τους και από τα ελλείμματα γεωργικών προϊόντων στα πλεονάσματα.

Το υψηλό ποσοστό ανεργίας, τα σχετικά μεγάλο κόστος διαβίωσης και οι υποβαθμισμένες συνθήκες ζωής των πόλεων έχουν ωθήσει ορισμένες κατηγορίες ατόμων, κυρίως εκείνων με χαμηλό εισόδημα (συνταξιούχοι, μετανάστες, πρόσφυγες κ.α.) να επιλέξουν ως τόπο κατοικίας τους την ύπαιθρο. Η ελκυστικότητα της τελευταίας εξηγείται και από το γεγονός της δημιουργίας νέων ευκαιριών απασχόλησης με αποτέλεσμα όλο και μεγαλύτερα

τμήματα του αγροτικού πληθυσμού να αποκτούν εισοδήματα εκτός της γεωργίας<sup>1</sup>.

### **1.1 Ορισμένες συγκρίσεις της Ελληνικής Γεωργίας με την Κοινοτική.**

Η Ελλάδα, όπως και η Πορτογαλία, έχουν τους πιο προβληματικούς αγροτικούς τομείς, ακολουθούμενες από την Ισπανία, την Ιταλία και την Ιρλανδία.

Το 1988, το Ακαθάριστο Γεωργικό Προϊόν (ΑΓΠ) της χώρας ανήλθε σε 62δισ.δρχ., σε σταθερές τιμές του 1970, και σε 1015δισ.δρχ., σε τρέχουσες, ενώ η συμμετοχή του ΑΓΠ στο ΑΕΠ κυμάνθηκε σε 13,1% και 15,7% αντίστοιχα και σε σύγκριση με εκείνη της προηγούμενης δεκαετίας παρουσίασε μείωση κατά 1 περίπου ποσοστιαία μονάδα. Στην Ένωση, ο αντίστοιχος δείκτης είναι περίπου 4%. Η συμμετοχή της Ελλάδας στη συνολική γεωργική παραγωγή της Κοινότητας ανέρχεται στο 4% και είναι τετραπλάσια εκείνης της βιομηχανικής συμμετοχής.

Ο βαθμός καθυστέρησης της Ελληνικής Γεωργίας απεικονίζεται παραστατικά στο γεγονός πως μόνο 11χιλ. εκμεταλλεύσεις (σε αυτό το δείκτη τα διαθέσιμα στοιχεία του EUROSTAT αναφέρονται στο 1980) σε ένα σύνολο 998χιλ. εκμεταλλεύσεων διατηρούσαν λογιστικά βιβλία. Στην Ιρλανδία οι αντίστοιχοι αριθμοί ήταν (σε χιλ.) 65 και 223, στη Γαλλία 469 και 1214, στην Ιταλία 359 και 2816, στην Αγγλία 229 και 252. Στην Ολλανδία, το σύνολο σχεδόν των επιχειρήσεων διατηρούσαν λογιστικά βιβλία. Στην ΕΟΚ, η μόνη χώρα που υστερούσε απέναντι της Ελλάδας ήταν η Πορτογαλία (4 έναντι 765)<sup>2</sup>.

- 
1. Το φαινόμενο της εξωαγροτικής απασχόλησης των αγροτών έχει αποκτήσει μεγάλη σημασία διεθνώς και έχει εξαπλωθεί σε χώρες με διαφορετικά κοινωνικά συστήματα και επίπεδα κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης. Στις αναπτυγμένες ευρωπαϊκές χώρες, η πλειοψηφία των κατοίκων της υπαίθρου αποκτούν, ήδη, το κύριο ή το συμπληρωματικό τους εισόδημα εκτός της γεωργίας.
  2. Eurostat, Agriculture, Statistical Yearbook 1989

Στην Ελλάδα, η πυκνότητα του πληθυσμού κατά τετρ. χιλ. είναι σχεδόν δύο φορές μικρότερη εκείνης της κοινότητας (76 έναντι 146). Στα πλαίσια της τελευταίας, η Ελλάδα μαζί με την Ισπανία έχει τη μικρότερη πυκνότητα πληθυσμού μετά την Ιρλανδία.

Όπως συμβαίνει με τις περισσότερες χώρες, έτσι και στην Ελλάδα, η γεωργία είναι δομημένη με βασικό μοχλό ανάπτυξης της εκμετάλλευση οικογενειακής μορφής. Η οικογενειακή μονάδα αποτελεί τη βασική πηγή εργατικού δυναμικού. Το 1979 – 80 στην Ελλάδα, το 99% όλων των γεωργικών εκμεταλλεύσεων απασχολούσε αποκλειστικά οικογενειακό εργατικό δυναμικό σε τακτική βάση, έναντι ποσοστού 95%, για την Κοινότητα των 10.<sup>3</sup> Είναι φανερό πως στη χώρα μας και γενικά στην Ευρώπη, η γεωργική εκμετάλλευση διαφέρει ριζικά από τα αμερικάνικα πρότυπα με τις απέραντες εκτάσεις και τους ελάχιστους γεωργούς.

## 1.2 Βασικά αίτια επιδείνωσης Γεωργικού Ισοζυγίου

Τα φαινόμενα που παρατηρούνται μετά την ένταξη της χώρας μας στην κοινότητα συνοψίζονται, κυρίως, στα ακόλουθα<sup>4</sup>:

α) στη μεγάλη αύξηση του ελλείμματος στο εμπορικό ισοζύγιο και ιδιαίτερα σε εκείνο των γεωργικών προϊόντων.

β) στη μειωμένη ανταγωνιστικότητα των γεωργικών προϊόντων μας από τις αθρόες εισαγωγές.

γ) στην αδυναμία της ελληνικής γεωργίας και γενικά της οικονομίας να εκμεταλλευθεί την ευρωπαϊκή αγορά.

---

3. Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. «Προοπτικές της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής». Βρυξέλλες, 1985 (Com (85) 333 Τελικό) σελ. 12.

4. Εδώ επιχειρείται η παρουσίαση μόνο των οικονομικών αποτελεσμάτων στη γεωργία από την ένταξη. Τα γενικότερα, όμως, οικονομικά αποτελέσματα χρειάζεται να αξιολογηθούν τόσο από τις δημοσιονομικές δοσοληψίες της χώρας μας με την ΕΟΚ, από τις πληρωμές, δηλαδή, και εισπράξεις μέσω του Κοινοτικού προϋπολογισμού όσο και από τις επιπτώσεις στους άλλους τομείς της οικονομίας, όπως π.χ., στη βιομηχανία κ.λ.π., ώστε να εκτιμηθεί το συνολικό οικονομικό αποτέλεσμα.

Η εξέταση του εμπορικού ισοζυγίου της χώρας ως προς την κατηγορία γεωργικών προϊόντων της 15ετίας 1973 – 1988 δείχνει πως στην περίοδο πριν την ένταξη το ισοζύγιο ήταν στις περισσότερες περιπτώσεις θετικό, ενώ μετά την ένταξη έγινε κατά κανόνα αρνητικό.

Συγκεκριμένα, στην 4ετία 1975 – 78, καθώς και το 1980, το ισοζύγιο ήταν πλεονασματικό, ενώ στην δετία 1981 – 88 ήταν ελλειμματικό με εξαίρεση το 1984. Το έλλειμμα ξεπέρασε τα 91δισ.δρχ. το 1987 και τα 161δισ.δρχ. το 1988 έναντι λιγότερο από 2δισ.δρχ. το 1973 και 0,1δισ.δρχ. το 1984. Το 1987 το γεωργικό έλλειμμα αποτέλεσε το 10% και πλέον του συνολικού εμπορικού ελλείμματος της χώρας και το 1988 το 16%, έναντι 3,3% το 1973 και 0,15% το 1974.

### ΠΙΝΑΚΑΣ 1

#### Γεωργικό και Εμπορικό Ισοζύγιο Ελλάδας

(σε εκατ. δρχ. και τρέχουσες τιμές)

ΕΤΟΣ	ΓΕΩΡΓΙΚΟ	ΕΜΠΟΡΙΚΟ
1973	-1.969	-60.166
1974	-104	-71.290
1975	+3.218	-97.600
1976	+5.787	-129.348
1977	+4.006	-150.820
1978	+4.060	-164.002
1979	+1.183	-212.582
1980	+3.281	-231.772
1981	+4.639	-256.110
1982	+14.054	-379.639
1983	-737	-455.643
1984	+8.897	-541.274
1985	-31.511	-783.609
1986	-49.178	-797.219
1987	-91.168	-877.962
1988	-161.025	-981.564

Πηγή: ΕΣΥΕ (Επεξεργασία Στοιχείων: Υπουργείο Γεωργίας)

Από την ανάλυση των εισαγωγών – εξαγωγών γεωργικών προϊόντων (πιν.1) προκύπτει πως στον τομέα της φυτικής

παραγωγής η χώρα παρουσιάζει πλεόνασμα, ενώ στον τομέα της ζωικής παραγωγής, της αλιείας και των δασικών προϊόντων είναι ελλειμματική. Η εισροή συναλλάγματος οφείλεται, κυρίως, στις εξαγωγές φρούτων και λαχανικών, καπνού, λαδιού και ποτών, η δε εκροή στις εισαγωγές κρεάτων, γαλακτοκομικών προϊόντων, καφέ, κακάο, μπαχαρικών, φυσικού καουτσούκ και τροφίμων.

## ΠΙΝΑΚΑΣ 2

Γεωργικό Ισοζύγιο  
(Σε εκατ. δρχ. τρέχουσες τιμές)

Ομάδες προϊόντων	ΕΟΚ	1981 Λοιπές χώρες	Σύνολο	ΕΟΚ	1982 Λοιπές χώρες	Σύνολο	ΕΟΚ	1983 Λοιπές χώρες	Σύνολο
<b>A. ΦΥΤΙΚΑ</b>	<b>14.648</b>	<b>13.822</b>	<b>28.470</b>	<b>21.291</b>	<b>17.581</b>	<b>38.782</b>	<b>37.106</b>	<b>23.707</b>	<b>60.814</b>
Δημητριακά	-873	4.152	3.279	-5.253	5.241	-12	2.374	9.763	12.138
Φρούτα & λαχανικά	20.959	13.465	34.369	28.482	16.511	45.003	35.481	18.506	53.986
Ζάχαρη & παρασκευάσματα	-3989	164	-3.825	-78	199	115	145	600	746
Καφές, κακάο, μπαχαρικά	-751	-4.104	-4.855	-1.106	-5.269	-6.375	-1.441	-7.238	-8.679
Καπνός	1.062	7.197	8.259	862	9.442	10.304	954	12.761	13.715
Ελαιούχοι σπόροι	17	-1.770	-1.753	5	-2.660	-2.655	23	-4.944	-4.921
Φυτικές υφαντικές ύλες	-82	-6.366	-6.448	-58	-5.633	-5.961	827	-7.000	-6.173
Άμυλα, ινσουλίνη, γλουτένη	-67	-84	-151	-96	-80	-176	-147	-29	-176
Καουτσούκ φυσικό	-11	-515	-526	-9	-516	-525	-32	-750	-782
Ζωοτροφές	-1.617	1.743	126	-1.168	352	-816	-1.708	2.038	330
<b>B. ΖΩΙΚΑ</b>	<b>-23.754</b>	<b>-1.754</b>	<b>-25.508</b>	<b>-40.221</b>	<b>-4.823</b>	<b>-45.044</b>	<b>-59.718</b>	<b>-6.550</b>	<b>-66.268</b>
Ζώα ζώα	-72	-385	-457	-79	-928	-1.007	-285	-1.675	-1.960
Κρέατα	-12.459	-2.216	-14.675	-24.744	-4.615	-29.359	-40.007	-5.818	-45.825
Γαλακτοκομικά & αυγά	-11.001	-271	-11.272	-15.124	58	-15.066	-19.095	625	-18.470
Δέρματα	-222	1.118	896	-274	662	388	-331	318	-13
<b>Γ. ΑΛΙΕΙΑΣ</b>	<b>-481</b>	<b>-2.603</b>	<b>-3.084</b>	<b>-1.122</b>	<b>-2.942</b>	<b>-4.064</b>	<b>-451</b>	<b>-3.611</b>	<b>-4.062</b>
Ψάρια κ.λ.π.	-481	-2.603	-3.084	-1.122	-2.942	-4.064	-451	-3.611	-4.062
<b>Δ. ΔΑΣΙΚΑ</b>	<b>-52</b>	<b>-5.395</b>	<b>-5.447</b>	<b>-33</b>	<b>-7.164</b>	<b>-7.197</b>	<b>-326</b>	<b>-10.115</b>	<b>-10.441</b>
Ξυλεία και φελλός	-52	-5.395	-5.447	-33	-7.164	-7.197	-326	-10.115	-10.441

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΠΙΝ. 2

Ομάδες προϊόντων	ΕΟΚ	1981 Λοιπές χώρες	Σύνολο	ΕΟΚ	1982 Λοιπές χώρες	Σύνολο	ΕΟΚ	1983 Λοιπές χώρες	Σύνολο
<b>Ε. ΛΟΙΠΑ</b>	<b>-944</b>	<b>1.874</b>	<b>930</b>	<b>416</b>	<b>2.963</b>	<b>3.379</b>	<b>14.967</b>	<b>4.245</b>	<b>19.222</b>
Ακατέργαστες πρώτες ύλες	-434	-30	-464	-505	118	-392	-882	10	-872
Έλαια & λίπη, παρασκευάσματα αυτών	-167	784	617	2.408	1.972	4.380	18.525	2.770	21.295
Τρόφιμα	-797	427	-370	-1.096	89	-1.007	-2.434	-239	-2.194
Ποτά	454	693	1.147	-391	789	398	-234	1.226	992
<b>Σύνολο γεωργ. προϊόντων*</b>	<b>-10</b>	<b>6</b>	<b>-4</b>	<b>-19</b>	<b>5</b>	<b>-14</b>	<b>-8</b>	<b>7</b>	<b>-0,7</b>
<b>Σύνολο προϊόντων χώρας*</b>	<b>-144</b>	<b>-111</b>	<b>-256</b>	<b>-174</b>	<b>-204</b>	<b>-379</b>	<b>-200</b>	<b>-254</b>	<b>-455</b>

\* Σε δισ. δρχ.

Πηγή: ΕΣΥΕ (Επεξεργασία στοιχείων: Υπουργείο Γεωργίας)

Στην περίοδο 1981 – 1985, το έλλειμμα στο ισοζύγιο γεωργικών προϊόντων, προερχόταν αποκλειστικά από την ΕΟΚ και οφειλόταν, κυρίως, στην εισαγωγή από αυτήν ζωοκομικών προϊόντων. Στα επόμενα, όμως, χρόνια το 20 – 25% του ελλείμματος προέρχεται από τις τρίτες χώρες. Στη δεκαετία του '80, το έλλειμμα, που οφείλεται σχεδόν αποκλειστικά, στο ισοζύγιο ειδών διατροφής, υπερδιπλασιάστηκε και στη διετία 1988 – 89 ξεπέρασε τα 800εκατ.δολ.

Τα βασικά αίτια της επιδείνωσης του γεωργικού ισοζυγίου οφείλονται:

Πρώτον, στη μείωση της ανταγωνιστικότητας. Από την ανάλυση του δείκτη BALASSA προκύπτει, πως ο κλάδος ειδών διατροφής δεν είναι ανταγωνιστικός και ότι σε σύγκριση με το 1973, 1980 και 1986 η ανταγωνιστικότητά του χειροτέρευσε.<sup>5</sup> Η χώρα γίνεται όλο και περισσότερο ελλειμματική στον τομέα αυτό, όπου το ποσοστό κάλυψης των εισαγωγών από εξαγωγές μειώθηκε από 74% το 1973 και το 1980 σε 55% το 1986.

Δεύτερον, στη χειροτέρευση των όρων του εμπορίου. Η επιδείνωση του ισοζυγίου γεωργικών προϊόντων οφείλεται, κυρίως, όχι σε μεταβολές του όγκου των εισαγωγών και εξαγωγών, αλλά στην χειροτέρευση των όρων του εμπορίου με την Κοινότητα. Δεν σημειώνεται τόσο αύξηση της ευημερίας του κοινωνικού συνόλου με την κατανάλωση περισσότερων γεωργικών προϊόντων όσο σημαντικά ταχύτερη αύξηση των τιμών των εισαγόμενων από την ΕΟΚ ζωοκομικών προϊόντων, σε σύγκριση με τη μικρότερη αύξηση των τιμών των εξαγόμενων ελληνικών προϊόντων (φρούτα, λαχανικά, καπνός, κρασί).<sup>6</sup>

---

5. Δαγκαλίδης Θ. Κοκκινοπλίτη Φ. «Εξέλιξη της Διεθνούς εξειδίκευσης και Ανταγωνιστικότητας της Ελληνικής Βιομηχανίας». Εμπορική Τράπεζα. Οικονομικό Δελτίο. Ιούλης – Σεπτέμβρης 1989, σελ. 32.

6. Γεωργακόπουλος Θ. Η Ελληνική Γεωργία και η ΕΟΚ: Μερικές Αντιδράσεις της Ένταξης. Εισήγηση στο Διεθνές Οικονομικό Συνέδριο: Οικονομία και Αγροτικός Τομέας. Πρακτικά. Αθήνα, Αγροτική Τράπεζα Ελλάδος, 1986, том. Β', σελ. 152

Περίπου παρόμοιες επιπτώσεις στα περισσότερα γεωργικά της προϊόντα είχε και η Ισπανία. Λόγω όμως, της καλύτερης οργάνωσης της γεωργίας της στο επίπεδο παραγωγής όσο και σε εκείνα της μεταποίησης και της εμπορίας, οι επιπτώσεις από την ένταξή της στην ΕΟΚ ήταν λιγότερο οδυνηρές από ότι στη χώρα μας.

### 1.3 Η κρατική παρέμβαση και οι αρνητικές επιπτώσεις της

Η νεοκλασική θεωρία του διεθνούς εμπορίου έχει ως θεωρητικό αξίωμα την υπεροχή του απόλυτα ελεύθερου εμπορίου και πιστεύει ότι η προστατευτική πολιτική, που αποτελεί το άθροισμα επιμέρους στόχων, υπαγορεύεται από την ανάγκη διόρθωσης και αριστοποίησης των συνθηκών αγοράς, όταν αυτές δεν λειτουργούν κανονικά. Τα θεωρητικά επιχειρήματα που προβάλλονται για την καθιέρωση του προτιμησιακού καθεστώτος προς όφελος κλάδων και τομέων της οικονομίας αμφισβητούνται.<sup>7</sup>

Σε συνθήκες ταχύτατης διεθνοποίησης των οικονομικών γίνεται όλο και πιο αποδεκτό πως η κρατική παρέμβαση και η προστατευτική πολιτική μπορούν να έχουν θετικές επιπτώσεις, εφόσον επιδιώκουν συγκεκριμένους σκοπούς και διαρκούν καθορισμένο χρονικό διάστημα. Όταν, όμως, είναι άσκοπες και προσλαμβάνουν μόνιμο χαρακτήρα, τα αποτελέσματα είναι αρνητικά. Ο κλάδος και γενικότερα ο τομέας της οικονομίας, που αναπτύσσεται σε συνθήκες αμείωτου προστατευτισμού, δεν ενεργοποιείται και δεν υιοθετεί τη διαμόρφωση των απαραίτητων ανταγωνιστικών προϋποθέσεων με συνέπεια οι πόροι, που διατίθενται, να μην αξιοποιούνται αποτελεσματικά.

---

7. Βλ. Kindleberger C. *International Economics*. Illinois, R. Irwin Inc, 1968, p. 105 – 109; Corden W. "The Cost and Consequences of Protection: A Survey of Empirical Work". In Kenen P. (ed) *International Trade and Finance: Frontiers of Reserch*. Cambridge, University Press, 1975, p. 60 – 85.

Στην Ελλάδα, από το μεσοπόλεμο και στη διάρκεια της μεταπολεμικής περιόδου, δημιουργήθηκε ένα σύστημα μεθόδων και μέσων κρατικής παρέμβασης, που επέδρασαν αποφασιστικά στην ανάπτυξη της εγχώριας γεωργίας.

Τα κύρια όργανα πρόσβασης ήταν οι τράπεζες (Αγροτική Τράπεζα και Τράπεζα Ελλάδος), καθώς και οι κρατικοί, ημικρατικοί και συνεταιριστικοί οργανισμοί (**Οργανισμός Βάμβακος, ΚΥΔΕΠ, ΑΣΟ, ΣΕΚΕ κ.α.**). Οι τελευταίοι ήταν πολύμορφα συνδεδεμένοι με το κράτος, κυρίως, μέσω της χρηματοδότησής τους, του διορισμού των διοικήσεών τους και της πολιτικής διαμόρφωσης των τιμών.

Το κράτος μέσω των οργάνων παρέμβασης, συνέβαλε αποφασιστικά στο σχηματισμό πάγιου κεφαλαίου στην γεωργία. Άμεσα με τις κρατικές επενδύσεις, που κατευθύνονταν κυρίως, στα εγγειοβελτιωτικά και αρδευτικά έργα και έμμεσα με τον μέσο – μακροπρόθεσμο δανεισμό των αγροτών για αγορά μηχανημάτων, λιπασμάτων κ.λ.π. Θα πρέπει, επίσης, να ληφθούν υπ' όψιν και άλλα στοιχεία, όπως οι περιοδικές διαγραφές των αγροτικών χρεών, οι κάθε είδους επιδοτήσεις (εξαγωγών, επιτοκίων, αγοράς παραγωγικών μέσων κ.λ.π.), οι δασμοί και οι εισαγωγικές ποσοτώσεις, τα κίνητρα για αναδιαρθρώσεις, οι εισοδηματικές ενισχύσεις, ο καθορισμός τιμών και η κρατική συγκέντρωση των περισσότερων προϊόντων.

Το κράτος, με την πολιτική των τιμών συγκέντρωσης, αγόρασε μέρος ή το σύνολο της παραγωγής ενός προϊόντος εμποδίζοντας με αυτήν την πρακτική την πτώση της τιμής του, που θα προερχόταν από τη μεγάλη προσφορά. Τα πλεονάσματα που δημιουργούνταν καταστρέφονταν είτε εξάγονταν σε επιδοτούμενες τιμές. Η πολιτική αυτή, που αποσκοπούσε στην εξασφάλιση της επάρκειας ορισμένων προϊόντων και ιδιαίτερα της αυτάρκειας,

δημιουργούσε σημαντικά χρηματοδοτικά προβλήματα στον προϋπολογισμό.

Το χειρότερο, όμως, ήταν πως η πολιτική προστασίας του αγροτικού εισοδήματος, με την ενσωμάτωση στις τιμές παραδοσιακών αγροτικών προϊόντων των κρατικών εισοδηματικών ενισχύσεων, αποτέλεσε ισχυρό ανασταλτικό παράγοντα στην αναδιάρθρωση της γεωργίας. Έμμεσα εμπόδισε την καλλιέργεια και διάδοση νέων προϊόντων με μεγαλύτερη αποδοτικότητα και ευνοϊκότερες προοπτικές εξαγωγής. Παράλληλα, τα αυξημένα εισοδήματα των αγροτών, που επιτεύχθηκαν, κυρίως, με το μηχανισμό των αυξημένων τιμών, δε διοχετεύθηκαν σε παραγωγικές επενδύσεις, αλλά εξαντλήθηκαν για καταναλωτικούς σκοπούς.

Αλλά και αυτά που διοχετεύθηκαν σε παραγωγικές επενδύσεις δεν αξιοποιήθηκαν επαρκώς. Για παράδειγμα, στην περίοδο 1986-87, η αξία των μηχανημάτων που χρησιμοποιούνταν στη γεωργία σχεδόν τετραπλασιάστηκε. Η μεγάλη όμως αυτή αύξηση δεν υπαγορεύθηκε από τις ανάγκες του γεωργικού τομέα. Σημαντικό μέρος των επιδοτούμενων μηχανημάτων, που κατά 90% εισάγονται από το εξωτερικό με ετήσια συναλλαγματική δαπάνη εκατοντάδων εκατομμυρίων δολαρίων, υποαπασχολείται και χρησιμοποιείται ως μέσο κοινωνικής προβολής.

Τα όσα αναφέρθηκαν πιστοποιούν πως η συσσώρευση και η πολλαπλάσια αύξηση της παραγωγικότητας του προϊόντος του αγροτικού τομέα δεν θα ήταν δυνατές χωρίς τη διοχέτευση σ' αυτόν σημαντικών κρατικών και κοινοτικών πόρων.

Οι πόροι, ωστόσο, και οι παρεμβάσεις του κράτους δεν είχαν ως αποτέλεσμα τη διαρθρωτική αλλαγή των δομών της Ελληνικής γεωργίας και την προετοιμασία για την αντιμετώπιση του εντεινόμενου διεθνούς ανταγωνισμού. Η πολιτική που εφαρμόστηκε, ενώ ικανοποιούσε τις βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις

των αγροτών, δεν αντιμετώπιζε τα μακροπρόθεσμα προβλήματά τους.

Η πιο πάνω πολιτική, που όπως ήδη δείχθηκε ακολουθήθηκε, σε γενικές γραμμές και από την Κοινότητα, επέδρασε πολύ αρνητικά στη διεθνή ανταγωνιστικότητα της Ελληνικής γεωργίας. Η τελευταία, παρά τις προόδους που σημείωσε στη μεταπολεμική περίοδο, εξακολουθεί να παραμένει σε μεγάλη απόσταση από τη μεγάλη πλειοψηφία των χωρών – μελών της ΕΟΚ και του ΟΟΣΑ.

Μπορούμε να συμφωνήσουμε με το συμπέρασμα ότι οι Έλληνες αγρότες σαν κοινωνική ομάδα επωφελήθηκαν από την ένταξη σε σχέση με τις άλλες κοινωνικές ομάδες χάρη στις Κοινοτικές, κατά κύριο λόγο, αλλά και στις εθνικές επιδοτήσεις. Είναι, όμως, αμφίβολο, αν ο αγροτικός τομέας, ως οικονομική δραστηριότητα, επωφελήθηκε ουσιαστικά από την ένταξη.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2°

### Η Ελληνική Αγροτική πολιτική στα πλαίσια της Ε.Ε.

Για τις περισσότερες χώρες της Ε.Ε. τα οφέλη από τη νέα πολιτική της Ένωσης στη γεωργία, θα είναι πολλά: μείωση δαπανών για τη γεωργία, μεταστροφή ή μετατόπιση πόρων προς άλλες δραστηριότητες, κυρίως βιομηχανικές, προοπτική απελευθέρωσης, διεθνώς, των υπηρεσιών κ.α. Για ορισμένες χώρες, όπως π.χ. τις Βόρειες, τα οφέλη θα είναι ιδιαίτερα μεγάλα. Η γεωργία τους, διαθέτοντας υψηλή παραγωγικότητα, καλύτερη υποδομή, άφθονους υδατικούς πόρους, σύγχρονες εκμεταλλεύσεις με έμφαση στα προϊόντα ζωικής παραγωγής – που απολαμβάνουν συγκριτικά μεγαλύτερη προστασία από τους κανονισμούς της Ένωσης – είναι σε θέση να αντιμετωπίζει την περιοριστική πολιτική, που πλήττει, κυρίως, τους μικρούς παραγωγούς. Η αγροτική οικονομία τους είναι περισσότερο έτοιμη για τη νέα πορεία της Ένωσης.

Δε συμβαίνει, όμως, το ίδιο με την Ελλάδα, που η γεωργία της έχει μείνει συγκριτικά πολύ πίσω (έχει μόλις 50% του μέσου όρου της παραγωγικότητας της Ένωσης, και αντιμετωπίζει τα περισσότερα προβλήματα.

Η Ένωση μεταβιβάζει στη χώρα μας ένα αξιόλογο ποσό καθαρών πόρων, το σημαντικότερο μέρος των οποίων προέρχεται από το Κοινό Αγροτικό Ταμείο. Εκτός από τον προϋπολογισμό της Ένωσης, μεταφορά πόρων προκαλείται και από άλλους μηχανισμούς, ορισμένοι από τους οποίους (αντισταθμιστικές εισροές, δασμοί κ.α.) λειτουργούν στα πλαίσια της ΚΑΠ.

Ο συμμετοχικός ρόλος της Ένωσης διαφαίνεται έντονα από το ότι το 114 της ακαθάριστης αξίας της ελληνικής γεωργικής παραγωγής αντιπροσωπεύει επιδοτήσεις και ενισχύσεις του

προϋπολογισμού της Ένωσης. Η σημασία της Ένωσης υπογραμμίζεται επίσης από το ότι οι δυνητικά βιώσιμες γεωργικές εκμεταλλεύσεις, στις οποίες γίνεται σημαντική ενίσχυση από την Ένωση, αποτελούν την πλειοψηφία των εκμεταλλεύσεων της γεωργίας μας.

Προκύπτει, πως για την Ελλάδα η διατήρηση της Κοινής Αγροτικής πολιτικής και των μηχανισμών της είναι αναγκαία εξασφαλίζοντας σημαντικές εισροές πόρων για την ανάπτυξη της αγροτικής οικονομίας, επιτυγχάνει την εξοικονόμηση εθνικών πόρων και τη διάθεσή τους για άλλους αναπτυξιακούς και κοινωνικούς σκοπούς. Η κατάργηση, κατά συνέπεια, της ΚΑΠ συνεπάγεται μεγάλο πολιτικό – κοινωνικό κόστος, που η χώρα μας δεν μπορεί άμεσα να επωμισθεί. Η αποδυνάμωση, εξάλλου, των μηχανών στήριξης της Αγροτικής πολιτικής και η περιοριστική πολιτική τιμών, που ακολουθείται στην Ένωση, δεν αντισταθμίζεται από τις κοινωνικοδιαρθρωτικές πολιτικές και την άμεση ενίσχυση των αγροτικών εισοδημάτων.

Γίνεται φανερό πως σε αυτές τις συνθήκες οι Έλληνες αγρότες καλούνται να διαλέξουν ανάμεσα στον οξύ ανταγωνισμό και στις εναλλακτικές λύσεις της Ε.Ε.

Στην πρώτη περίπτωση, οι περισσότεροι αγρότες θα αντιμετωπίζουν το φάσμα της οικονομικής καταστροφής, λόγω του ότι ανήκουν στην κατηγορία των οριακών καλλιεργητών και δεν μπορούν να αντεπεξέλθουν στο διεθνή ανταγωνισμό. Οι Ελληνικές κυβερνήσεις θα επωμιστούν το πολιτικό ή το οικονομικό κόστος μιας τέτοιας εξέλιξης ή και τα δυο μαζί, σε ανάλογα μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό το καθένα.

Στη δεύτερη περίπτωση, οι αγρότες θα υποστούν μια σημαντική μείωση του εισοδήματός τους, ενώ το ελληνικό δημόσιο θα επωμιστεί το μεγαλύτερο κόστος από την υλοποίηση των εναλλακτικών λύσεων της Ένωσης.

Η Ελλάδα, παρά τις δυσμενείς προοπτικές για την γεωργία της, δεν είναι δυνατό να μην λάβει υπόψη της τις συνθήκες που διαμορφώνονται στον ΟΟΣΑ και στην Ε.Ε., ως προς τους βασικούς σκοπούς που επιδιώκονται, όπως είναι, η εξάλειψη των πλεονασμάτων, η σμίκρυνση του χάσματος μεταξύ εθνικών και διεθνών τιμών κ.α. Η χώρα είναι υποχρεωμένη να ξεκινήσει από την προοπτική πως το μέλλον της γεωργίας μας, όπως και κάθε ευρωπαϊκής χώρας, δεν μπορεί να βασίζεται πλέον στις αναποτελεσματικές επιδοτήσεις και στις αστήριχτες αυξήσεις των τιμών.

Κατά την προβολή των ελληνικών θέσεων θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη πως η ΚΑΠ, μέσω της οποίας η Ελλάδα αντλεί τα κύρια οφέλη της από τη συμμετοχή της στην Ε.Ε., δέχεται όλο και εντονότερα τη φθοροποιό επίδραση ενδογενών και εξωγενών παραγόντων. Οι πιέσεις που δέχεται η Ένωση προέρχονται όχι μόνο από τις ΗΠΑ και τις χώρες CAIRNS, που επιθυμούν την ανάληψη συγκεκριμένων δεσμεύσεων τόσο σε βραχυχρόνιες όσο και σε μακροχρόνιες δράσεις, αλλά και από ορισμένα μέλη της (Αγγλία, Ολλανδία κ.α.) που πιέζουν για μια ευρύτερη συμφωνία.

Σε αντίθεση με τη χώρα μας που θεωρεί, πως η έννοια της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής πρέπει να διαπνέει όλες τις πολιτικές πράξεις της Ένωσης, οι Βόρειες χώρες πιστεύουν πως τα μέσα έκφρασης και εφαρμογής της συνοχής είναι τα διαρθρωτικά ταμεία και ότι η πραγματοποίηση της συνοχής επιτυγχάνεται και εξαντλείται με τον εγκριθέντα, ήδη, διπλασιασμό των πόρων αυτών των ταμείων. Πολλές, εξάλλου, χώρες της Ένωσης ευνοούν τη "σύγκλιση" σαν σύγκλιση των "οικονομικών πολιτικών" και μόνο, των χωρών - μελών και όχι ως σύγκλιση των "Επιπέδων ανάπτυξης των ίδιων των οικονομικών" των μελών της Ένωσης.

Τα αιτήματά μας, κατά συνέπεια, για συνοχή και σύγκλιση και η πολεμική μας κατά της διαιώνισης των ανισοτήτων, τότε

μόνο θα βρίσκουν θετική ανταπόκριση, όταν θα συνοδεύονται με συγκεκριμένες προτάσεις για παροχή ενισχύσεων με σκοπό τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς μας και όχι την ικανοποίηση πρόσθετων καταναλωτικών αναγκών, με παράλληλη διατήρηση της οικονομικής μας καθυστέρησης.

Με βάση τα όσα αναφέρθηκαν, κρίνεται σκόπιμο η πολιτική μας απέναντι στην Ένωση να ξεκινάει από την αναμφισβήτητη διαπίστωση ότι η χώρα μας βρίσκεται σε δυσμενή οικονομική θέση και ότι η γεωργία της είναι από τις πιο καθυστερημένες της Ευρώπης. Τούτο παρέχει τη δυνατότητα (με την προϋπόθεση εκπλήρωσης των υποχρεώσεών μας) τήρηση σθεναρής στάσης, που αν συνοδεύεται από πειστική και επιστημονικά θεμελιωμένη επιχειρηματολογία μπορεί να εξασφαλίσει τα ελληνικά συμφέροντα.

Η στάση όμως, επιβάλλεται να γνωρίζει τα επιτρεπτά όριά της. Η υπεράσπιση των συμφερόντων μας και η προώθηση των θέσεών μας, δεν πρέπει να γίνεται εμπόδιο στη διαδικασία ολοκλήρωσης της Ένωσης. Οι επιδιωκόμενοι στόχοι θα επιτευχθούν καλύτερα με την αποφυγή της απομόνωσης και με τη συμπάραταξη με εκείνες τις χώρες που έχουν παρόμοια με τη χώρα μας συμφέροντα, φόβους και προσδοκίες. Και το συμφέρον όλων των χωρών της Ένωσης, ιδιαίτερα των μικρών, όπως η Ελλάδα, είναι η Ε.Ε. να προχωρήσει σε μια ολοκληρωμένη συνεργασία με τη μορφή της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης. Η διαδικασία της ολοκλήρωσης προϋποθέτει την οικονομική και κοινωνική συνοχή, που σημαίνει πως το τεράστιο κόστος προσαρμογής των δομών των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών – μελών θα πρέπει να το επωμιστούν όλες οι χώρες της ένωσης.

Σε αυτές τις συνθήκες, οι διαπραγματευτικοί μας στόχοι μέσα στην Ένωση θα πρέπει να εστιαστούν:

- 1) Στη μεγιστοποίηση των θετικών επιδράσεων από την εφαρμογή της κοινής Αγροτικής Πολιτικής.
- 2) Στην ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων από τη νέα πολιτική της ένωσης (τέλη συνυπευθυνότητας, κατάργηση ή περιορισμός ειδικών περιφερειακών μέτρων, κ.α.)
- 3) Στην καθιέρωση της αγροτικής εκμετάλλευσης οικογενειακής μορφής ως βάση της γεωργίας της Ένωσης, που το κέντρο βάρους της δεν θα είναι προσανατολισμένο αποκλειστικά στους κανόνες της διεθνούς αγοράς.

Για την επίτευξη αυτών των στόχων κρίνεται απαραίτητο να επιδιώξουμε:

- 1) Την αναμόρφωση των γεωργικών δαπανών υπέρ των διαρθρωτικών.
- 2) Τη διασφάλιση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής μέσω της ισορροπίας περιφερειακής ανάπτυξης και της στήριξης του εισοδήματος των ασθενέστερων αγροτών.
- 3) Την ισχυρή χρηματοδότηση από την ένωση των μη βιώσιμων εκμεταλλεύσεων, ώστε να υπάρξει μια ομαλή έξοδος τους από την γεωργική παραγωγή.
- 4) Την ανακατανομή των κονδυλίων των εγγυήσεων με την ισχυροποίηση της σημασίας του ρόλου των μεσογειακών προϊόντων στο σύστημα κανόνων της ένωσης.
- 5) Τη λήψη μέτρων, ώστε σε περίπτωση που οι δείκτες PSE (Producer Subsidy Equivalent) χρησιμοποιηθεί ως μέσο της στήριξης, που παρέχεται στη γεωργία, να εξαιρεθούν απ' αυτό οι κοινωνικές παροχές. Σε περίπτωση, επίσης, πλήρους εφαρμογής της αρχής της αποδέσμευσης των ενισχύσεων από την παραγωγή, η ενέργεια αυτή να μην οδηγήσει σε επανεθνικοποίηση της αγροτικής πολιτικής μέσω των εθνικών επιχορηγήσεων στη γεωργία.

6) Τον υπολογισμό του ύψους και της έκτασης της παρεχόμενης κρατικής προστασίας. Η μέτρηση, που θα πρέπει να περιλαμβάνει όλες τις μορφές προστασίας, διαφορετικά θα είναι αποπροσανατολιστική και επιστημονικά ανεπαρκής, θα καταστήσει εφικτή την εκτίμηση των πραγματικών προοπτικών της ελληνικής γεωργίας στα πλαίσια του διεθνούς περιγύρου, που μεταβάλλεται ταχύτατα.

Δεν υπάρχει αμφιβολία, πως η νέα πορεία της Ένωσης για τη δημιουργία της Τεχνολογικής Ευρώπης, κινείται προς τη σωστή κατεύθυνση. Τις αρνητικές όμως συνέπειες της προηγούμενης λανθασμένης πορείας της Ένωσης στη γεωργία,<sup>8</sup> δεν είναι ούτε λογικό ούτε δίκαιο να τις επωμισθούν, κυρίως, οι λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες, όταν μάλιστα, την ευθύνη την έχουν βασικά οι ανεπτυγμένες χώρες της Ένωσης, που αποκόμισαν και τα μεγαλύτερα οφέλη. Τούτο είναι πολιτικά απαράδεκτο και επικίνδυνο μια και απειλεί τη συνοχή της Ένωσης και τη συναδέλφωση των λαών της.

Με δεδομένο ότι η Ελλάδα δεν σκοπεύει ούτε να αποχωρήσει από την Ε.Ε. ούτε να αγνοήσει τα κράτη – μέλη και διεθνείς κανονισμούς, η καλύτερη λύση που φαίνεται να προσφέρεται είναι ο αγώνας με κάθε τρόπο, ώστε το κύριο βάρος για την αναμόρφωση της γεωργίας των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών – μελών της να το επωμισθεί η Ένωση.

Ο προσανατολισμός της Ένωσης προς μια πιο ολοκληρωμένη μορφή συνεργασίας με τη μορφή της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, επιστέγασμα της οποίας θα αποτελέσει βραχυπρόθεσμα η ενοποίηση της Εσωτερικής Αγοράς, σημαίνει ουσιαστικά ότι θα ληφθούν υπόψη και άλλες παράμετροι στη διαδικασία της οικονομικής και κοινωνικής ενοποίησης, οι οποίοι απουσίαζαν μέχρι τώρα. Το "πακέτο Ντελόρ" αποτελεί το πρώτο

---

8. Οι πόροι που διατίθονταν για την πολιτική των εγγυήσεων ήταν σχεδόν 20πλάσιοι εκείνων για την πολιτική των διαρθρώσεων.

βήμα προς αυτό το νέο προσανατολισμό.

Στα πλαίσια του νέου αυτού προσανατολισμού οι πόροι των διαρθρωτικών ταμείων έφτασαν τα 8δισ. ECU το 1992. Η βασική φιλοσοφία της νέας περιφερειακής πολιτικής της Ένωσης συνίσταται στην εντατικότερη ανάπτυξη ορισμένων περιοχών, στις περιοχές αυτές υπάγεται όλη η Ελλάδα, με τη συμμετοχή της στα αναπτυξιακά τους προγράμματα, που θα φθάνει μέχρι 75%.

Η πολιτική αυτή αποβλέπει, πρώτον, στην όσο το δυνατόν ταχύτερη ανάπτυξη της παραγωγικότητας, ώστε το κατά κεφαλήν εισόδημα στις περιοχές αυτές να πλησιάσει σημαντικά τον αντίστοιχο μέσο όρο της Ένωσης, και, δεύτερον, στην αποτροπή της μετακίνησης πληθυσμού και κεφαλαίων από τις λιγότερο ανεπτυγμένες περιοχές προς τα βιομηχανικά κέντρα για λόγους πολιτικούς και κοινωνικούς.

Οι πόροι, όμως, της Ένωσης παρέχονται για συγκεκριμένα, που η αναγκαιότητά τους χρειάζεται να τεκμηριωθεί.<sup>9</sup>

Επιπλέον, απαιτείται η συμμετοχή στις δαπάνες της ενδιαφερόμενης χώρας. Διαπιστώνεται, ωστόσο, πως η Ελλάδα δεν τήρησε πάντοτε τις απαιτούμενες διαδικασίες και δεν εφάρμοσε τους κανονισμούς της Ένωσης. Αρκετά προγράμματα δεν υποβλήθηκαν, άλλα δεν υποβλήθηκαν έγκαιρα ή δεν ήταν επαρκώς τεκμηριωμένα, ενώ σημαντικός αριθμός προγραμμάτων, που είχαν εγκριθεί, υλοποιήθηκαν, λόγω, κυρίως, της μη εθνικής συμμετοχής, με αποτέλεσμα να μην μπορέσει να απορροφήσει πόρους από τα ταμεία της Ένωσης.

Το πρόβλημα της απορρόφησης των πόρων τίθεται με μεγάλη οξύτητα σήμερα. Στη διάθεση της χώρας βρίσκονταν, το 1988, σχεδόν 7δισ. ECU, που έπρεπε να απορροφηθούν, στα προσεχή 3 – 4 χρόνια. Παράλληλα, η χώρα έχει ζωτική ανάγκη από την εκτέλεση μιας σειράς έργων, που αδυνατεί να τα χρηματοδοτήσει

---

9. Χατζηαντωνίου Απ. «Δυνατότητες Χρηματοδότησης του Αγροτικού Τομέα με συμμετοχή της ΕΟΚ». Αγροτική Τράπεζα. Διεύθυνση Μελετών και Προγραμματισμού. Αθήνα, 1985

με εσωτερικό ή εξωτερικό δανεισμό. Το εξωτερικό της χρέος κυμαίνεται στα 24δισ.δολ., ενώ το συνολικό δημόσιο χρέος της ξεπερνάει σχεδόν κατά 1,5 φορές το ύψος του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος της (1988).

Στον τομέα της γεωργίας, με μακροπρόθεσμο στόχο τη μεγιστοποίηση των απολήψεων από την Ένωση και την αποτελεσματικότερη αξιοποίησή τους, καθίσταται αναγκαίο να δοθεί προσοχή στα ακόλουθα θέματα:

- i) Συντονισμός των υπηρεσιών του Υπουργείου Γεωργίας με τις υπηρεσίες των άλλων Υπουργείων και με τη μόνιμη αντιπροσωπεία μας στις Βρυξέλλες με σκοπό τα θέματα που αφορούν τη γεωργία μας και πρωταρχικά, τις ιδιαιτερότητές της να εντάσσονται στις ρυθμίσεις των Κανόνων της Ένωσης. Επίσης, μεγιστοποίηση και κεντρικός συντονισμός των απολήψεων με αναβάθμιση των υπηρεσιών, που υπάρχουν και με προοπτική τη συγκέντρωσή τους σε ένα μελλοντικό Υπουργείο Ευρωπαϊκών Υποθέσεων.
- ii) Επιμελημένη προετοιμασία των προγραμμάτων, ώστε να έχουν υψηλότατο βαθμό έγκρισης, πλήρη εξασφάλισή τους από αντίστοιχους ελληνικούς πόρους και οργάνωση των υπηρεσιών των Υπουργείων σε αντίστοιχα με τις υπηρεσίες της Ένωσης.
- iii) Εντατικοποίηση των προσπαθειών, ώστε η διεκδίκηση πόρων από την Ένωση για επενδύσεις να αφορά πρωταρχικά κλάδους και τομείς (1) που δεν απειλούνται από τις διεθνείς συγκυρίες και (2) που έχουν τη δυνατότητα να γίνουν ανταγωνιστικοί.
- iv) Περιορισμός και εξάλειψη του ετεροχρονισμού η υποβολή γεωργικών προγραμμάτων για έγκριση από την Ε.Ε. να προηγείται χρονικά της ολοκλήρωσης του Ελληνικού

προϋπολογισμού, λόγω έλλειψης κεφαλαίων για εθνική συμμετοχή στη χρηματοδότηση των προγραμμάτων.

- v) Ενδελεχής ανάλυση των επιπτώσεων από τις νέες ρυθμίσεις, κατά προϊόν, ώστε να καθίσταται αδύνατο να διατυπώνονται συγκεκριμένες προτάσεις που να μπορούν να εντάσσονται στα πλαίσια μιας μακροπρόθεσμης κατεύθυνσης της ευρωπαϊκής γεωργίας, ενταγμένης στο διεθνή ανταγωνισμό.
- vi) Συγκρότηση στο Υπουργείο γεωργίας ομάδας εργασίας από ειδικευμένα άτομα, που θα προσδιορίζει το ακριβές ποσοστό του αγροτικού και του ενεργού πληθυσμού και θα αναλύει τη διάρθρωσή του από πλευράς ηλικίας, εκπαίδευσης και απασχόλησης. Τούτο θα παρέχει τη δυνατότητα στη χώρα να καθορίζει σωστά την αγροτική της πολιτική και να υποβάλλει στην Ένωση τεκμηριωμένες προτάσεις.
- vii) Καθορισμός του ακαθάριστου προϊόντος της γεωργίας μας σε τιμές αγοράς και ενίσχυση του συγκρίσιμου και της αξιοπιστίας του οικονομικού αυτού μεγέθους με εκείνο των κρατών μελών της Ένωσης. Η ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς θα αυξήσει την ανάγκη ύπαρξης στοιχείων σε διεθνές επίπεδο (τόσο μεθοδολογικά όσο και πρακτικά), για την ανάλυση και τον συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Χρειάζεται, επίσης, να καταρτιστεί διαδικασία επαλήθευσης και αξιολόγησης της συγκρισιμότητας και της αντιπροσωπευτικότητας των στοιχείων.

Τα πιο πάνω θέματα έχουν αντιμετωπισθεί αποτελεσματικά από όλες σχεδόν τις χώρες της Ένωσης, ακόμα και εκείνες που έγιναν μέλη μετά την Ελλάδα, όπως η Ισπανία. Εάν και η χώρα μας δεν αντιμετωπίσει ικανοποιητικά τα ουσιώδη αυτά ζητήματα, δεν είναι δυνατόν να ελπίζει πως θα μπορέσει να συμβαδίσει με τις άλλες χώρες μέλη στην επίπονη πορεία προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση. Η Ένωση, που πέρασε πολλές δυσκολίες και γνώρισε

επανελημμένα αδικαιολόγητες καθυστερήσεις, δεν θα πρέπει να αντιμετωπίσει και νέες εξαιτίας χωρών, όπως η Ελλάδα

Πίνακας 2.1

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΕΚΚΟΚΚΙΣΤΗΡΙΩΝ ΒΑΜΒΑΚΟΣ (1995-1997)

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΑ			ΙΔΙΩΤΙΚΑ			ΣΥΝΟΛΟ			ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΙ ΣΥΝΟΛΟΥ ΧΩΡΑΣ (%)		
	1995	1996	1997	1995	1996	1997	1995	1996	1997	1995	1996	1997
ΘΡΑΚΗ	4	3	4	6	4	7	10	7	11	12,3	9	12,3
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	6	7	7	22	22	23	28	29	30	34,5	37	33,7
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	6	5	6	14	14	15	20	19	21	24,7	24	23,5
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	4	4	5	16	16	19	20	20	24	24,7	26	27
ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	2	2	2	1	1	1	3	3	3	3,7	4	3,5
<b>ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ</b>	<b>22</b>	<b>21</b>	<b>24</b>	<b>59</b>	<b>57</b>	<b>65</b>	<b>81</b>	<b>78</b>	<b>89</b>	<b>100</b>	<b>100</b>	<b>100</b>

Πηγή: Οργανισμός Βάμβακος

**Εφαρμογή και αποτελέσματα της Αγροτικής  
Πολιτικής στο βαμβακοπαραγωγικό κλάδο στην  
Ελλάδα  
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3<sup>ο</sup>**

**Βαμβακοπαραγωγικές επιχειρήσεις – Μέγεθος εγχώριας  
παραγωγής σε βαμβάκι**

**3.1. Κυριότερες παραγωγικές επιχειρήσεις του κλάδου.**

Στον πίνακα 3.1 παρουσιάζονται ορισμένες από τις κυριότερες επιχειρήσεις του κλάδου. Εκτός από την επωνυμία της κάθε επιχείρησης αναφέρονται επίσης η διεύθυνση των γραφείων (έδρα), η διεύθυνση του εργοστασίου τους, ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού (μόνιμο και εποχιακό) καθώς και το πλήρες αντικείμενο της δραστηριότητάς τους. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα εργοστάσια που αναφέρονται στον πίνακα λειτουργούν ως εκκοκκιστήρια και πολλές από αυτές τις εταιρείες διατηρούν και άλλα εργοστάσια για την διεκπεραίωση των υπόλοιπων δραστηριοτήτων τους.

Από τα στοιχεία του πίνακα 3.1 διαπιστώνονται τα εξής:

→ Οι περισσότερες επιχειρήσεις είναι εγκατεστημένες στη Μακεδονία. Συγκεκριμένα, από τις 50 που εμφανίζονται στον πίνακα, οι 16 διατηρούν τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις τους στην εν λόγω περιοχή, εκ των οποίων οι 5 βρίσκονται στη Θεσσαλονίκη, οι 4 στις Σέρρες, οι 2 στην Πέλλα, οι 2 στην Ημαθία, 1 στην Κατερίνη, 1 στην Πρέβεζα και 1 στη Βέροια. Στην κεντρική Ελλάδα βρίσκονται 15 εταιρείες, από τις οποίες 12 διατηρούν τις εγκαταστάσεις τους στη Βοιωτία. Στη Θράκη

βρίσκονται 5 επιχειρήσεις, στη Θεσσαλία 7, ενώ στη Δυτική Ελλάδα 3. Επίσης, παρατηρείται ότι μόνο 4 επιχειρήσεις εδρεύουν στην Αθήνα, αλλά διατηρούν τις βιομηχανικές τους εγκαταστάσεις σε περιοχές εκτός Αττικής. Αναλυτικότερα, η ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ ΚΛΩΣΤΟΨΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ Α.Ε.Β.Ε. διατηρεί εγκαταστάσεις στη Φθιώτιδα και τη Λάρισα, η ΕΛΚΟΤ Α.Β.Ε.Ε. στη Φθιώτιδα, ενώ η ΠΡΟΝΤΑΚΤΑ Α.Ε. και η ΕΛΒΑΜ Α.Β.Ε.Ε. στην Καρδίτσα.

- » Το μέγεθος της συνολικής απασχόλησης των 50 επιχειρήσεων ανέρχεται σε 3.297 άτομα (μόνιμο προσωπικό). Σημειώνεται ότι το σύνολο του μόνιμου απασχολούμενου προσωπικού 4 εταιρειών και συγκεκριμένα των ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ ΚΛΩΣΤΟΨΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ Α.Ε.Β.Ε., ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΛΑΡΙΣΑΣ – ΤΙΡΝΑΒΟΥ – ΑΓΙΑΣ, ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΡΟΔΟΠΗΣ και ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΣΕΡΡΩΝ ανέρχεται σε 1569 άτομα, καλύπτοντας περίπου το 48% του συνολικού απασχολούμενου προσωπικού.
- » Όσον αφορά τη μόνιμη μορφή των επιχειρήσεων, παρατηρείται ότι 38 είναι Ανώνυμες εταιρείες και 12 λειτουργούν ως Ενώσεις
- » Οι περισσότερες από τις αναφερόμενες εταιρείες, εκτός από την εκκόκκιση βάμβακος, ασχολούνται παράλληλα και με άλλες δραστηριότητες. Από το σύνολο των αναφερόμενων επιχειρήσεων μόνο 13 ασχολούνται αποκλειστικά με την εκκόκκιση βάμβακος.

Τέλος θα πρέπει να σημειωθεί ότι εκτός από τις επιχειρήσεις που αναφέρονται στον πίνακα, στον κλάδο της εκκόκκισης βάμβακος δραστηριοποιούνται επίσης εταιρείες μικρότερου μεγέθους, καθώς και επιχειρήσεις στις οποίες η εκκόκκιση βάμβακος απασχολεί μικρό μέρος της συνολικής δραστηριότητάς τους και κατά συνέπεια του συνολικού κύκλου εργασιών τους.

Η άσχημη εκκοκκιστική περίοδος (1996-97) δημιούργησε μερικά προβλήματα στον κλάδο, με αποτέλεσμα ορισμένες επιχειρήσεις να διακόψουν τη δραστηριότητα της εκκόκκισης βάμβακος άλλες να περιέλθουν σε αδράνεια ή ακόμα να κηρυχθούν σε πτώχευση, λόγω των οικονομικών προβλημάτων που αντιμετώπιζαν.

Συγκεκριμένα, με την εκκόκκιση βάμβακος ασχολείται επίσης μέχρι την εκκοκκιστική περίοδο 1996-97 η εταιρεία ALPHACEX A.B.E.E., η οποία ιδρύθηκε το 1993, αλλά ουσιαστικά ξεκίνησε τις δραστηριότητές της το Σεπτέμβριο του 1994. Το αντικείμενο εργασιών της συνίσταται στην εκκόκκιση βάμβακος, την παραγωγή και εμπορεία νημάτων και υποπροϊόντων κλωστοϋφαντουργίας. Η μονάδα εκκόκκισης της αναφερόμενης εταιρείας δεν λειτούργησε κατά την περίοδο 1997-98.

Μέχρι το 1996 δραστηριοποιείτο στην εκκόκκιση βάμβακος και η εταιρεία EBITEΞ A.E., η οποία είχε ιδρυθεί το 1980 και ασχολείτο με την εκκόκκιση βάμβακος. Από το 1997, όμως διέκοψε την παραγωγική της δραστηριότητα και εκμισθώθηκε το εργοστάσιό της στην εταιρεία ΑΓΡΟΒΑΜ Α.Τ. ΚΑΡΑΜΠΕΛΑΣ Α.Ε.Β.Ε.

Η εταιρεία ΚΟΤΤΟΝ ΠΑΛΑΜΑΣ Α.Ε. μέχρι το 1995 ασχολείτο με την εκκόκκιση βάμβακος και την παραγωγή βαμβακόσπορου, διατηρώντας εργοστάσιο στην περιοχή Παλαμάς, στην Καρδίτσα. Η εν λόγω εταιρεία είχε ιδρυθεί το 1994 και απορρόφησε τον εκκοκκιστικό κλάδο της εταιρείας ΒΙΟΠΑΛ Μ. ΤΣΙΠΛΑΚΟΣ Α.Ε. Το 1996 η αναφερόμενη εταιρεία διέκοψε τις εργασίες της και περιήλθε σε αδράνεια.

Επίσης, η εταιρεία GOSSYPIMUM ΕΠΕ, η οποία ιδρύθηκε το 1993 και ασχολείτο με το χονδρικό εμπόριο και την παραγωγή βάμβακος και βαμβακόσπορου, κηρύχθηκε σε πτώχευση το 1996.

Η εταιρεία ΖΑΧΑΡΑΚΗΣ Α. Α.Ε.Β.Ε. κηρύχθηκε επίσης σε πτώχευση το 1998. Η αναφερόμενη εταιρεία είχε ιδρυθεί το 1995 και ασχολείτο με την εκκόκκιση βάμβακος και την επεξεργασία βαμβακόσπορου, διατηρώντας εργοστάσιο στη βιομηχανική περιοχή Άρτας.

### Πίνακας 3.1

#### ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΕΚΚΟΚΚΙΣΗΣ ΒΑΜΒΑΚΟΣ

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΕΔΡΑ - ΓΡΑΦΕΙΑ	ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ	ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΕΚΚΟΚΚΙΣΤΗΡΙΑ Α.Β.Ε.Ε.	Πολυνέρι 40300 Φάρσαλα, Λάρισα τηλ. 0491/31100-1	✓ Πολυνέρι 40300 Φάρσαλα, Λάρισα ✓ Ερμήτσι 43200 Παλαμάς, Καρδίτσα	30 Εποχιακό: 120	Εκκόκκιση και εμπόριο βάμβακος. Εισαγωγές και εμπόριο λευκών ειδών
ΑΒΕΜ Α.Ε.	Βιομηχανική περιοχή Σίνδου, Θεσσαλονίκη	Σιδηροδρομικός Σταθμός 59100 Βέροια τηλ. 0331/24546	8 Εποχιακό: 32	Εκκόκκιση και εμπόριο βάμβακος
ΑΓΡΟΒΑΜ Λ.Τ. ΚΑΡΑΜΠΕΛΑΣ Α.Ε.Β.Ε.	Παλαιά Εθνική Οδός Θεσσαλονίκης – Αγ. Αθανασίου (19 χλμ) 57003 Αγ. Αθανάσιος, Θεσσαλονίκη τηλ. 031/701053	Παλαιά Εθνική Οδός Θεσσαλονίκης – Αγ. Αθανασίου (19 χλμ) 57003 Αγ. Αθανάσιος, Θεσσαλονίκη	1 Εποχιακό: 8	Εκκόκκιση και εμπόριο βάμβακος
ΒΑΪΤΣΟΥ Κ. ΑΦΟΙ ΑΒΕΕ	35015 Κάτω Τιθορέα, Φθιώτιδα τηλ. 0234/49548	35015 Κάτω Τιθορέα Φθιώτιδα	20 Εποχιακό: 30	Εκκόκκιση βάμβακος Επεξεργασία βαμβακελαίου και υποπροϊόντων
ΒΑΜΒΑΚΟΥΡΓΙΑ ΒΟΙΩΤΙΑΣ ΑΕΒΕ	32300 Ορχομενός, Βοιωτία τηλ. 0261/34343	32300 Ορχομενός, Βοιωτία	14 Εποχιακό: 32	Εκκόκκιση βάμβακος
ΒΑΜΒΑΞ ΑΒΕΕ	Παλαιά Εθνική Οδός Αθηνών – Λιβαδειάς (82 χλμ) 32200 Θήβα, Βοιωτία τηλ. 0262/81301	Παλαιά Εθνική Οδός Αθηνών – Λιβαδειάς (82 χλμ) 32200 Θήβα, Βοιωτία	12 Εποχιακό: 30	Εκκόκκιση βάμβακος. Εμπόριο βάμβακος
ΒΙΕΚΑΜ ΑΕ	Παλαιά Εθνική Οδός Αλεξανδρείας – Κατερίνης (2 χλμ) 59300 Αλεξάνδρεια τηλ. 0333/24414	Παλαιά Εθνική Οδός Αλεξανδρείας – Κατερίνης (2χλμ) 59300 Αλεξάνδρεια	8 Εποχιακό: 32	Εκκόκκιση βάμβακος και σπορέλαιου

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΠΙΝ. 3.1

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΕΔΡΑ - ΓΡΑΦΕΙΑ	ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ	ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ
ΒΙΟΒΑΜ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ ΑΕ	Σιδηροδρομικός Σταθμός 32100 Λιβαδειά, Βοιωτία τηλ. 0261/28432	Σιδηροδρομικός Σταθμός 32100 Λιβαδειά, Βοιωτία	10 Εποχιακό: 20	Εκκόκκιση βάμβακος
ΔΑΚΑΡ ΑΕΒΕ	Εθνική Οδός Λιβαδειάς – Αθηνών (2χλμ) 32100 Λιβαδειά Βοιωτία τηλ. 0261/25096	Εθνική οδός Λιβαδειάς – Αθηνών (2χλμ) 32100 Λιβαδειά Βοιωτία	70 Εποχιακό: 130	Εκκόκκιση βάμβακος. Επεξεργασία βαμβακελαίου και υποπροϊόντων
ΔΙΑΜΟΡΦΩΤΙΚΗ ΕΚΚΟΚΚΙΣΤΙΚΗ ΑΕ	Σιδηροδρομικός Σταθμός 32100 Λιβαδειά Βοιωτία τηλ. 0261/27162-3	Σιδηροδρομικός Σταθμός 32100 Λιβαδειά, Βοιωτία	10 Εποχιακό: 60	Εκκόκκιση βάμβακος. Παραγωγή οργανικών λιπασμάτων και φυτοχωμάτων
ΔΟΜΟΚΟΤ ΑΒΕΕ	35010 Δομοκός, Φθιώτιδα τηλ. 0232/22130	✓ Παλαμάς 43200 Παλαμάς Καρδίτσα ✓ Σερβωτά 42100 Τρίκαλα	5 Εποχιακό: 100	Εκκόκκιση βάμβακος
ΕΚΚΟΚΚΙΣΤΗΡΙΑ ΒΑΜΒΑΚΟΣ ΛΙΒΑΔΕΙΑΣ ΑΕ	Τέρμα Θεσσαλονίκης 32100 Λιβαδειά Βοιωτία τηλ. 0261/28697	Τέρμα Θεσσαλονίκης 32100 Λιβαδειά, Βοιωτία	15 Εποχιακό: 50	Εκκόκκιση βάμβακος. Πωλήσεις βαμβακόσπορου
ΕΚΚΟΚΚΙΣΤΗΡΙΑ ΓΙΑΝΝΙΤΣΩΝ ΑΕ	Οδός Νέας Πέλλας – Γουμένισσας (1χλμ) 58005 Πέλλα τηλ. 0382/32873	Οδός Νέας Πέλλας – Γουμένισσας (1χλμ) 58005 Πέλλα	6 Εποχιακό: 35	Εκκόκκιση βάμβακος
ΕΚΚΟΚΚΙΣΤΗΡΙΑ ΗΡΑΚΛΕΙΑΣ ΑΕ	Ηράκλεια, Σέρρες τηλ. 0325/22501	62400 Ηράκλεια, Σέρρες	10 Εποχιακό: 50	Εκκόκκιση βάμβακος. Επεξεργασία βαμβακόσπορου

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΠΙΝ. 3.1

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΕΔΡΑ - ΓΡΑΦΕΙΑ	ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ	ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ
ΕΚΚΟΚΚΙΣΤΗΡΙΑ ΛΙΒΑΔΕΙΑΣ ΑΕΒΕ-LEVCOT	Υψηλάντης 32001 Αλιάρτος, Βοιωτία τηλ. 0268/24101	Υψηλάντης 32001 Βοιωτία	6 Εποχιακό: 15	Εκκόκκιση βάμβακος
ΕΚΚΟΚΚΙΣΤΗΡΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ	Κολοκοτρώνη 32 35100 Λαμία, Φθιώτιδα τηλ. 0231/22512	Νέα Μαγνησία 35100 Λαμία	15 Εποχιακό: 50	Εκκόκκιση βάμβακος. Επεξεργασία βαμβακόσπορου
ΕΚΚΟΚΚΙΣΤΗΡΙΑ ΒΑΜΒΑΚΟΣ ΔΑΥΛΕΙΑΣ ΑΕΒΕ	Βασιλικά 32100 Λιβαδειά Βοιωτία τηλ. 0261/61012	Βασιλικά 32100 Λιβαδειά Βοιωτία	35 Εποχιακό: 100	Εκκόκκιση βάμβακος. Επεξεργασία βαμβακελαίου και υποπροϊόντων
ΕΚΚΟΚΚΙΣΤΗΡΙΑ ΘΡΑΚΗΣ ΑΕΒΕ	ΒΙ.Π.Ε. 69100 Κομοτηνή, Ροδόπη	ΒΙ.Π.Ε 691.00 Κομοτηνή Ροδόπη	29 Εποχιακό: 50	Εκκοκκιστήρια βάμβακος
ΕΚΚΟΚΚΙΣΤΗΡΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΑΕ	Κομνηνών 26 54624 Θεσσαλονίκη τηλ. 031/722096	Εθνική Οδός Θεσσαλονίκης – Βέροιας (15χλμ) Αγχιάλος 57011 Γέφυρα, Θεσσαλονίκης	55 Εποχιακό: 60	Εκκόκκιση βάμβακος. Παραγωγή βαμβακελαίου και υποπροϊόντων
ΕΛΒΑΜ ΑΒΕΕ	Λυκαβητού 16 10673 Αθήνα τηλ. 3611717	Φίλια 43100 Καρδίτσα	15 Εποχιακό: 40	Εκκόκκιση βάμβακος και εμπόριο βάμβακος
ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ Χ. ΑΕ	43300 Σοφάδες, Καρδίτσα τηλ. 0443/22272	43300 Σοφάδες, Καρδίτσα	2	Εκκόκκιση βάμβακος
ΕΛΚΟΤ ΑΒΕΕ	Λυκαβητού 16 10673 Αθήνα τηλ. 3639876	Εκάρα 35010 Δομοκός, Φθιώτιδα	15 Εποχιακό: 50	Εκκόκκιση βάμβακος

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΠΙΝ. 3.1

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΕΔΡΑ - ΓΡΑΦΕΙΑ	ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ	ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΛΩΣΤΗΡΙΑ ΠΕΛΛΗΣ ΑΕ	Μοναστηρίου 311 54628 Θεσσαλονίκη τηλ. 031/536551-2	57003 Αγ. Αθανάσιος, Θεσσαλονίκη	45 Εποχιακό: 50	Εκκόκκιση βάμβακος. Επεξεργασία βαμβακελαίου και υποπροϊόντων. Παραγωγή νημάτων
ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΒΕΡΟΙΑΣ ΣΥΝ.ΠΕ.	Ελ. Βενιζέλου 37 59100 Βέροια, Ημαθία τηλ. 0331/22351	59033 Μαυροχώρι Ημαθία	68	Εκκόκκιση βάμβακος. Διαλογή και συσκευασία νωπών φρούτων. Επεξεργασία βαμβακόσπορου και λίντερ. Σφαγείο. Εμπόριο αγροτικών εφοδίων
ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ ΗΜΑΘΙΑΣ	Πλατ. ΟΣΕ 59300 Αλεξάνδρεια, Ημαθία τηλ. 0333/24039	Εθνική οδός Θεσσαλονίκης – Βέροιας (47χλμ) 59300 Σ.Σ. Πλατέος, Ημαθία	45	Εκκόκκιση βάμβακος. Αποχνόωση βαμβακόσπορου. Διαλογή και συσκευασία νωπών φρούτων
ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΓΙΑΝΝΙΤΣΩΝ	Δ. & Μ. Παπαδοπούλου 9 581 00 Γιαννισά, Πέλλα τηλ. 0382/22749	Εθνική Οδός Γιαννισών – Θεσσαλονίκης (6χλμ.) 581 00 Γιαννισά Πέλλα	140 Εποχιακό: 650	Διαλογή και συσκευασία νωπών φρούτων. Εκκόκκιση βάμβακος. Παραγωγή βαμβακόσπορου, βαμβακόπιπας και βαμβακέλαιου.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΠΙΝ. 3.1

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΕΔΡΑ - ΓΡΑΦΕΙΑ	ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ	ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ
ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΝΟΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ	Ανδρόνικου 45 62121 Σέρρες τηλ. 0321/27891-5	Σκοτούσα 62100 Σέρρες	300 (25 μόνο το εκκοκκιστήριο)	Επεξεργασία οσπρίων, ρυζιού, εκκοκκισμένου βαμβακιού, βαμβακελαίου και υποπροϊόντων, καλαμποκιού και σπόρων σιτηρών. Παραγωγή ζωοτροφών και τοματοπολτού.
ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΡΟΔΟΠΗΣ	Αγ. Γεωργίου 3 69100 Κομοτηνή, Ροδόπη Τηλ. 0531/36380-7	Μελέτη 69100 Κομοτηνή Ροδόπη	270	Εκκόκκιση βάμβακος. Παραγωγή τυριών, γιαούρτης, βαμβακόσπορου, βαμβακόπιτας και βαμβακελαίου.
ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	Ι. Αδάμ 13 42100 Τρίκαλα τηλ. 0431/22911-5	Μεγαλοχώρι 42100 Τρίκαλα	122 Εποχιακό: 60	Εκκόκκιση βάμβακος. Παραγωγή ξιδιού, ζωοτροφών και νημάτων υφαντουργίας. Διαλογή και συσκευασία νωπών φρούτων. Ξήρανση καλαμποκιού.
ΕΝΩΣΗ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΛΑΜΙΑΣ ΣΥΝ.Π.Ε.	Λεωνιδίου 7 35100 Λαμία, Φθιώτιδα Τηλ. 0231/33883	✓ 35010 Δομοκός, Φθιώτιδα ✓ Ηράκλεια 35100 Λαμία	120 Εποχιακό: 100	Εκκόκκιση βάμβακος. Ξήρανση και εμπόριο καλαμποκιού. Παραγωγή αλεύρων. Παραγωγή γαλακτοκομικών και τυροκομικών προϊόντων.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΠΙΝ. 3.1

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΕΔΡΑ - ΓΡΑΦΕΙΑ	ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ	ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ
ΕΝΩΣΗ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΛΙΒΑΔΕΙΑΣ	Θεσσαλονίκης 39 32100 Λιβαδειά, Βοιωτία τηλ. 0261/22576	Σιδηροδρομικός Σταθμός 32100 Λιβαδειά, Βοιωτία	75	Εκκόκκιση βάμβακος. Επεξεργασία βαμβακελαίου, βαμβακόπιπας, βαμβακόσπορου. Εμπόριο λιπασμάτων.
ΕΝΩΣΗ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΦΑΡΣΑΛΩΝ	Ν. Κουκούμη 1 40300 Φάρσαλα, Λάρισα τηλ. 0491/23961	Δενδράκια 40300 Φάρσαλα, Λάρισα	105	Εκκόκκιση βάμβακος. Παραγωγή ζωοτροφών και κτηνοτροφών. Αποχνώση βαμβακόσπορου. Εμπόριο δημητριακών.
ΕΞΙ ΑΛΦΑ ΑΕ	Εγνατία Οδός 123 69100 Κομοτηνή, Ροδόπη τηλ. 0531/23332	Παγούρια 69100 Κομοτηνή Ροδόπη	26 Εποχιακό: 30	Εκκόκκιση βάμβακος. Παραγωγή βαμβακελαίου.
ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ ΚΛΩΣΤΟΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ ΑΕΒΕ	Λεωφ. Πάρνηθος (15χλμ) 13671 Αχαρνές Αττικής τηλ. 2404240	✓ Οδός Φαρσάλων – Λάρισας (7χλμ) 40300 Φάρσαλα, Λάρισα ✓ 35002 Αμφίκλεια, Φθιώτιδα	769	Εκκόκκιση βάμβακος. Παραγωγή νημάτων.
ΘΡΑΚΙΚΑ ΕΚΚΟΚΚΙΣΤΗΡΙΑ ΑΕ	Οδός Κομοτηνής – Ξάνθης (4χλμ) 69100 Κομοτηνή, Ροδόπη τηλ. 0531/25035	Οδός Κομοτηνής – Ξάνθης (4χλμ) 69100 Κομοτηνή, Ροδόπη	30 Εποχιακό: 100	Εκκόκκιση βάμβακος. Επεξεργασία βαμβακέλαιου και υποπροϊόντων.
INCOMIN ΑΕ	32001 Αλιάρτος Βοιωτία τηλ. 0268/23237	302 01 Αλιάρτος, Βοιωτία	7 Εποχιακό: 30	Εκκόκκιση βάμβακος. Εμπόριο βάμβακος.
ΙΝΑ ΑΒΕΕ	Πάροδος Θεσσαλονίκης 321 00 Λιβαδειά, Βοιωτία τηλ. 0268/41158	Κάστρο 322 00 Θήβα, Βοιωτία	5 Εποχιακό: 20	Εκκόκκιση βάμβακος.
ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΟΥ Ν. ΑΦΟΙ ΑΒΕΕ	Πολυτεχνείου 35 546 25 Θεσσαλονίκη τηλ. 031/537146	Οδός Θεσσαλονίκης – Βέροιας (15χλμ) 570 11 Γέφυρα, Θεσσαλονίκη	70 Εποχιακό: 220	Εκκόκκιση βάμβακος. Επεξεργασία βαμβακέλαιου και υποπροϊόντων.

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΠΙΝ. 3.1

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΕΔΡΑ - ΓΡΑΦΕΙΑ	ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟ	ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ
ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ – ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ ΑΒΕΕ	Ιεζεκιήλ 5 431 00 Καρδίτσα τηλ. 0441/22022	Εθνική Οδός Καρδίτσας – Βόλου (10χλμ) Αγ. Θεόδωροι 431 00 Καρδίτσα	50 Εποχιακό: 40	Εκκόκκιση βάμβακος. Επεξεργασία βαμβακέλαιου και υποπροϊόντων.
ΛΙΝΑΡΔΟΥΤΣΟΣ Π.Γ. ΑΒΕΕ	Μαραθιάς 321 00 Λιβαδειά, Βοιωτία τηλ. 0261/27966	Μαραθιάς 321 00 Λιβαδειά, Βοιωτία	17 Εποχιακό: 40	Εκκόκκιση βάμβακος.
ΜΑΡΚΟΥ Κ.Β. ΑΒ & Ε	Παλαιά Εθν. Οδός Λιβαδειάς – Θεσσαλονίκης (2 χλμ) 321 00 Λιβαδειά τηλ. 0261/29471	Παλαιά Εθνική Οδός Λιβαδειάς – Θεσσαλονίκης (2χλμ) 321 00 Λιβαδειά	15 Εποχιακό: 40	Εκκόκκιση βάμβακος. Επεξεργασία βαμβακέλαιου και υποπροϊόντων.
ΜΟΥΖΑΚΗΣ Ε.Δ. ΑΕΒΕ	620 50 Γαζώρος, Σέρρες τηλ. 0324/42431	620 50 Γαζώρος, Σέρρες	10 Εποχιακό: 40	Εκκόκκιση βάμβακος.
ΟΥΣΟΥΛΤΖΟΓΛΟΥ Ν. ΑΕ	Θεσσαλονίκης 19 591 00 Βέροια τηλ. 0331/22263	Κυψέλη 590 31 Μελίκη, Ημαθία	12 Εποχιακό: 48	Εκκόκκιση βάμβακος.
ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ Α.Π. ΑΒΕΕ	Ειρήνης 28 431 00 Καρδίτσα τηλ. 0441/21551	Εθνική Οδός Καρδίτσας – Τρικάλων (17χλμ) 421 00 Τρίκαλα	55 Εποχιακό: 80	Εκκόκκιση βάμβακος. Επεξεργασία βαμβακέλαιου και υποπροϊόντων.
ΠΡΟΝΤΑΚΤΑ ΑΕ	Πατησίων 46 106 82 Αθήνα τηλ. 8211005	Φίλια 433 00 Σοφάδες, Καρδίτσα	25 Εποχιακό: 75	Εκκόκκιση βάμβακος. Παραγωγή τοματοειδών και σάλτσας.
ΣΙΑΡΚΟΣ ΑΕ	Οδός Ηράκλειας – Σερρών (1χλμ) 624 00 Ηράκλεια Σέρρες τηλ. 0325/22316	Οδός Ηράκλειας – Σερρών (1χλμ) 624 00 Ηράκλεια, Σέρρες	10 Εποχιακό: 40	Εκκόκκιση και εμπόριο βάμβακος.
ΣΟΥΛΙΩΤΗΣ ΑΕ	ΒΙ.ΠΕ. 481 00 Πρέβεζα τηλ. 0682/41117	ΒΙ.ΠΕ. 481 00 Πρέβεζα	5 Εποχιακό: 40	Εκκόκκιση βάμβακος.

Πηγή: ICAP

### 3.2 Πωλήσεις ορισμένων εκ των κυριότερων παραγωγικών επιχειρήσεων του κλάδου.

Στον πίνακα 3,3 που ακολουθεί παρατηρείται η εξέλιξη των πωλήσεων ορισμένων εκ των κυριότερων παραγωγικών επιχειρήσεων για την περίοδο 1994-97. Τα εν λόγω στοιχεία προέρχονται από δημοσιευμένους ισολογισμούς.

Κρίνεται σκόπιμο να αναφερθεί ότι ορισμένες από τις εταιρίες ασκούν και άλλες δραστηριότητες πέραν της εκκόκκισης βάμβακος και οι εμφανιζόμενες πωλήσεις στον πίνακα αφορούν το σύνολο της δραστηριότητας τους. Οι ιδιωτικές μονάδες επί το πλείστον ασχολούνται σχεδόν αποκλειστικά με το βαμβάκι, ενώ οι ενώσεις αγροτικών συνεταιρισμών δραστηριοποιούνται και σε άλλους τομείς. Περιλαμβάνονται, δηλαδή, και πωλήσεις που προέρχονται από παραγωγή βαμβακόσπορου, βαμβακόπιτας, βαμβακέλαιου καθώς και άλλων προϊόντων.

Δεν αναφέρονται οι πωλήσεις ορισμένων εταιριών, οι οποίες λόγω της νομικής μορφής τους δεν υποχρεούνται σε δημοσίευση ισολογισμών. Επίσης, σε ορισμένες επιχειρήσεις, οι πωλήσεις προέρχονται από δηλώσεις των υπευθύνων των αρμόδιων τμημάτων.

Επισημαίνεται ότι στον πίνακα δεν παρουσιάζονται ορισμένες εταιρίες, οι οποίες πραγματοποιούν μεν υψηλό κύκλο εργασιών, αλλά ο τομέας της εκκόκκισης αφορά μικρό ποσοστό της συνολικής τους δραστηριότητας. Στον πίνακα 2.2 δεν αναφέρονται οι πωλήσεις της ALPHATEX ABEE, της οποίας η εκκοκκιστική μονάδα δεν λειτούργησε την περίοδο 1997-98.

Από τα στοιχεία του πίνακα 2.2, παρατηρείται, ότι, οι συνολικές πωλήσεις των αναφερόμενων εταιριών παρουσίασαν διαχρονική αύξηση την περίοδο 1994-96 και μείωση το 1997 σε σχέση με το 1996. Συγκεκριμένα, σημαντική αύξηση της τάξεως του 36,4% (αύξηση κατά 64.533εκατ.δρχ.) σημειώθηκε το 1995 σε

σχέση με το 1994. Μικρότερου μεγέθους ήταν η αύξηση του 1996 έναντι του 1995 (κατά 4,7%). Αντίθετα, οι συνολικές πωλήσεις παρουσίασαν μικρή μείωση το 1997 σε σχέση με το 1996 (κατά 5,6%).

## Πίνακας 3.2

### ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΚΥΡΙΟΤΕΡΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ

1994-1997 (σε χιλ. δρχ.)

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	1997	1996	1995	1994
ΕΝΩΣΗ ΑΣΡΟΤ. ΣΥΝΕΤ. ΛΑΡΙΣΑΣ – ΤΙΡΝΑΒΟΥ – ΑΓΙΑΣ	34.239.903	27.718.330	26.154.836	27.593.684
ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ ΚΛΩΣΤΟΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ ΑΕΒΕ	18.103.337	17.305.156	16.003.299	13.249.407
ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤ. ΣΥΝΕΤ. ΡΟΔΟΠΗΣ	13.234.000*	17.538.749*	13.060.345*	-
CRISSEL ΑΕ	12.000.000*	11.200.000*	10.888.336	9.321.330
ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤ. ΣΥΝΕΤ. ΓΙΑΝΝΙΤΣΩΝ	9.630.678	7.611.272	6.799.538	7.387.279
ΑΦΟΙ ΚΑΡΑΓΩΡΓΟΥ ΑΒΕΕ	9.581.404	13.447.947	10.992.347	6.371.451
''ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ'' ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	8.800.000*	10.000.000*	10.043.533	10.126.442
ΑΒΕΜ ΑΕ	8.070.848	4.217.605	7.697.588	5.516.750
ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤ. ΣΥΝΕΤ. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	8.000.000*	8.446.474	7.964.926	8.690.184
ΕΝΩΣΗ ΓΕΩΡΓ. ΣΥΝΕΤ. ΛΑΜΙΑΣ ΣΥΝ. Π.Ε.	7.683.420*	7.912.242*	7.228.888	6.760.516
ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤ. ΣΥΝΕΤ. ΝΟΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ	7.500.000*	13.050.000*	12.900.000*	-
ALFAGRAIN ΑΒΕΕ (1)	-	-	798.662	876.436
ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤ. ΣΥΝΕΤ. ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ – ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΣ	5.700.000*	5.400.000*	-	-
ΔΑΚΑΡ ΑΕΒΕ	5.687.410	7.278.854	7.595.813	5.279.721
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΕΚΚΟΚΚΙΣΤΗΡΙΑ ΑΒΕΕ	5.498.095	6.718.880	6.745.958	2.996.744
ΕΝΩΣΗ ΓΕΩΡΓ. ΣΥΝΕΤ. ΦΑΡΣΑΛΩΝ	5.030.000*	4.949.471*	4.472.286*	8.334.382
ΕΚΚΟΚΚΙΣΤΗΡΙΑ ΘΡΑΚΗΣ ΑΒΕΕ (2)	4.984.787	-	-	-
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΛΩΣΤΗΡΙΑ ΠΕΛΛΗΣ ΑΕ	4.780.000	4.989.194	5.676.583	6.060.805
ΕΚΚΟΚΚΙΣΤΗΡΙΑ ΒΑΜΒΑΚΟΣ ΔΑΥΛΕΙΑΣ ΑΕΒΕ	4.647.295	3.779.761	5.806.582	3.654.282
ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ – ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ ΑΒΕΕ (3)	4.512.876	8.255.503	-	4.990.687
Α.Π. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ ΑΒΕΕ	4.211.099	6.264.903	4.989.580	3.839.963
ΕΛΒΑΜ ΑΒΕΕ (4)	4.154.177	-	6.420.735	7.903.853
ΕΚΚΟΚΚΙΣΤΗΡΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΑΕ	4.059.694	4.727.317	10.714.127	4.088.345
Ε.Δ. ΜΟΥΖΑΚΗΣ ΑΕΒΕ	3.695.747	3.002.500	-	-
ΛΙΝΑΡΔΟΥΤΣΟΣ Π.Γ. ΑΒΕΕ	3.280.907	3.989.754	3.829.769	1.860.938
ΘΡΑΚΙΚΑ ΕΚΚΟΚΚΙΣΤΗΡΙΑ ΑΕ	3.260.829	4.649.185	6.218.876	3.322.713
Κ.Β. ΜΑΡΚΟΥ Α.Β. & Ε.Ε.	3.056.273	3.883.609	4.597.356	2.839.729
ΕΚΚΟΚΚΙΣΤΗΡΙΑ ΗΡΑΚΛΕΙΑΣ ΑΕ	3.028.648	3.444.226	3.962.197	2.123.587
ΒΙΟΛΑΡ ΑΕ	2.578.602	3.610.622	1.144.914	820.128
ΣΙΑΡΚΟΣ ΑΕ	2.538.305	2.711.311	2.409.877	391.777
ΙΝΑ ΑΒΕΕ (5)	2.439.259	2.972.761	-	-
ΑΦΟΙ ΒΑΙΤΣΟΥ ΑΒΕΕ	2.379.486	2.898.227	2.862.037	1.919.693
ΕΛΚΟΤ ΑΒΕΕ	2.348.541	7.156.717	5.383.673	4.207.457
ΒΙΟΒΑΜ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ ΑΕ	2.347.680	1.711.843	1.190.511	804.034
ΒΑΜΒΑΚΟΥΡΓΙΑ ΒΟΙΩΤΙΑΣ ΑΕ & ΒΕ	2.027.158	3.266.208	4.957.634	3.030.427
ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤ. ΣΥΝΕΤ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ ΗΜΑΘΙΑΣ	2.000.000*	1.720.509	1.610.570	2.413.670
ΠΡΟΝΤΑΚΤΑ ΑΕ (6)	1.916.505	-	899.319	711.816
ΕΚΚΟΚΚΙΣΤΗΡΙΑ ΓΙΑΝΝΙΤΣΩΝ ΑΕ (7)	1.892.944	2.058.805	-	-
ΔΙΑΜΟΡΦΩΤΙΚΗ ΕΚΚΟΚΚΙΣΤΙΚΗ ΑΕ	1.892.644	2.080.013	1.483.566	469.928
ΕΞΙ ΑΛΦΑ ΑΕ	1.721.932	3.746.192	-	-
ΑΓΡΟΒΑΜ Λ.Τ. ΚΑΡΑΜΠΕΛΑΣ ΑΕΒΕ (8)	1.649.917	970.599	-	-
Α. ΖΑΧΑΡΑΚΗΣ ΑΕΒΕ	1.292.594	1.467.435	-	-

**ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΠΙΝ. 3.2**

<b>ΕΠΩΝΥΜΙΑ</b>	<b>1997</b>	<b>1996</b>	<b>1995</b>	<b>1994</b>
ΛΕΥΚΟΤ ΑΕΒΕ (9)	1.221.698	-	-	-
ΕΚΚΟΚΚΙΣΤΗΡΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ	1.192.584	1.889.688	1.408.743	1.155.375
ΣΟΥΛΙΩΤΗΣ ΑΕ	1.149.536	1.433.270	-	-
ΕΒΙΤΕΞ ΑΕ (10)	-	1.078.461	1.465.217	721.437
ΚΟΤΤΟΝ ΠΑΛΑΜΑΣ ΑΕ (11)	-	-	5.758.762	-
<b>ΣΥΝΟΛΟ</b>	<b>239.021.458</b>	<b>253.373.618</b>	<b>241.931.060</b>	<b>177.397.196</b>

ΠΗΓΗ: Ισολογισμοί – ICAP

\*Οι αναφερόμενες πωλήσεις προέρχονται κατόπιν δήλωσης υπευθύνων των εταιρειών.

1. Η εταιρία απορροφήθηκε από την ΚΛΩΝΑΡΙΔΗΣ ΧΡ. ΑΕ & ΒΕ το 1997.
2. Οι πωλήσεις του 1997 αφορούν υποδωδεκάμηνο διάστημα δραστηριότητας (7/3/97 – 30/6/97).
3. Οι πωλήσεις του 1996 αφορούν υπερδωδεκάμηνο διάστημα δραστηριότητας (1/1/95 – 30/6/96). Η εν λόγω εταιρία άλλαξε τη διαχειριστική της χρήση από 31/12 σε 30/6 κάθε έτους.
4. Οι πωλήσεις του 1997 αφορούν υπερδωδεκάμηνο διάστημα δραστηριότητας (1/1/96 – 30/6/97).
5. Οι πωλήσεις του 1996 αφορούν υπερδωδεκάμηνο διάστημα δραστηριότητας (19/5/95 – 30/6/96).
6. Οι πωλήσεις του 1997 αφορούν υπερδωδεκάμηνο διάστημα δραστηριότητας (1/1/96 – 30/6/97).
7. Οι πωλήσεις του 1996 αφορούν υπερδωδεκάμηνο διάστημα δραστηριότητας (15/12/94 – 30/6/96).
8. Οι πωλήσεις του 1996 αφορούν υπερδωδεκάμηνο διάστημα δραστηριότητας (1/1/95 – 30/6/96).
9. Οι πωλήσεις του 1997 αφορούν υπερδωδεκάμηνο διάστημα δραστηριότητας (5/7/95 – 30/6/97).
10. Αδρανεί από το 1997.
11. Η εταιρία αδρανεί.

### **3.3 Μέγεθος εγχώριας παραγωγής σε σύσπορο και εκκοκκισμένο βαμβάκι.**

Στον πίνακα 3.3 παρουσιάζεται η εξέλιξη της παραγωγής του σύσπορου και εκκοκκισμένου βάλβακος από την εκκοκκιστική περίοδο 1980/81 – 1997/98, σύμφωνα με τα στοιχεία του οργανισμού βάλβακος.

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του πίνακα, η καλλιεργούμενη έκταση αυξάνεται συνεχώς από την περίοδο 1980-81 έως και την περίοδο 1995-96 με μειώσεις μόνο σε ορισμένες περιόδους. Τις δύο τελευταίες όμως περιόδους σημειώθηκε μείωση στις καλλιεργούμενες εκτάσεις και συγκεκριμένα μείωση κατά 412στρ. παρατηρήθηκε την περίοδο 1997-98 σε σχέση με την προηγούμενη μείωση (μείωση κατά 9,64%) κατά 170στρ. σημειώθηκε κατά την περίοδο 1996-97 έναντι της προηγούμενης περιόδου (μείωση κατά 3,83%).

Χαρακτηριστικό πάντως είναι ότι η καλλιεργούμενη έκταση την περίοδο 1980-81 ήταν 1.910.000στρ., ενώ την περίοδο 1996-97 έφθασε τα 4.274.000. αυτό είχε σαν αποτέλεσμα η παραγόμενη ποσότητα του εκκοκκισμένου βάλβακος να παρουσιάζει αντίστοιχη αύξηση (την περίοδο 1980-81 ήταν 117.000 τόνοι, ενώ την περίοδο 1996-97 ήταν 301.000).

Η σημαντικότερη αύξηση αναφορικά με την καλλιεργούμενη έκταση παρουσιάστηκε από την περίοδο 1991-92 στην περίοδο 1992-93, η οποία από 2.330.000στρ. αυξήθηκε σε 3.212.000στρ., σημειώνοντας αύξηση κατά 37,9% και αντίστοιχα η παραγωγή εκκοκκισμένου βάλβακος από 207.000 τόνους έφθασε τους 242.000 τόνους (16,91%).

Όσον αφορά την παραγωγή εκκοκκισμένου βάλβακος η σημαντικότερη αύξηση εμφανίστηκε την περίοδο 1988-89 έναντι της περιόδου 1987-88, όπου από 174.000 τόνους έφθασε τους 234.000 τόνους, παρουσιάζοντας αύξηση 34,8% και αντίστοιχα η

καλλιεργούμενη έκταση σημείωσε άνοδο της τάξεως του 26,73% (από 2.020.000 σε 2.560.000 στρέμματα).

Η αύξηση των καλλιεργούμενων εκτάσεων με βαμβάκι, είναι αποτέλεσμα των καλών στρεμματικών αποδόσεων, και των καλών τιμών λόγω των επιδοτήσεων και της ανταγωνιστικότητας άλλων καλλιεργειών.

Στον πίνακα 3 παρουσιάζεται η έκταση – παραγωγή κατά νομό το έτος 1996 καθώς και το ποσοστό συμμετοχής της κάθε περιοχής στο σύνολο, σύμφωνα με τα στοιχεία του Οργανισμού Βάμβακος. Οι δύο σημαντικότεροι νομοί, που αποτελούν το 35% του συνόλου, είναι ο νομός Λαρίσης με 772.800στρ. και 200.000 τόνους παραγωγής σύσπορου βάμβακος και ο νομός Καρδίτσας με 730.000στρ. και 135.000 τόνους παραγωγής σύσπορου βάμβακος. Ακολουθεί ο νομός Ροδόπης με ποσοστό συμμετοχής 8,4% και ο νομός Σερρών με ποσοστό 7,5%.

### Πίνακας 3.3

#### ΜΕΓΕΘΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΣΕ ΣΥΣΠΟΡΟ ΚΑΙ ΕΚΚΟΚΚΙΣΜΕΝΟ ΒΑΜΒΑΚΙ

Εκκοκ/κή Περίοδος	Καλλιεργούμενη Έκταση (στρέμματα)	Απόδοση (κιλά/στρέμα)	Παραγωγή	
			Σύσπορο (τόνοι)	Εκκοκκισμένο (τόνοι)
1980/81	1.410.000	252	355.000	117.000
1981/82	1.260.000	288	364.000	121.000
1982/83	1.380.000	228	314.000	100.000
1983/84	1.680.000	294	405.000	130.000
1984/85	1.920.000	236	452.370	147.000
1985/86	2.090.000	250	526.045	166.000
1986/87	2.100.000	297	623.592	206.000
1987/88	2.020.000	283	571.051	174.000
1988/89	2.560.000	286	749.807	234.000
1989/90	2.800.000	296	828.944	268.000
1990/91	2.680.000	247	662.844	210.000
1991/92	2.330.000	290	675.904	207.000
1992/93	3.212.000	237	750.440	242.000
1993/94	3.549.000	275	976.296	310.000
1994/95	3.829.000	307	1.185.000	387.000
1995/96	4.444.000	305	1.355.588	447.000
1996/97	4.274.000	225	962.000	301.000
1997/98	3.867.000	275	1.060.700	351.300

Πηγή: Οργανισμός Βάμβακος

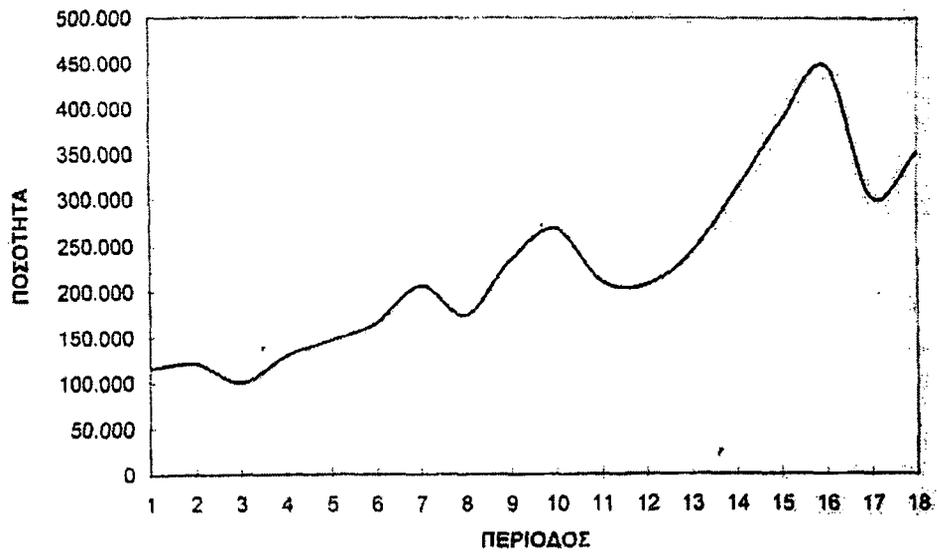
Πίνακας 3.4

ΕΚΤΑΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΤΑ ΝΟΜΟ ΤΟ ΕΤΟΣ 1996

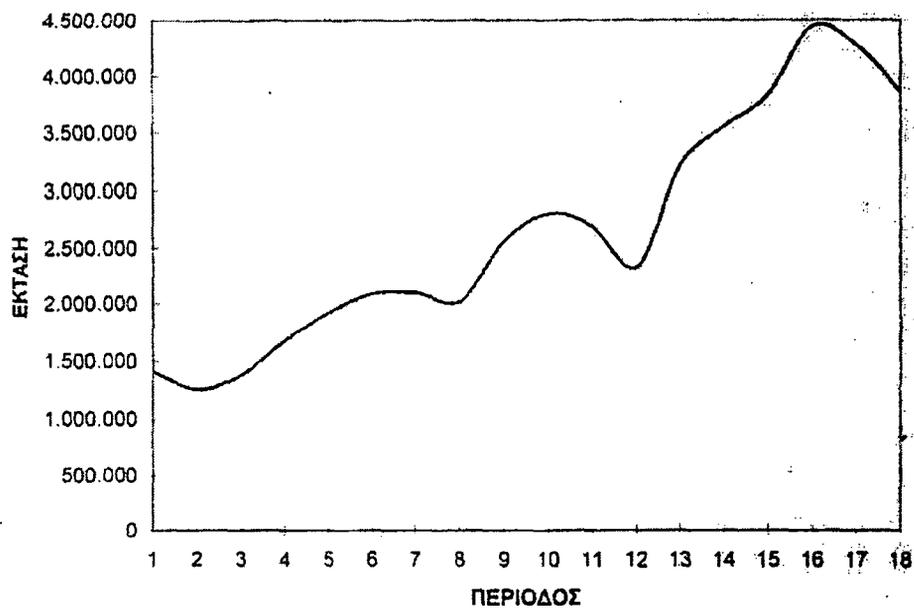
ΝΟΜΟΣ	ΕΚΤΑΣΗ (στρέμματα)	ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΕ ΣΥΣΠΟΡΟ ΒΑΜΒΑΚΙ (τόνοι)	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ (%)
Λαρίσης	772.800	200.000	18,1
Καρδίτσας	730.000	135.000	17,1
Ροδόπης	358.000	62.000	8,4
Σερρών	320.000	85.000	7,5
Βοιωτίας	318.000	90.000	7,4
Φθιώτιδος	252.200	65.000	5,9
Έβρου	222.000	40.000	5,2
Τρικάλων	220.000	44.000	5,1
Πέλλης	157.000	39.000	3,7
Θεσσαλονίκης	138.000	31.000	3,2
Μαγνησίας	124.000	34.000	2,9
Ημαθίας	118.000	27.000	2,8
Δράμας	117.000	27.000	2,7
Ξάνθης	105.000	16.200	2,5
Κιλκίς	71.000	14.500	1,7
Αιτωλοακαρνανίας	60.500	17.000	1,4
Καβάλας	44.000	9.300	1,0
Πιερίας	42.500	10.000	0,9
Χαλκιδικής	35.000	7.000	0,8
Ηλείας	20.500	5.400	0,5
Πρεβέζης	19.000	3.200	0,4
Αττικής	14.000	1.700	0,3
Ευβοίας	9.000	2.000	0,3
Αρτάς	8.500	1.700	0,2
<b>Σύνολο</b>	<b>4.274.000</b>	<b>962.000</b>	<b>100,0</b>

Πηγή: Οργανισμός Βάμβακος

**ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΚΚΟΚΚΙΣΜΕΝΟΥ ΒΑΜΒΑΚΟΣ  
(ποσότητα σε τόνους)**



**ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΚΑΛΙΕΡΓΟΥΜΕΝΗΣ ΕΚΤΑΣΗΣ  
(έκταση σε στρέμματα)**



### 3.4 Μερίδια των κυριότερων εκκοκκιστικών μονάδων στη συνολική εγχώρια παραγωγή.

Στον πίνακα 3.5 παρουσιάζονται οι κυριότερες εκκοκκιστικές μονάδες με τα μερίδιά τους στο σύνολο της παραγωγής εκκοκκισμένου βάμβακος κατά τις περιόδους 1996-97 και 1997-98.

Από τα στοιχεία του πίνακα φαίνεται στην περίοδο 1996-97 η πρώτη επιχείρηση από άποψη μεγέθους παραγωγής ήταν η Ένωση Αγρ. Συνετ. ΛΑΡΙΣΑΣ – ΤΙΡΝΑΒΟΥ – ΑΓΙΑΣ, η οποία κατέλαβε μερίδιο της τάξεως του 4,8% - 4,9% επί της συνολικής παραγωγής εκκοκκισμένου βάμβακος. Ακολουθούν, με μικρή όμως διαφορά, οι εταιρείες ΕΚΚΟΚΚΙΣΤΗΡΙΑ ΓΙΑΝΝΙΤΣΩΝ ΑΕ με μερίδιο 4,4% - 4,5% ΑΦΟΙ Ν. ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΟΥ με 4,3% - 4,4% και η ΔΑΚΑΡ ΑΕ με μερίδιο 3,6% - 3,7%.

Την περίοδο 1997-98 την πρώτη θέση και συνεπώς το μεγαλύτερο μερίδιο παραγωγής κατέλαβε η εταιρία ΑΦΟΙ Ν. ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΟΥ το μερίδιο της οποίας κυμάνθηκε μεταξύ 5,5% - 5,6% της συνολικής παραγωγής. Ακολουθεί στη δεύτερη θέση η ΕΝΩΣΗ ΑΓΡ. ΣΥΝ ΛΑΡΙΣΑΣ – ΤΙΡΝΑΒΟΥ – ΑΓΙΑΣ με μερίδιο της τάξεως του 5,1% - 5,2%, στην Τρίτη θέση βρίσκεται η εταιρεία ΕΚΚΟΚΚΙΣΤΗΡΙΑ ΓΙΑΝΝΙΤΣΩΝ ΑΕ με μερίδιο 3,9% - 4,0% και στην τέταρτη θέση η εταιρεία ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ ΚΛΩΣΤΟΨΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ ΑΕΒΕ, με μερίδιο της τάξεως του 3,5% - 3,6%.

Στον πίνακα 3.5 παρουσιάζονται οι 32 εταιρείες, οι οποίες καταλαμβάνουν το 84% περίπου της συνολικής παραγωγής για την περίοδο 1996-97 και το 82% περίπου για την περίοδο 1997-98. Το υπόλοιπο 18% περίπου αντιστοίχως, καλύπτεται από εταιρείες μικρότερου μεγέθους. Αξίζει να σημειωθεί ότι ο κλάδος του εκκοκκισμένου βάμβακος χαρακτηρίζεται από την ύπαρξη σημαντικού αριθμού παραγωγικών μονάδων, με αποτέλεσμα ακόμα

και οι κυριότερες επιχειρήσεις του κλάδου (με σημαντικές ποσότητες παραγωγής εκκοκκισμένου βάμβακος), να κατέχουν μικρά μερίδια παραγωγής. Όπως φαίνεται και από τον πίνακα, η πλειοψηφία των επιχειρήσεων κατέχει μερίδιο που κυμαίνεται μεταξύ 1% - 2%.

Η ελληνική αγορά απαρτίζεται από παραγωγικές μονάδες εκκοκκισμένου βάμβακος και σε μικρότερη κλίμακα από τις εισαγωγικές επιχειρήσεις, οι οποίες κατέχουν μικρό μερίδιο στην εγχώρια κατανάλωση.

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός της έντονης διαφοροποίησης των μεριδίων αρκετών μονάδων στην κατανάλωση. Η διαφοροποίηση οφείλεται στο ότι οι παραγωγικές μονάδες του κλάδου απευθύνονται, κατά μεγάλο ποσοστό, σε αγορές του εξωτερικού, ενώ παράλληλα, ορισμένες έχουν καθαρά εξαγωγικό χαρακτήρα.

### Πίνακας 3.5

#### ΜΕΡΙΔΙΑ ΤΩΝ ΚΥΡΙΟΤΕΡΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΕΚΚΟΚΚΙΣΜΕΝΟΥ ΒΑΜΒΑΚΟΣ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	% επί της Συνολικής Παραγωγής Εκκοκκισμένου Βάμβακος	
	1996-97	1997-98
ΚΑΡΓΙΩΡΓΟΥ Ν. ΑΦΟΙ ΑΒΕΕ	4,3 – 4,4	5,5 – 5,6
ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤ. ΣΥΝΕΤ. ΛΑΡΙΣΑΣ – ΤΙΡΝΑΒΟΥ – ΑΓΙΑΣ	4,8 – 4,9	5,1 – 5,2
ΕΚΚΟΚΚΙΣΤΗΡΙΑ ΓΙΑΝΝΙΤΣΩΝ ΑΕ	4,4 – 4,5	3,9 – 4,0
ΕΠΙΛΕΚΤΟΣ ΚΛΩΣΤΟΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ ΑΕΒΕ	3,5 – 3,6	3,5 – 3,6
ΔΑΚΑΡ ΑΕΒΕ	3,6 – 3,7	3,3 – 3,4
ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ ΑΠ. ΑΒΕΕ	3,3 – 3,4	2,8 – 2,9
ΔΟΜΟΚΟΤ ΑΒΕΕ	1,0 – 1,1	2,8 – 2,9
ΜΟΥΖΑΚΗΣ. ΕΔ. ΑΒΕ	2,4 – 2,5	2,6 – 2,7
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΕΚΚΟΚΚΙΣΤΗΡΙΑ ΑΒΕΕ	2,6 – 2,7	2,5 – 2,6
ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤ. ΣΥΝΕΤ. ΡΟΔΟΠΗΣ	3,2 – 3,3	2,5 – 2,6
ΕΚΚΟΚΚΙΣΤΗΡΙΑ ΗΡΑΚΛΕΙΑΣ ΑΕ	2,8 – 2,9	2,4 – 2,5
ΕΚΚΟΚΚΙΣΤΗΡΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΑΕ	2,8 – 2,9	2,2 – 2,3
ΛΙΝΑΡΔΟΥΤΣΟΣ Π.Γ., ΑΒΕΕ	2,2 – 2,3	2,2 – 2,3
ΕΚΚΟΚΚΙΣΤΗΡΙΑ ΒΑΜΒΑΚΟΣ ΔΑΥΛΕΙΑΣ ΑΕΒΕ	2,4 – 2,5	2,1 – 2,2
ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤ. ΣΥΝΕΤ. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	2,0 – 2,1	2,0 – 2,1
ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ – ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ ΑΒΕΕ	2,2 – 2,3	1,9 – 2,0
ΣΙΑΡΚΟΣ ΑΕ	2,1 – 2,2	1,9 – 2,0
ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤ. ΣΥΝΕΤ. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ "ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ" ΣΥΝ.ΠΕ.	1,9 – 2,0	1,9 – 2,0
ΚΛΩΝΑΡΙΔΗΣ ΧΡ. ΑΕ & ΒΕ	0,9 – 1,0	1,9 – 2,0
ΒΑΜΒΑΚΟΥΡΓΙΑ ΒΟΙΩΤΙΑΣ	3,1 – 3,2	1,8 – 1,9
ΕΚΚΟΚΚΙΣΤΗΡΙΑ ΘΡΑΚΗΣ	1,5 – 1,6	1,8 – 1,9
ΕΝΩΣΗ ΓΕΩΡΓ. ΣΥΝΕΤ. ΦΑΡΣΑΛΩΝ	1,5 – 1,6	1,8 – 1,8
ΜΑΡΚΟΥ Κ.Β. ΑΒ & ΕΕ	1,6 – 1,7	1,7 – 1,8
ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤ. ΣΥΝΕΤ. ΓΙΑΝΝΙΤΣΩΝ	1,9 – 2,0	1,7 – 1,98
ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤ. ΣΥΝΕΤ. ΝΟΜΟΥ ΣΕΡΡΩΝ	2,4 – 2,5	1,6 – 1,7
ΘΡΑΚΙΚΑ ΕΚΚΟΚΚΙΣΤΗΡΙΑ ΑΕ	1,6 – 1,7	1,4 – 1,5
ΒΑΪΤΣΟΥ Κ. ΑΦΟΙ ΑΒΕΕ	1,5 – 1,6	1,4 – 1,5
ΕΝΩΣΗ ΓΕΩΡΓ. ΣΥΝΕΤ. ΛΑΜΙΑΣ ΣΥΝ. Π. ΠΕ.	1,5 – 1,6	1,4 – 1,5
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΚΛΩΣΤΗΡΙΑ ΠΕΛΛΗΣ ΑΕ	1,2 – 1,3	1,3 – 1,4
ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤ. ΣΥΝΕΤ. ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΣ	1,2 – 1,3	1,3 – 1,4
ΒΙΟΛΑΡ ΑΕ	1,4 – 1,5	1,2 – 1,3
ΕΛΚΟΤ ΑΒΕΕ – ΕΛΒΑΜ ΑΒΕΕ	1,7 – 1,8	1,2 – 1,3
ΕΚΚΟΚΚΙΣΤΗΡΙΑ ΒΑΜΒΑΚΟΣ ΛΙΒΑΔΕΙΑΣ	1,3 – 1,4	1,1 – 1,2
ΕΞΙ ΑΛΦΑ ΑΕ	1,3 – 1,4	1,1 – 1,2
ΔΙΑΜΟΡΦΩΤΙΚΗ ΕΚΚΟΚΚΙΣΤΙΚΗ ΑΕ	1,5 – 1,6	1,1 – 1,2
ΣΟΥΛΙΩΤΗΣ ΑΕ	0,9 – 1,0	1,0 – 1,1
ΠΡΟΝΤΑΚΤΑ ΑΕ	-	0,9 – 1,0
ΑΒΕΜ ΑΕ	0,8 – 0,9	0,9 – 1,0
ΕΚΚΟΚΚΙΣΤΗΡΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ	0,9 – 1,0	0,9 – 1,0
ΕΝΩΣΗ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤ. ΛΙΒΑΔΕΙΑΣ	1,6 – 1,7	0,8 – 0,9
ΛΕΥΣΟΤ ΑΕΒΕ	0,5 – 0,5	0,8 – 0,9
ΑΓΡΟΒΑΜ Λ. Τ. ΚΑΡΑΜΠΕΛΑΣ ΑΕΒΕ	0,6 – 0,7	0,8 – 0,9
ΛΟΙΠΟΙ	16,2 – 16,3	18,1 – 18,2
<b>ΣΥΝΟΛΟ</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>

Πηγή: Εκτιμήσεις Αγοράς ICAP

### **3.5 Επενδύσεις των παραγωγικών επιχειρήσεων που έχουν υπαχθεί στον Αναπτυξιακό Νόμο 1892/90.**

Στον πίνακα 3 παρουσιάζονται οι επενδύσεις των παραγωγικών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον κλάδο, οι οποίες έχουν υπαχθεί στον Αναπτυξιακό Νόμο 1892/90.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του πίνακα έχουν εγκριθεί 13 επενδυτικά σχέδια. Το συνολικό ύψος των επενδύσεων ανέρχεται στο ποσό των 2.413 εκατ. δρχ., ενώ οι επιχορηγήσεις ανέρχονται σε 1.097 εκατ. δρχ., καλύπτοντας δηλαδή του 45,46% κατά μέσο όρο των συνολικών επενδύσεων. Το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων των επιχειρήσεων των οποίων εγκρίθηκαν, οι επενδύσεις ανέρχονται σε 1.031 εκατ. δρχ. Από την υλοποίηση αυτών των επενδύσεων δημιουργούνται 15 νέες θέσεις εργασίας.

Τα μεγαλύτερα επενδυτικά σχέδια αφορούν τις εξής εταιρείες: ΕΚΚΟΚΚΙΣΤΗΡΙΑ ΘΡΑΚΗΣ, συνολικού ύψους 867.000.000 δρχ., με επιχορήγηση 540.870.000 δρχ. (62%), ΕΝΩΣΗ ΓΕΩΡ. ΣΥΝΕΤ. ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΣ ύψους 225.000.000 δρχ., με επιχορήγηση 212.600.000 δρχ. (25%) και ΕΝΩΣΗ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΦΑΡΣΑΛΩΝ ύψους 212.600.000 δρχ. με επιχορήγηση 69.095.000 εκατ. δρχ. (33%). Συνολικά αυτές οι επενδύσεις ανέρχονται στο ποσό των 1.304.600.000 δρχ., καλύπτοντας το 54% των συνολικών επενδύσεων.

Πίνακας 3.6

ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΥΠΑΧΘΕΙ ΣΤΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΝΟΜΟ

1892/90

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΠΕΡΙΟΧΗ	ΥΨΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ	ΕΚΤΑΜΙΕΥΣΕΙΣ	ΗΜ. ΕΓΚΡ.	ΗΜ. ΟΛΟΚΛ.	ΝΕΕΣ ΘΕΣΕΙΣ
ΕΝΩΣΗ ΓΕΩΡ. ΣΥΝΕΤ. ΛΑΜΙΑΣ	ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	58.354.000	26.381.000	14.588.000	14.559.000	28/11/95	4/4/96	
ΕΝΩΣΗ ΓΕΩΡ. ΣΥΝΕΤ. ΛΑΜΙΑΣ	ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ	130.000.000	63.085.000	32.500.000	19.461.000	28/11/95		
ΕΝΩΣΗ ΓΕΩΡ. ΣΥΝΕΤ. ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΣ	ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	225.000.000	168.750.000	56.250.000	65.119.500	30/5/96	30/11/96	
ΕΝΩΣΗ ΣΥΝΕΤ. ΦΑΡΣΑΛΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΙΑ	212.600.000	85.040.000	69.095.000	68.956.800	29/5/95		9
ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤ. ΣΥΝΕΤ. ΛΑΡΙΣΑΣ ΤΙΡΝΑΒΟΥ ΑΓΙΑΣ	ΘΕΣΣΑΛΙΑ	11.212.763	7.292.763	3.920.000	3.912.000	29/5/95		
ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ ΑΛΕΞ. ΑΒΕΕ	ΘΕΣΣΑΛΙΑ	104.000.000	57.367.500	35.632.500	39.273.000	28/11/95	6/5/96	
ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤ. ΣΥΝΕΤ. ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΘΕΣΣΑΛΙΑ	158.000.000	97.500.000	60.500.000		28/11/95		
ΕΚΚ. ΒΑΜΒ. ΣΠΟΡΕΛΛΙΟΥΡΓΕΙΑ ΑΒΕΕ	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	127.232.000	76.340.000	50.892.000	54.709.000	24/11/95	5/4/96	
ΕΝΩΣΗ ΑΓΡΟΤ. ΣΥΝΕΤ. ΓΙΑΝΝΙΤΣΩΝ	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	134.000.000	100.500.000	33.500.000	38.860.000	24/5/96	6/11/96	
ΕΛ. Δ. ΜΟΥΖΑΚΗΣ ΕΚΚΟΚΚ. ΣΕΡΡΩΝ ΑΕΒΕ	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	131.900.000	79.140.000	52.760.000		24/5/96		

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΠΙΝ. 3.6

ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΠΕΡΙΟΧΗ	ΥΨΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ	ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ	ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ	ΕΚΤΑΜΙΕΥΣΕΙΣ	ΗΜ. ΕΓΚΡ.	ΗΜ. ΟΛΟΚΛ.	ΝΕΕΣ ΘΕΣΕΙΣ
ΕΚΚΟΚΚ. ΘΡΑΚΗΣ ΑΒΕΕ	ΑΝΑΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	867.000.000	173.400.000	540.870.000	502.870.000	17/12/96	30/9/97	1
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΞΙ ΑΛΦΑ ΑΕ	ΑΝΑΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	182.400.000	82.080.000	100.320.000	90.228.903	10/6/97	14/3/98	3
ΕΚΚΟΚΚ. ΘΡΑΚΗΣ ΑΒΕΕ	ΑΝΑΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	71.422.000	14.285.000	46.424.000	46.331.152	12/6/97	8/10/97	
<b>ΣΥΝΟΛΟ</b>		<b>2.413.120.763</b>	<b>1.031.161.263</b>	<b>1.097.251.500</b>	<b>944.242.775</b>			<b>15</b>

Ποσά σε δρχ.

Πηγή: ΥΠΕΘΟ

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4°

### ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

#### 4.1 Εισαγωγές βάμβακος – κυριότερες χώρες προέλευσης.

Η εγχώρια παραγωγή βάμβακος επαρκεί για τις ανάγκες της ελληνικής κλωστοϋφαντουργίας. Έτσι, οι εισαγωγές που πραγματοποιούνται δεν είναι σημαντικές και περιορίζονται σε ποικιλίες και ποιότητες που δεν υπάρχουν στην ελληνική αγορά.

Στον πίνακα 4.1 παρουσιάζεται η εξέλιξη των εισαγωγών βάμβακος κατά το χρονικό διάστημα 1993 – 1996, καθώς και τα προσωρινά μεγέθη για το 1997 σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΣΥΕ.

Σ' αυτό το σημείο τονίζεται ότι, επειδή η ΕΣΥΕ παρουσιάζει τις εισαγόμενες και εξαγόμενες ποσότητες ανά έτος, οι υπολογισμοί που έγιναν στην παρούσα μελέτη, βασίστηκαν στην υπόθεση ότι οι εκκοκκιστικού περιόδοι 1993-94, 1994-95, 1995-96, 1996-97, 1997-98 αντιστοιχούν στα έτη 1993, 1994, 1995, 1996, και 1997 αντίστοιχα.

Όπως φαίνεται από τα στοιχεία του πίνακα 4.1, το σύνολο των εισαγομένων ποσοτήτων παρουσιάζει διακυμάνσεις από έτος σε έτος κατά τη διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου (1993-97). Συγκεκριμένα μείωση κατά 16,80% σημειώθηκε το 1994 έναντι του 1993, αύξηση της τάξεως του 27,29% παρουσιάστηκε το 1995 σε σχέση με το 1994, μείωση κατά 18,68% εμφανίστηκε το 1996 σε σχέση με το προηγούμενο έτος και αύξηση της τάξης του 66,54% (αύξηση κατά 5.028 τόνους σημειώθηκε το 1997 σε σύγκριση με το 1996, καθώς οι εισαγόμενες ποσότητες έφτασαν τους 12.594 τόνους, έναντι 7.566 τόνους το 1996.

Οι μεγαλύτερες πάντως ποσότητες εισάγονται, ως επί το πλείστον, από τρίτες χώρες. Συγκεκριμένα, μόλις το 7,57% της συνολικής ποσότητας το 1996 προήλθε από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το 92,43% από τρίτες χώρες. Όσον αφορά το 1997, το

9,48% του συνόλου των εισαγόμενων ποσοτήτων προήλθε από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το 90,52% από τρίτες χώρες.

Οι ποσότητες που εισάγονται από χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης παρουσίασαν ανοδική πορεία την τριετία 1993-95, μείωση το 1996 έναντι του προηγούμενου έτους, ενώ αύξηση εκ νέου παρατηρήθηκε το 1997 σε σχέση με το 1996. Όσον αφορά τις τρίτες χώρες, οι εισαγόμενες ποσότητες αυξήθηκαν κατά τη διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου, με εξαίρεση το έτος 1994, που παρατηρήθηκε μείωση κατά 24,32% σε σχέση με το 1993.

Στον πίνακα 4.2 παρουσιάζεται η ανάλυση των εισαγωγών εκκοκκισμένου βάμβακος ανά χώρα για το 1996. Όπως διακρίνεται, το 92,4% της συνολικής ποσότητας των εισαγόμενων ποσοτήτων, το 20,26% προέρχεται από το Ουζμπεκιστάν και το 14,84% αφορά εισαγωγές από το Τατζακιστάν. Ακολουθεί η Ρωσία, με ποσοστό συμμετοχής 11,97% του συνόλου των εισαγωγών το 1996. Όσον αφορά τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι μεγαλύτερες ποσότητες εισάγονται από την Ιταλία (15,5% επί των συνολικών εισαγωγών) και το Ηνωμένο βασίλειο (0,98% επί του συνόλου των εισαγωγών).

Στον πίνακα 4.3, παρουσιάζεται η ανάλυση των εισαγωγών ανά χώρα προέλευσης για το '97. Είναι εμφανές ότι και για το '97, το μεγαλύτερο μέρος των εισαγωγών προέρχεται από τρίτες χώρες (90,52% του συνόλου των εισαγόμενων ποσοτήτων). Οι σημαντικότερες χώρες προέλευσης είναι το Ουζμπεκιστάν και η Αίγυπτος. Αναφορικά με τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι σημαντικότερες ποσότητες εισάγονται από την Ιταλία (3,37% επί των συνολικών εισαγωγών) και τη Γαλλία (4,44% επί των συνολικών εισαγωγών).

### Πίνακας 4.1

ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΒΑΜΒΑΚΟΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1993 –  
1997

	1993		1994		1995	
	Ποσότητα	Αξία	Ποσότητα	Αξία	Ποσότητα	Αξία
Τρίτες Χώρες	7.037	2.373.700	5.255	2.009.552	6.330	3.719.872
Χώρες Ε.Ε.	1.441	617.827	1.799	848.063	2.649	1.192.375
<b>Σύνολο</b>	<b>8.478</b>	<b>2.991.527</b>	<b>7.054</b>	<b>2.857.615</b>	<b>8.979</b>	<b>4.912.247</b>

	1996		1997	
	Ποσότητα	Αξία	Ποσότητα	Αξία
Τρίτες Χώρες	6.993	4.692.977	11.400	4.783.451
Χώρες Ε.Ε.	573	402.766	1.194	690.203
<b>Σύνολο</b>	<b>7.566</b>	<b>5.095.743</b>	<b>12.594</b>	<b>5.473.654</b>

Πηγή: ΕΣΥΕ

Αξία: σε χιλ. δραχμές

Ποσότητα: σε τόνους

### Πίνακας 4.2

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΑΝΑ ΧΩΡΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ (1996)

ΧΩΡΑ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΑΞΙΑ
Ιταλία	416	287.885
Ηνωμένο Βασίλειο	74	41.043
Βέλγιο και Λουξεμβούργο	66	38.513
Γερμανία	9	23.461
Ισπανία	5	9.006
Κάτω Χώρες	3	433
<b>Σύνολο Χωρών Ε.Ε.</b>	<b>573</b>	<b>402.766</b>
Τατζικιστάν	1.123	911.106
Ουζμπεκιστάν	1.533	816.153
Ρωσία	906	444.788
Τουρκία	479	291.663
Η.Π.Α.	370	247.769
Τουρκμενιστάν	260	202.278
Γεωργία	417	196.849
Λοιπές Τρίτες Χώρες	1.905	1.582.371
<b>Σύνολο Τρίτων Χωρών</b>	<b>6.993</b>	<b>4.692.977</b>
<b>Σύνολο</b>	<b>7.566</b>	<b>5.095.743</b>

Πηγή: Επεξεργασία Στοιχείων ΕΣΥΕ

Αξία: σε χιλ. δραχμές

Ποσότητα: σε τόνους

### Πίνακας 4.3

#### ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΑΝΑ ΧΩΡΑ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ (1997)

ΧΩΡΑ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΑΞΙΑ
Ιταλία	424	313.684
Βέλγιο και Λουξεμβούργο	73	44.715
Γαλλία	559	224.994
Γερμανία	107	73.603
Λοιπές Χώρες Ε.Ε.	31	33.207
<b>Σύνολο Χωρών Ε.Ε.</b>	<b>1.194</b>	<b>690.203</b>
Τουρκία	605	359.407
Ουζμπεκιστάν	1.396	666.708
Ακτή Ελεφαντοστού	1.065	548.196
Αίγυπτος	1.183	783.622
Λοιπές Τρίτες Χώρες	7.151	2.425.518
<b>Σύνολο Τρίτων χωρών</b>	<b>11.400</b>	<b>4.783.451</b>
<b>Σύνολο</b>	<b>12.594</b>	<b>5.473.654</b>

Πηγή: Επεξεργασία Στοιχείων ΕΣΥΕ

Αξία: σε χιλ. δραχμές

Ποσότητα: σε τόνους

#### 4.2 Εξαγωγές βάμβακος – κυριότερες χώρες προορισμού.

Το μεγαλύτερο μέρος της εγχώριας παραγωγής εκκοκκισμένου βάμβακος εξάγεται. Η Ελλάδα, είναι η δέκατη μεγαλύτερη εξαγωγική χώρα. Επιπλέον έχει ένα πολύ σημαντικό πλεονέκτημα: μετά τις Η.Π.Α., είναι η πιο ανεπτυγμένη χώρα παραγωγής βάμβακος. Παρόλα αυτά, δεν έχει γίνει κάτι για την προώθηση του καλού ονόματος του ελληνικού βαμβακιού και έχει δοθεί έμφαση στην απαίτηση μεγάλης οικονομικής βοήθειας από την Ευρωπαϊκή Ένωση και όχι σε θέματα όπως η ποιότητα. Η αύξηση της παραγωγής βαμβακιού και η μείωση της κλωστοϋφαντουργικής δύναμης έχουν οδηγήσει στην αύξηση των εξαγωγών.

Στον πίνακα 4.4, παρουσιάζεται η εξέλιξη των εξαγωγών εκκοκκισμένου βάμβακος, για την περίοδο 1993-97, σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΣΥΕ. Είναι εμφανές ότι κάθε χρόνο το μεγαλύτερο μέρος των ελληνικών ποσοτήτων βάμβακος προορίζεται για τις τρίτες χώρες.

Το 1995 το 52,36% της συνολικής ποσότητας εξήχθη σε τρίτες Χώρες, ενώ το 47,64% σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ για το 1999 οι αναλογίες ήταν 74,58% και 25,42% αντίστοιχα.

Οι εξαγωγές προς τις Χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης παρουσιάζουν ανοδική πορεία από το μ1993 έως το 1996, ενώ αντίθετα, μειώνονται, βάσει των στοιχείων, το 1997. Όσον αφορά τις Τρίτες Χώρες, οι ποσότητες των εξαγωγών παρουσιάζουν αυξομειώσεις. Από το 1993 έως το 1995 μειώνονται, ενώ παρατηρείται αύξηση το 1996 έναντι του 1995 κατά 82,52%.

Στον πίνακα 4.5 παρουσιάζεται ανάλυση των εξαγωγών ανά χώρα προέλευσης για το 1996. Από τα στοιχεία του πίνακα φαίνεται ότι οι μεγαλύτερες ποσότητες προορίζονται σε τρίτες Χώρες, με κυριότερο αποδέκτη την Τουρκία που απορρόφησε το 22,28% της συνολικής ποσότητας. Ακολουθούν από τις Τρίτες Χώρες η Ινδονησία, η Βραζιλία και η Βουλγαρία. Αναφορικά με τις Χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το μεγαλύτερο μέρος προορίζεται για την Ιταλία (10,11% επί της συνολικής ποσότητας), ενώ σημαντικό μερίδιο έχουν το Ηνωμένο Βασίλειο και η Γερμανία.

Στον πίνακα 4.6 παρουσιάζονται οι κυριότερες Χώρες εξαγωγών για το 1997. Για το εν λόγω χρονικό διάστημα, οι μεγαλύτερες ποσότητες εξάγονται σε Τρίτες Χώρες με σημαντικότερο προορισμό την Τουρκία (49,15% επί της συνολικής ποσότητας εξαγωγών). Επιπλέον, από πλευράς Τρίτων Χωρών, σημαντικές ποσότητες εξάγονται στη Δημοκρατία της Τσεχίας, στη Ρουμανία, στη Βραζιλία και στη Βουλγαρία. Όσον αφορά τις Χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι σημαντικότεροι προορισμοί είναι το Ηνωμένο Βασίλειο, η Γερμανία και η Ιταλία, με ποσοστά συμμετοχής 6,30%, 6,27% και 5,89% αντίστοιχα επί των συνολικών εξαγωγών.

Θα πρέπει να αναφερθεί ότι η Τουρκία αποτελεί το σημαντικότερο πελάτη του ελληνικού εκκοκκισμένου βάμβακος τις δύο τελευταίες περιόδους.

Σύμφωνα με τις πηγές της αγοράς, στη γειτονική χώρα πρόκειται να λειτουργήσουν 30 νέες κλωστοϋφαντουργικές μονάδες και οι ήδη μεγάλες απαιτήσεις της χώρας αυτής σε βαμβάκι, θα αυξηθούν περισσότερο.

Το αναφερόμενο γεγονός, σε συνδυασμό με τη μικρή απόσταση της χώρας μας από την Τουρκία και την καλή ποιότητα του ελληνικού βάμβακος, δημιουργούν τις προϋποθέσεις για αύξηση των εξαγωγών στο μέλλον.

#### Πίνακας 4.4

##### ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΒΑΜΒΑΚΟΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1993 – 1997

	1993		1994		1995	
	Ποσότητα	Αξία	Ποσότητα	Αξία	Ποσότητα	Αξία
Τρίτες Χώρες	111.484	25.681.400	108.071	37.608.708	101.162	47.020.663
Χώρες Ε.Ε.	66.186	16.626.222	81.658	27.239.220	92.026	39.767.674
<b>Σύνολο</b>	<b>177.670</b>	<b>42.307.622</b>	<b>189.729</b>	<b>64.847.928</b>	<b>193.188</b>	<b>86.788.337</b>

	1996		1997	
	Ποσότητα	Αξία	Ποσότητα	Αξία
Τρίτες Χώρες	184.637	72.062.938	142.237	63.637.018
Χώρες Ε.Ε.	99.065	39.431.774	48.474	20.798.212
<b>Σύνολο</b>	<b>283.702</b>	<b>111.494.712</b>	<b>190.711</b>	<b>84.435.230</b>

Πηγή: ΕΣΥΕ

Αξία: σε χιλ. δραχμές

Ποσότητα: σε τόνους

### Πίνακας 4.5

#### ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΑΝΑ ΧΩΡΑ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ (1996)

ΧΩΡΑ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΑΞΙΑ
Ιταλία	28.691	11.306.423
Ηνωμένο Βασίλειο	20.229	7.443.812
Γερμανία	17.292	7.989.494
Γαλλία	14.249	5.389.040
Ισπανία	6.468	2.555.380
Αυστρία	3.158	1.313.884
Λοιπές Χώρες Ε.Ε.	8.978	3.433.741
<b>Σύνολο Χωρών Ε.Ε.</b>	<b>99.065</b>	<b>39.431.774</b>
Τουρκία	63.223	25.525.554
Ινδονησία	21.266	8.509.549
Βραζιλία	19.936	7.265.394
Βουλγαρία	13.244	4.914.758
Χονγκ - Κονγκ	7.318	2.689.317
Τυνησία	8.798	3.491.661
Ρουμανία	5.569	2.402.550
Λοιπές Τρίτες Χώρες	45.283	17.264.155
<b>Σύνολο Τρίτων Χωρών</b>	<b>184.637</b>	<b>72.062.938</b>
<b>Σύνολο</b>	<b>283.702</b>	<b>111.494.712</b>

Πηγή: Επεξεργασία Στοιχείων ΕΣΥΕ

Αξία: σε χιλ. δραχμές

Ποσότητα: σε τόνους

### Πίνακας 4.6

#### ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΑΝΑ ΧΩΡΑ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ (1997)

ΧΩΡΑ	ΠΟΣΟΤΗΤΑ	ΑΞΙΑ
Ιταλία	11.237	4.507.956
Γαλλία	8.444	3.406.598
Γερμανία	11.955	4.884.027
Ηνωμένο Βασίλειο	12.017	5.042.147
Λοιπές Χώρες Ε.Ε.	4.821	2.957.484
<b>Σύνολο Χωρών Ε.Ε.</b>	<b>48.474</b>	<b>20.798.212</b>
Τουρκία	93.734	42.580.794
Ελβετία	3.364	1.444.957
Δημοκρατία της Τσεχίας	5.263	2.357.499
Βουλγαρία	17.618	7.665.177
Βραζιλία	2.763	1.128.644
Ρουμανία	3.729	1.722.950
Λοιπές Τρίτες Χώρες	15.766	6.736.997
<b>Σύνολο Τρίτων Χωρών</b>	<b>142.237</b>	<b>63.637.018</b>
<b>Σύνολο</b>	<b>190.711</b>	<b>84.435.230</b>

Πηγή: Επεξεργασία Στοιχείων ΕΣΥΕ

Αξία: σε χιλ. δραχμές

Ποσότητα: σε τόνους

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5<sup>ο</sup>

### ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΓΟΡΑΣ ΕΚΚΟΚΚΙΣΜΕΝΟΥ ΒΑΜΒΑΚΟΣ

#### 5.1 Μέγεθος αγοράς σε εκκοκκισμένο βαμβάκι

Στον πίνακα 5.1 παρουσιάζεται η εξέλιξη της αγοράς εκκοκκισμένου βάλβακος κατά το χρονικό διάστημα 1993 – 1997.

Πίνακας 5.1

	1993	1994	1995	1996	1997
Παραγωγή	310.000	387.000	447.000	301.000	351.000
Εισαγωγές	8.478	7.054	8.979	7.566	12.594
Εξαγωγές	177.670	189.729	193.188	283.702	190.711
Φαινομενική κατανάλωση	140.808	204.325	262.791	24.864	173.183

Πηγή: Εκτιμήσεις αγοράς, ICAP, ΕΣΥΕ, Οργανισμού Βάλβακος

Σύμφωνα με τα στοιχεία του πίνακα, η εγχώρια παραγωγή σε βαμβάκι εκτιμάται σε 173.183 τόνους το 1997, έναντι 140.808 τόνων το 1993, σημειώνοντας ποσοστιαία αύξηση κατά 23% συνολικά. Αναλυτικότερα, η κατανάλωση παρουσίασε αύξηση κατά 45,11% το 1994 έναντι του 1993 και αύξηση της τάξεως του 28,61% σημειώθηκε το 1995 έναντι του 1994.

Σημαντική όμως ήταν η μείωση του 1996 σε σχέση με το 1993, καθώς η κατανάλωση εκκοκκισμένου βάλβακος έπεσε σε 24.864 τόνους το 1996 έναντι 262.791 τόνων το προηγούμενο έτος. Ωστόσο, το 1997, παρουσιάστηκε σημαντική αύξηση της κατανάλωσης, η οποία ανήλθε σε 173.183 τόνους.

Από τα στοιχεία του πίνακα 5.1 διαπιστώνεται η σημαντικότερη μείωση της κατανάλωσης το 1996, η οποία οφείλεται αφενός μεν στη μείωση της παραγωγής και αφετέρου στο υψηλό μέγεθος των εξαγωγών που πραγματοποιήθηκαν το ίδιο έτος. Σύμφωνα με πηγές της αγοράς, σημαντικό μέρος των εξαγωγών που πραγματοποιήθηκαν το 1996, αφορούσαν παραγόμενες ποσότητες του προηγούμενου έτους (1995). Τονίζεται ότι το 1995 η παραγωγή εκκοκκισμένου βάλβακος έφθασε στο

υψηλότερο σημείο της καθ' όλη τη διάρκεια της εξεταζόμενης περιόδου (1993-97), ανερχόμενη σε 447.000 τόνους. Όπως προαναφέρθηκε, μέρος της παραγόμενης ποσότητας του 1995 εξήχθη το επόμενο έτος (1996), με αποτέλεσμα το έτος αυτό να πραγματοποιηθούν οι μεγαλύτερες εξαγωγές 1.283.702 τόνοι καθ' όλη την εξεταζόμενη περίοδο.

Η σημαντική μείωση της παραγωγής του εκκοκκισμένου βάμβακος, οφείλεται στις άσχημες καιρικές συνθήκες που επικράτησαν την εκκοκκιστική περίοδο 1996-97, η οποία θεωρείται από τις πιο άσχημες των τελευταίων χρόνων. Η παραγωγή των περισσότερων εκκοκκιστηρίων ήταν χαμηλής απόδοσης και ποιότητας. Σε πολλές περιπτώσεις, παρατηρήθηκαν ακυρώσεις συμβολαίων, με οίκους του εξωτερικού και θα υπήρχε ακόμη και πρόβλημα διάθεσης του βάμβακος, εάν δεν παρουσιαζόταν η Τουρκία, η οποία απορρόφησε σημαντικές ποσότητες. Σύμφωνα με πηγές της αγοράς, οι περιοχές που επλήγησαν περισσότερο κατά την εκκοκκιστική περίοδο 1996-97, ήταν η Μακεδονία και η Θεσσαλία.

Ένας ακόμη λόγος που έπληξε την εκκοκκιστική περίοδο 1996-97, ήταν η απεργία των αγροτών στα μέσα της περιόδου, καθώς και η απεργία των υπαλλήλων του οργανισμού βάμβακος.

Η παραγωγή εκκοκκισμένου βάμβακος, μέχρι και την περίοδο 1995-96, παρουσίαζε ανοδική πορεία και η επεξεργασία βάμβακος αποδείχθηκε επικερδής δραστηριότητα, για τις εκκοκκιστικές μονάδες, με αποτέλεσμα αρκετές επιχειρήσεις να εισχωρήσουν στο κλάδο.

Η αύξηση, όμως, της παραγωγής δεν συνεχίσθηκε την επόμενη περίοδο (1996-97), με αποτέλεσμα αρκετές επιχειρήσεις να αντιμετωπίσουν σοβαρά οικονομικά προβλήματα ή και να οδηγηθούν σε διακοπή της δραστηριότητάς τους.

Η είσοδος νέων επιχειρήσεων στον κλάδο, είχε ως αποτέλεσμα η υπάρχουσα και σταθερή «πίττα» να μοιραστεί σε περισσότερες επιχειρήσεις. Έτσι, κάθε μονάδα είχε στη διάθεσή της μικρότερες ποσότητες βάμβακος προς επεξεργασία.

Επίσης, οι μεγαλύτερες εκκοκκιστικές μονάδες, για να μπορέσουν να επεξεργαστούν μεγαλύτερες ποσότητες βάμβακος, πραγματοποίησαν επενδύσεις, δημιουργώντας επιπλέον μονάδες επεξεργασίας. Έτσι, η διάρκεια της εκκοκκιστικής περιόδου μειώθηκε το 1996-97 και από Απρίλιο έως Σεπτέμβριο που ήταν, έφθασε να διαρκεί από το Σεπτέμβριο μέχρι το Φεβρουάριο.

Αρκετές από τις νέες εκκοκκιστικές μονάδες, προκειμένου να προμηθευτούν σύσπορο βαμβάκι, προσέφεραν στους παραγωγούς υψηλότερη τιμή ανά κιλό, με αποτέλεσμα την αύξηση της τιμής της πρώτης ύλης για όλες τις μονάδες του κλάδου. Το γεγονός αυτό δημιούργησε δυσχέρειες στην είσπραξη των βαμβακοπαραγωγών, δεδομένου ότι αρκετές νέες επιχειρήσεις δεν κατάφεραν να ανταποκριθούν στις οικονομικές τους υποχρεώσεις.

Από τα στοιχεία του πίνακα 5.2, είναι εμφανές ότι η ελληνική αγορά καλύπτεται από την εγχώρια παραγωγή, καθώς οι εισαγωγές κυμάνθηκαν σε χαμηλά επίπεδα (περίπου 8-10 χιλιάδες τόνοι). Οι εξαγωγές κυμαίνονται σε χαμηλά επίπεδα και παρουσίασαν αύξηση την περίοδο 1993-95 και μείωση το 1996, έναντι του 1995. Το 1997 παρέμειναν σε ίδια σχεδόν επίπεδα με το 1996.

Η συνολική διαθέσιμη ποσότητα παρουσίασε διαχρονική αύξηση το διάστημα 1993-95 και συγκεκριμένα το 1995 ανήλθε σε 519.000 τόνους. Την επόμενη περίοδο, όμως σημείωσε μείωση κατά 24% περίπου, ενώ το 1997, σύμφωνα με προβλέψεις του Οργανισμού Βάμβακος, αυξήθηκε σε 408.000 τόνους. Επίσης, η κατανάλωση κυμαίνεται στα ίδια περίπου επίπεδα καθ' όλο το

εξεταζόμενο διάστημα (130.000 τόνους ετησίως) με μικρές διαφοροποιήσεις από έτος σε έτος.

Στον πίνακα 5.2 υπολογίζονται, επίσης οι ποσότητες κατεστραμμένου βάμβακος σε κάθε περίοδο, οι οποίες κυμάνθηκαν μεταξύ 15.000-25.000 τόνους κατά τη διάρκεια της αναφερόμενης περιόδου. Το εκκοκκισμένο βαμβάκι αποτελεί σημαντική πρώτη ύλη για την ελληνική νηματουργία, και συγκεκριμένα για την παραγωγή νημάτων.

Στον πίνακα 5.3, παρουσιάζεται η εγχώρια παραγωγή νημάτων για την νηματουργία. Από τον πίνακα συμπεραίνεται ότι η παραγωγή νημάτων για την περίοδο 1990-95, σημείωσε διαχρονική μείωση. Η σημαντικότερη μείωση παρουσιάστηκε το 1991 σε σχέση με το 1990 (κατά 14,2%). Όμως, το 1996 παρατηρείται μια στασιμότητα και το 1997 σημειώνεται ελαφρά ανάκαμψη.

### Πίνακας 5.2

#### ΜΕΓΕΘΟΣ ΑΓΟΡΑΣ (ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ) ΕΚΚΟΚΚΙΣΜΕΝΟΥ ΒΑΜΒΑΚΟΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΟ 1993 – 1997

ΕΤΟΣ	1993	1994	1995	1996	1997
Αποθέματα αρχής	98.000	90.000	70.000	87.000	50.000
Παραγωγή	310.000	385.000	440.000	300.000	348.000
Εισαγωγές	12.000	10.000	9.000	8.000	10.000
Σύνολο διαθέσιμο	420.000	485.000	519.000	395.000	408.000
Κατανάλωση	<b>135.000</b>	<b>130.000</b>	<b>132.000</b>	<b>130.000</b>	<b>130.000</b>
Καταστροφές	20.000	20.000	25.000	20.000	15.000
Εξαγωγές	175.000	265.000	275.000	195.000	200.000
Αποθέματα τέλους	90.000	70.000	87.000	50.000	63.000

Πηγή: Οργανισμός Βάμβακος  
Ποσότητα: σε τόνους

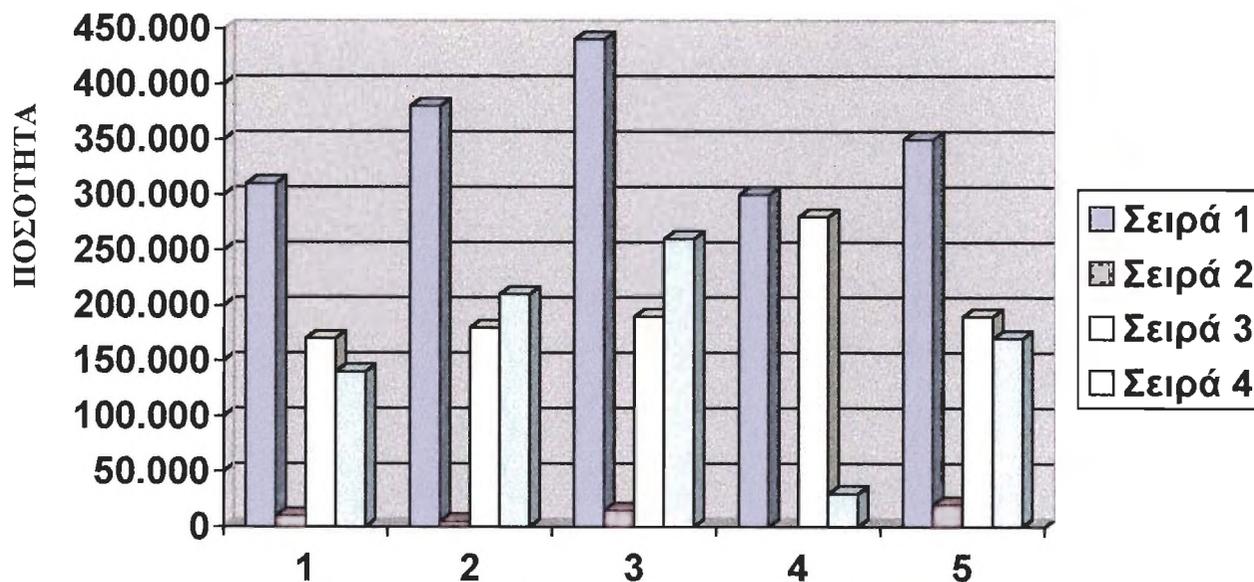
### Πίνακας 5.3

#### ΕΓΧΩΡΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΝΗΜΑΤΩΝ (1990 – 1997)

ΕΤΟΣ	ΠΑΡΑΓΩΓΗ (σε τόνους)
1990	176.500
1991	151.500
1992	148.000
1993	145.000
1994	142.000
1995	138.000
1996	138.800
1997	140.400

Πηγή: "Νηματουργία" Κλαδική Μελέτη ICAP

#### ΦΑΙΝΟΜΕΝΙΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ



## 5.2 Χαρακτηριστικά και παράγοντες που επηρεάζουν τη ζήτηση εκκοκκισμένου βάμβακος.

Οι κυριότεροι παράγοντες που επηρεάζουν τη ζήτηση του εξεταζόμενου προϊόντος είναι οι εξής:

- ✓ **Οι καιρικές συνθήκες:** υπάρχει άμεση σχέση μεταξύ της εκκόκκισης και της καλλιέργειας βάμβακος. Ο καιρός παίζει πολύ σημαντικό ρόλο στην ποιότητα του βαμβακιού. Η βροχή, η υγρασία είναι παράγοντες που υποβαθμίζουν την ποιότητά του και συνεπώς και τη ζήτησή του. Ειδικότερα, βροχοπτώσεις κατά το μήνα Οκτώβρη έχουν σαν αποτέλεσμα τη μείωση της παραγωγής σε σύσπορο βαμβάκι. Από το σύνολο των θερμοημερών, τις βροχοπτώσεις και τις ημέρες της ηλιοφάνειας την κατάλληλη χρονική περίοδο εξαρτάται η ποιότητα του σύσπορου βάμβακος και κατ' επέκταση του εκκοκκισμένου.
- ✓ **Η πορεία του κλάδου της νηματουργίας:** καθώς σημαντικές ποσότητες εκκοκκισμένου βάμβακος απορροφά ο συγκεκριμένος κλάδος. Η ελληνική παραγωγή νημάτων αφορά στο μεγαλύτερο μέρος της βαμβακερά νήματα όπως προαναφέρθηκε, η εγχώρια παραγωγή νημάτων παρουσίασε διαχρονική μείωση την περίοδο 1990 – 1995, ενώ το 1996 και 1997 σταθεροποιήθηκε και παρουσίασε ελαφρά ανάκαμψη. Το μεγαλύτερο μερίδιο επί της συνολικής παραγωγής νημάτων κατέχουν τα βαμβακερά νήματα με ποσοστό 76,9% το 1997 (108.000 τόνοι).
- ✓ **Ποιότητα:** ένας από τους καθοριστικούς παράγοντες που επηρεάζουν τη ζήτηση του βαμβακιού είναι η ποιότητά του. Ειδικότερα στην Ελλάδα, δεν έχει δοθεί η πρέπουσα σημασία στον παράγοντα αυτόν. Όταν συλλέγεται από την καλλιεργούμενη έκταση δεύτερης ποιότητας βαμβάκι, δεν είναι εύκολο να διατεθεί. Το γεγονός αυτό, εκτός από τις συνέπειες που έχει για την εγχώρια αγορά, συντελεί στα να μειώνεται και

ή ζήτησή του από το εξωτερικό. Για να είναι ανταγωνιστικό το προϊόν πρέπει να έχει καλή ποιότητα.

- ✓ **Τιμή:** η τιμή είναι ένας άλλος προσδιοριστικός παράγοντας, η οποία σε συνδυασμό με άλλους παράγοντες μπορεί να λειτουργεί θετικά ή ανασταλτικά στη ζήτηση.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6<sup>ο</sup>

### Εφαρμογή και αποτελέσματα της Αγροτικής πολιτικής στην καλλιέργεια βαμβακιού στο Νομό Αιτωλοακαρνανίας

#### 6.1 Γενικά πληροφοριακά στοιχεία για την Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Μεσολογγίου Ναυπακτίας

Ασχολείται με την εκκόκκιση του βάμβακος, την ξήρανση καλαμποκιού και την τυποποίηση ελαιολάδου. Η δραστηριότητα της εκκόκκισης βάμβακος αφορά το 60% του συνολικού κύκλου εργασιών. Διατηρεί εκκοκκιστήριο στο Νεοχώρι Αιτωλοακαρνανίας. Το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής εξάγεται κυρίως προς την Τουρκία, τη Σλοβενία και την Τυνησία. Για το πρώτο εξάμηνο του 1998 οι πωλήσεις της Ένωσης, σύμφωνα με δήλωση των υπευθύνων, ήταν 2.678 εκατομμύρια δραχμές περίπου.

#### 6.2 Ομάδες παραγωγών: ανάγκη λειτουργίας του, ομάδες που δραστηριοποιούνται στο νομό και αριθμητικά στοιχεία για το έτος 1998

Ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα της Ελληνικής Γεωργίας ήταν και παραμένει ο μικρός και πολυτεμαχισμένος κλήρος, γεγονός που καθιστά δύσκολη ή αντιοικονομική την εισαγωγή νέα τεχνολογίας στην καλλιέργεια του βαμβακιού και τη χρησιμοποίηση σ' αυτή μηχανημάτων μεγάλης δυναμικότητας.

Προβλήματα άμεσα συνδεδεμένα με την καλλιέργεια του βαμβακιού, με αποτέλεσμα απώλειες της παραγωγής και κατώτερη ποιότητα του συλλεγόμενου βάμβακος, καθώς και η ανάγκη για

έγκαιρη και σε σύντομο χρονικό διάστημα συγκομιδή, εξαιτίας των οριακών για το βαμβάκι κλιματολογικών συνθηκών της χώρας, δημιούργησαν την ανάγκη εκμηχάνιση της συγκομιδής του.

Πολύ γρήγορα οι παραγωγοί κατάλαβαν ότι με συλλογική προσπάθεια και χρήση των μηχανών θα μπορούσαν να πετύχουν οικονομίες κλίμακας μεγέθους μεγάλων εκμεταλλεύσεων, με παραπλήσια οικονομικά αποτελέσματα και σημαντικά γι' αυτούς οφέλη. Προς την κατεύθυνση αυτή, ο οργανισμός βάμβακος κατέβαλε προσπάθειες για τη δημιουργία άτυπων μονάδων κοινής καλλιέργειας. (Ο.Κ.Κ.) βαμβακιού από το 1973 έως το 1981. Έτσι ύστερα από την είσοδό μας στην Ε.Ε. τέθηκε σε εφαρμογή ο Κ.389192, ο οποίος θεσμοθέτησε τη σύσταση ομάδων παραγωγών, με σκοπό την απόκτηση μεγαλύτερου εύρους και σταθερότητας στην οικονομία των βαμβακοκαλλιεργητών και την καλύτερη διαπραγματευτική τους ικανότητα. Επίσης, ο κανονισμός ορίζει να χορηγείται το 60% της ενίσχυσης αυτής από εθνικούς πόρους και το 40% από την Ε.Ε. Το 1986 εγκρίθηκε από την Ε.Ε. η αναθεώρηση του Κ.389182 και ο νέος Κ.3405/86 στηριξε ακόμη περισσότερο τον θεσμό του Ο.Π., αφού από το 50% που χορηγούνταν ως επιδότηση επί της αξίας της επένδυσης, το 60% δινόταν επιπλέον από την Ε.Ε. και το 40% από Εθνικούς Πόρους. Μέχρι το 1993 ολοκληρώθηκε και το δεύτερο τομεακό πρόγραμμα το οποίο προέβλεπε στον τομέα εκμηχάνισης την προμήθεια της χώρας μας με βαμβακοσυλλεκτικές κ.α. μηχανές.

Μερικά από τα πιο σημαντικά πλεονεκτήματα αυτής της νέας μορφής εκμετάλλευσης είναι τα παρακάτω:

1. Εξασφαλισμένη συγκομιδή του βαμβακιού, χωρίς τον κίνδυνο αθέτησης ή καθυστέρησης που μπορεί να προκύψει από τους εργάτες ή τον εργολάβο.
2. Απάλυνση των αιχμών συγκομιδής, με αποτέλεσμα την αποφυγή ταλαιπωρίας ή άγχους για την εξεύρεση εργατικών χεριών.

3. Έγκαιρη συγκομιδή του βαμβακιού, πριν αρχίσουν οι βροχές, με συνέπεια καλύτερη ποιότητα (προβροχικό βαμβάκι) και μεγαλύτερη ποσότητα (μείωση απωλειών από βροχές και ανέμους), με αποτέλεσμα ακόμα υψηλότερο εισόδημα για τους βαμβακοπαραγωγούς.
4. Αύξηση της έκτασης της βαμβακοκαλλιέργειας, με την εξασφάλιση έγκαιρης και απρόσκοπτης συγκομιδής.
5. Μείωση του κόστους συλλογής του βαμβακιού, αφού οι Ο.Π. καλύπτουν μόνο το κόστος λειτουργίας των μηχανών.
6. Συγκράτηση της αύξησης του συλλεκτικού δικαιώματος τόσο με τις εργολαβικές μηχανές όσο και με το χέρι.

Στον πίνακα 6.1 αναφέρονται οι ομάδες παραγωγών που δραστηριοποιούνται στο Νομό καθώς και αριθμητικά στοιχεία.

Πίνακας 6.1

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΒΑΜΒΑΚΙΟΥ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ

ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ	ΕΚΤΑΣΗΣ	ΑΡΔΕΥΟΜΕΝΑ	ΞΗΡΙΚΑ	ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΑ
011001	ΑΜΦΙΛΟΧΙΑΣ	4	219	205	14	13
011105	ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΟΥ	3	116	116	-	7
012001	ΒΟΝΙΤΣΗΣ	10	694	694	-	17
012101	ΑΓ. ΝΙΚΟΛΑΟΥ	1	7	-	7	1
012102	ΑΓΡΑΜΠΕΛΩΝ	1	34	34	-	1
012105	ΑΣΤΑΚΟΥ	36	1.626	1.626	-	57
012107	ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΥ	12	451	451	-	16
012114	ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ	5	275	275	-	8
012115	ΚΑΤΟΧΗΣ	462	23.954	23.954	-	1.549
012116	ΚΟΜΠΩΝΗΣ	2	188	188	-	7
012118	ΛΕΣΙΝΙΟΥ	129	6.135	6.135	-	281
012120	ΜΟΝΑΣΤΗΡΑΚΙΟΥ	4	98	98	-	6
012123	ΠΑΛΑΙΟΜΑΝΙΝΑΣ	10	279	279	-	16
012124	ΠΑΛΑΙΡΟΥ	6	117	117	-	6
012125	ΠΑΛΙΑΜΠΕΛΩΝ	1	23	23	-	1
012128	ΠΕΝΤΑΛΟΦΟΥ	33	1.144	1.085	59	51
012130	ΠΛΑΓΙΑΣ	2	26	26	-	2
012132	ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ	5	150	-	150	5
012135	ΣΤΡΟΓΓΥΛΟΒΟΥΝΙΟΥ	5	212	212	-	6
013001	ΑΙΤΩΛΙΚΟΥ	10	496	496	-	44
013002	ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ	43	2.178	2.178	-	92
013003	ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ	1	20	20	-	1
013005	ΑΓΙΟΥ ΘΩΜΑ	4	148	148	-	14
013110	ΓΑΛΑΤΑ	226	10.096	10.096	-	688
013111	ΓΟΥΡΙΑΣ	13	519	488	31	36

## ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΠΙΝ. 6.1

ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ	ΕΚΤΑΣΗΣ	ΑΡΔΕΥΟΜΕΝΑ	ΞΗΡΙΚΑ	ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΑ
013115	ΕΥΗΝΟΧΩΡΙΟΥ	256	15.140	15.112	28	717
013122	ΜΑΚΡΙΝΟΥΣ	1	18	18	-	3
013123	ΜΑΣΤΡΟΥ	11	344	344	-	28
013127	ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ	5	174	174	-	14
013129	ΠΕΡΙΘΩΡΙΟΥ	5	221	221	-	21
013132	ΣΤΑΜΝΑΣ	4	207	207	-	19
014105	ΑΝΩ ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ	2	84	84	-	7
014111	ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ	6	239	239	-	29
014115	ΓΑΒΡΟΛΙΜΝΗΣ	2	96	96	-	4
014142	ΝΕΟΧΩΡΙΟΥ	325	14.358	14.358		
014156	ΤΡΙΚΟΡΦΟΥ	16	207	207	-	33
<b>ΣΥΝΟΛΑ</b>		<b>1.661</b>	<b>80.291</b>	<b>80.002</b>	<b>289</b>	<b>4.846</b>

Πηγή: Οργανισμός Βάμβακος Ν. Αιτωλοακαρνανίας

**6.3 Ποικιλίες βάμβακος που καλλιεργούνται στο Ν. Αιτωλοακαρνανίας (αριθμητικά στοιχεία). Ποσότητες που διατέθηκαν εκτός Νομού (1998)**

Στο Νομό Αιτωλοακαρνανίας καλλιεργούνται πάνω από 28 διαφορετικές ποικιλίες βαμβακιού. Στον πίνακα 6.2 που ακολουθεί αναφέρονται οι ποικιλίες αυτές, καθώς και κάποια αριθμητικά στοιχεία.

Πίνακας 6.2

**ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΗ ΚΑΤΑ ΠΟΙΚΙΛΙΑ  
ΝΟΜΟΣ ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ**

ΠΟΙΚΙΛΙΑ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΓΡΟΤ/ΧΙΩΝ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΚΤΑΣΗΣ
11	ΜΥΡΤΩ	2	19
15	Stonville Σίνδου	6	145
17	Tabiadilla 16	3	31
2	4Σ+ΣΙΝΔΟΣ 80	1	6
22	MAC NAIR 220	556	10.298
23	MAC NAIR 208	1	33
28	COKER 312	1	28
29	COKER 315	8	213
3	ΣΙΝΔΟΣ	176	3.034
30	CORONA (Deltapine 20)	715	12.752
31	DELTA ACALA 90	3	59
32	VULCANO (Deltapine 50)	753	15.228
33	CREMA	58	1.185
34	STONVILLE 506	109	2.381
35	STONVILLE 324	6	177
38	ALFA (Acala Royale)	1	38
4	ZETA 2	10	235
42	ARIA (S+324)	651	11.848
43	ALEGRIA (S+453)	1	8
49	TEMRA	38	708
50	Zoi	21	34
51	ΛΟΙΠΕΣ	233	5.467
66	Drima	3	69
76	Lachata	6	84
8	EYA	29	484
84	Nolta	2	23
9	KOPINA	3	63
97	Suregrow 1001	19	243
	<b>ΣΥΝΟΛΟ</b>	<b>3.396</b>	<b>64.893</b>

Πηγή: Οργανισμός Βάμβακος Ν. Αιτωλοακαρνανίας

Αξίζει να σημειωθεί ότι εκτός από τις ποσότητες βάμβακος που εκκοκκίζονται στο Νομό, το μεγαλύτερο ποσοστό εξάγεται και εκκοκκίζεται εκτός Νομού.\* Ενδεικτικά αναφέρεται ότι το 1998, 6.175.804 κιλά εξήχθηκαν στο Νομό Πρέβεζας, 869.486 κιλά στο Ν. Φθιώτιδας, 88.860 κιλά στο Νομό Τρικάλων. Επίσης, σημαντικά ποσά βάμβακος εξάγονται στην Τουρκία στη Σλοβενία και στην Τυνησία.

---

\*Πηγή: Οργανισμός Βάμβακος Ν. Αιτωλοακαρνανίας

#### **6.4 Καθορισμός της τιμής του βαμβακιού στην παγκόσμια αγορά και διαδικασία πληρωμής της ενίσχυσης**

Η ισχύουσα κρατική νομοθεσία για τον καθορισμό της τιμής του βαμβακιού στην παγκόσμια αγορά περιλαμβάνει τα παρακάτω\*:

##### **Άρθρο 1**

Κατά την έννοια του παρόντος κανονισμού νοείται ως:

α) «μη εκκοκκισμένο βαμβάκι» οι καρποί της βαμβακιάς (*Gossypium*) που έχουν ωριμάσει και συγκομισθεί και οι οποίοι περιέχουν υπολείμματα κάψης, φύλλων και χωμάτινων υλών 7 β) «εκκοκκισμένο βαμβάκι» οι ίνες βαμβακιού [εκτός από τις βραχείες που δεν μπορούν να κλωστοποιηθούν (*linters*) και τα απορρίμματα], οι οποίες είναι απαλλαγμένες από σπόρους και από το μεγαλύτερο μέρος των υπολειμμάτων κάψης, φύλλων και χωμάτινων υλών, μη λαναρισμένες ούτε κτενισμένες.

##### **Άρθρο 2**

Η τιμή στόχου για μια ορισμένη ποιότητα μη εκκοκκισμένου βαμβακιού ισχύει καθ' όλη τη διάρκεια της συγκεκριμένης περιόδου εμπορίας η οποία καλύπτει την περίοδο από την 1<sup>η</sup> Σεπτεμβρίου μέχρι τις 31 Αυγούστου.

##### **Άρθρο 3**

Η τιμή της διεθνούς αγοράς του μη εκκοκκισμένου βαμβακιού προσδιορίζεται λαμβάνοντας υπόψη την ιστορική σχέση μεταξύ της τιμής της διεθνούς αγοράς που λαμβάνεται υπόψη για το εκκοκκισμένο βαμβάκι και αυτής που υπολογίζεται για το μη εκκοκκισμένο βαμβάκι. Προσδιορίζεται περιοδικά βάσει της τιμής της διεθνούς αγοράς για το εκκοκκισμένο βαμβάκι.

##### **Άρθρο 4**

1. Η τιμή της διεθνούς αγοράς του εκκοκκισμένου βαμβακιού

προσδιορίζεται για ένα προϊόν βαθμού 5 (white middling), το οποίο έχει μήκος ινών 28 χιλιοστά 1-3/32&Prime;, λαμβάνοντας υπόψη τις προσφορές που πραγματοποιούνται στην αγορά αυτή καθώς και τις τιμές που διαμορφώνονται στα σημαντικά για το διεθνές εμπόριο χρηματιστηριακά κέντρα. Προσδιορίζεται βάσει των προσφορών και των τιμών οι οποίες είναι οι πλέον ευνοϊκές μεταξύ αυτών που θεωρούνται αντιπροσωπευτικές της πραγματικής τάσης της αγοράς.

2. Για τον προσδιορισμό αυτό, υπολογίζεται ένας μέσος όρος των προσφορών και των τιμών που διαπιστώνονται σε ένα ή περισσότερα ευρωπαϊκά χρηματιστηριακά κέντρα για ένα προϊόν cif για ένα λιμάνι της βορείου Ευρώπης και προερχόμενο από τις διάφορες προμηθεύτριες χώρες, οι οποίες θεωρούνται ως οι πλέον αντιπροσωπευτικές για το διεθνές εμπόριο.

Ωστόσο, στην περίπτωση που η τιμή της διεθνούς αγοράς δεν μπορεί να προσδιορισθεί σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, καθορίζεται:

– βάσει ενός περιορισμένου αριθμού των πλέον αντιπροσωπευτικών προσφορών και τιμών για ένα προϊόν cif στον Πειραιά, οι οποίες διαπιστώνονται στο χρηματιστηριακό κέντρο του Λίβερπουλ ή σε άλλο ευρωπαϊκό χρηματιστήριο ή – βάσει των προσφορών και τιμών σε ένα μη ευρωπαϊκό χρηματιστηριακό κέντρο, είτε υπολογίζοντας ένα μέσο όρο των προσφορών και τιμών ενός προϊόντος cif στον Πειραιά, που προέρχεται από διάφορες προμηθεύτριες χώρες, οι οποίες θεωρούνται ως οι πλέον αντιπροσωπευτικές για το διεθνές εμπόριο, είτε λαμβάνοντας υπόψη έναν περιορισμένο αριθμό προσφορών και τιμών που είναι οι πλέον αντιπροσωπευτικές για ένα προϊόν cif στον Πειραιά.

3. Εάν οι προσφορές και οι τιμές που διαπιστώνονται δεν

ανταποκρίνονται στις προϋποθέσεις που αναφέρονται στις προηγούμενες παραγράφους, γίνονται οι αναγκαίες προσαρμογές.

**α) Διαδικασία πληρωμής ενισχύσεων**

1. Η Κοινοτική ενίσχυση καταβάλλεται στις εκκοκκιστικές επιχειρήσεις σύμφωνα με τους Κανονισμούς της Κοινότητας εφόσον υποβάλλουν τα απαιτούμενα προς τούτο δικαιολογητικά που προβλέπονται από τους Κανονισμούς, την παρούσα απόφαση και τις εγκυκλίους του Οργανισμού Βάμβακος και εφ' όσον έχει εκκοκκισθεί η παραληφθείσα ποσότητα σύσπορου βαμβακιού και ανταποκρίνεται στην αντίστοιχη παραγωγή εκκοκκισμένου βαμβακιού.

2. Οι εκκοκκιστικές επιχειρήσεις συμπληρώνουν τη συγκεντρωτική κατάσταση αποθεμάτων βαμβακιού και βαμβακόσπορου κάθε μήνα (έντυπο 15), καθώς και το ημερολόγιο εισαγωγής εκκόκκισης συσπόρου βάμβακος κάθε ημέρα (έντυπο 16) και παραδίδουν χωρίς καθυστέρηση στα κατά τόπους γραφεία του Οργανισμού Βάμβακος και τα ελεγκτικά όργανα για έλεγχο.

Καθυστέρηση υποβολής των παραπάνω εντύπων στον Οργανισμό Βάμβακος πέραν των πέντε (5) εργάσιμων ημερών, συνεπάγεται τη διακοπή των παραλαβών σύσπορου βάμβακος.

3. Η καταβολή της αξίας του συσπόρου βάμβακος από τις εκκοκκιστικές επιχειρήσεις προς τους βαμβακοπαραγωγούς, γίνεται μόνο με δίγραμμες επιταγές εξοφλητέες στην Α.Τ.Ε., αυτοπροσώπως. Σε περίπτωση μόνο ανωτέρας βίας, όπως ασθένεια ή εξόφληση γίνεται με ειδικό συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο και ο εντολοδόχος εξόφλησης εκπροσωπεί μόνο έναν παραγωγό.

Η πληρωμή των παραγωγών αποδεικνύεται με την κατάθεση

εκ μέρους της εκκοκκιστικής επιχείρησης στο Οργανισμό Βάμβακος Ημερήσιων Καταστάσεων (με τα στοιχεία που αναγράφονται παρακάτω) σφραγισμένων και υπογεγραμμένων από τις Τράπεζες με τις οποίες συναλλάσσονται ότι κατέθεσαν, σε δεσμευμένο και ανέκκλητο λογαριασμό υπέρ των παραγωγών τα χρήματα για την πληρωμή από την Α.Τ.Ε. των παραγωγών που υπάρχουν στην κατάσταση αυτή και μόνον.

Ειδικότερα κάθε εκκοκκιστική επιχείρηση συντάσσει Ημερήσιες Καταστάσεις των παρτίδων κατά αύξοντα αριθμό κάθε ημέρας, στις οποίες θα περιλαμβάνονται, το επώνυμο, το όνομα, το πατρώνυμο ή όνομα συζύγου, η κοινότητα και ο αριθμός ταυτότητας κάθε παραγωγού καθώς επίσης και ο αριθμός του εκδοθέντος τιμολογίου της δίγραμμης επιταγής ή εντολής πληρωμής και το πληρωτέο ποσό.

Η εκκοκκιστική επιχείρηση θα καταθέτει το συνολικό ποσό κάθε κατάστασης, στην Τράπεζα με την οποία συναλλάσσεται, σε δεσμευμένο ανέκκλητο λογαριασμό για την πληρωμή από την Α.Τ.Ε. των παραγωγών που υπάρχουν στην κατάσταση αυτή και μόνον. Επί της καταστάσεως θα αναγράφεται επίσης ότι η είσπραξη της αξίας του βαμβακιού θα γίνεται μόνο με την προσκόμιση του αντίστοιχου τιμολογίου και της δίγραμμης επιταγής.

Σφραγισμένο και υπογεγραμμένο έντυπο της κατάστασης αυτής θα παραδίδεται στον Οργανισμό Βάμβακος ως αποδεικτικό εξόφλησης.

4. Στην περίπτωση που το σύσπορο βαμβάκι τίθεται υπό έλεγχο μετά την 30.9, η εκκοκκιστική επιχείρηση οφείλει να καταβάλλει στον παραγωγό, ανεξάρτητα αν πήρε προκαταβολή της ενίσχυσης ή όχι, το σύνολο της αξίας του προϊόντος εντός τριάντα (30) ημερών το αργότερο από της εισόδου του βαμβακιού στο εκκοκκιστήριο.

Η πληρωμή του υπολοίπου ποσού της αξίας του προϊόντος, όπως αυτό θα διαμορφωθεί μετά την οριστικοποίηση της μείωσης της ενίσχυσης (συνυπευθυνότητας) και τυχόν ποιοτικών διαφορών του εισκομισθέντος προϊόντος, ως προς την ποιότητα «τύπος», γίνεται μετά από προηγούμενη κατάθεση του υπολοίπου, της ενίσχυσης από την αρμόδια Δ/ση της Γεν. Δ/σης Δ.Α.ΓΕ.Π σε δεσμευμένο Τραπεζικό Λογαριασμό της εκκοκκιστικής επιχείρησης δίγραμμες επιταγές από τον παραπάνω λογαριασμό που έχει πιστωθεί με το υπόλοιπο της ενίσχυσης και ο οποίος αποδεσμεύεται μόνο μετά από βεβαίωση της Τράπεζας για την οριστική εξόφληση όλων των παραγωγών που πραγματοποιείται εντός 15 ημερών από την ημέρα κατάθεσης του υπολοίπου της ενίσχυσης στον ως άνω δεσμευμένο Λογαριασμό. Σε περίπτωση που μένει υπόλοιπο, στον ως άνω δεσμευμένο λογαριασμό, μεγαλύτερο από την αξία τυχόν ανεξόφλητων επιταγών, ο λογαριασμός αποδεσμεύεται μόνο μετά από προηγούμενη εγγραφή έγκριση της αρμόδιας υπηρεσίας του Οργανισμού Βάμβακος.

Σε περίπτωση μη τήρησης των ανωτέρω διακόπτεται αμέσως η παραλαβή συσπόρου βάμβακος μέχρι συμμόρφωσης της εκκοκκιστικής επιχείρησης στις σχετικές ρυθμίσεις. Επιπλέον, εάν εντός 15 ημερών η εκκοκκιστική επιχείρηση δεν προβεί στην οριστική εξόφληση των παραγωγών επιβάλλονται σ' αυτή με απόφαση του Υπουργείου Γεωργίας, μετά από πρόταση του Οργανισμού Βάμβακος, μέσω ης Δ/σης ΠΑΠ-ΦΜΚ, οι ποινές του άρθρου 6 παράγραφος Γ4 της παρούσης.

Οι ως άνω επιβαλλόμενες ποινές δύναται να μεταφέρονται στην αρχή της επόμενης περιόδου εμπορίας.

5. Στο τέλος της εμπορικής περιόδου (31 Αυγούστου) η εκκοκκιστική επιχείρηση καταθέτει στον Οργανισμό Βάμβακος κατάσταση των τιμολογίων και δίγραμμων επιταγών, είτε

εξοφλήθηκαν είτε όχι, και επί πλέον κατάσταση δεσμευμένων ανέκκλητων λογαριασμών, βάσει των οποίων εξοφλήθηκαν οι δίγραμμες επιταγές των βαμβακοπαραγωγών της περιόδου αυτής.

6. Ο Οργανισμός Βάμβακος ελέγχει την τήρηση της ελάχιστης τιμής του συσπόρου βάμβακος για την αντίστοιχη ποιότητα βάση του συμφωνηθέντος άτυπου παραρτήματος, διενεργεί τους αναγκαίους ποσοτικούς και ποιοτικούς ελέγχους και εκδίδει τα απαραίτητα έντυπα 1, 11, 12, 13 και 16.
7. Αν στο τέλος της εμπορικής περιόδου (31 Αυγούστου) υπάρχει διαφορά μεταξύ του συνόλου των δεσμευμένων λογαριασμών και της συνολικής αξίας του συσπόρου βάμβακος που αγόρασε η επιχείρηση, τότε ο Οργανισμός Βάμβακος εντέλλεται να προχωρήσει σε καταλογισμό των ενισχύσεων για όσες ποσότητες εξοφλήθηκαν τοις μετρητοίς και όχι μέσω δίγραμμων επιταγών.
8. Ο Οργανισμός Βάμβακος παρέχει το δικαίωμα ενίσχυσης στην ποσότητα συσπόρου βάμβακος που έχει τεθεί υπό έλεγχο και η οποία έχει εκκοκκιστεί κατά τη διάρκεια της περιόδου που αναφέρεται στο άρθρο 5 της παρούσας απόφασης λαμβάνοντας υπ όψη την απόδοση σε ίνες η οποία οριστικοποιείται βάσει των ελέγχων του Οργανισμού Βάμβακος ή άλλων Κοινοτικών και Εθνικών Ελέγχων και συγκεκριμένα:
  - α) Αν η ποσότητα εκκοκκισμένου βάμβακος είναι κατώτερη ή ίση με 33% της ποσότητας μη εκκοκκισμένου βάμβακος που έχει εισαχθεί στην επιχείρηση εκκόκκισης, η ενίσχυση χορηγείται στην ποσότητα εκκοκκισμένου βάμβακος πολλαπλασιαζόμενη επί 100 και διαιρούμενη δια 32.
  - β) Αν η ποσότητα εκκοκκισμένου βάμβακος είναι ανώτερη από 33% της ποσότητας μη εκκοκκισμένου βάμβακος που εισέρχεται στα εκκοκκιστήρια, η ενίσχυση καταβάλλεται στην

ποσότητα του μη εκκοκκισμένου βάμβακος, πολλαπλασιαζόμενης επί 33 και διαιρούμενης δια 32.

γ) Το βάρος του εκκοκκισμένου βάμβακος που παράγεται σε μια εκκοκκιστική επιχείρηση προσαρμόζεται σύμφωνα με το παράστημα Β του Καν. (ΕΟΚ) 1201/89.

δ) Ασυνήθιστα υψηλές και χαμηλές εκατοστιαίες αποδόσεις ή αποκλίσεις των εκατοστιαίων αποδόσεων μεταξύ ισοζυγίων πέραν του 2% προκειμένου να γίνονται αποδεκτές θα πρέπει να δικαιολογούνται επαρκώς κυρίως, από τα αποτελέσματα των εργαστηριακών εξετάσεων δειγμάτων συσπόρου. Σε αντίθετη περίπτωση απομειώνεται αναλόγως το βάρος του εκκοκκισμένου για τον προσδιορισμό των ενισχυμένων ποσοτήτων συσπόρου. Ομοίως αποκλίσεις ημερησίων αποδόσεων, που καταχωρούνται στο βιβλίο εισαγωγής και εκκόκκισης και στα εβδομαδιαία δελτία δεν γίνονται δεκτές πέραν του 2% από το μέσο όρο αποδόσεως του ισοζυγίου εκτός αν δικαιολογούνται επαρκώς.

9. Μετά την υποβολή της αίτησης για θέση υπό έλεγχο χορηγείται στους ενδιαφερόμενους, οι οποίοι υποβάλουν σχετική αίτηση, εντός δέκα (10) εργασίμων ημερών το αργότερο προκαταβολή επί της ενίσχυσης, υπό τον όρο ότι έχει συσταθεί εγγύηση τουλάχιστον ίση με 110% της χορηγούμενης ενίσχυσης, σύμφωνα με το άρθρο 9 του καν. (ΕΟΚ) 1201/89. Ωστόσο, η ενίσχυση μπορεί να προκαταβληθεί από τις 16 Οκτωβρίου που έπεται της έναρξης της περιόδου εμπορίας.
10. Ο Οργανισμός Βάμβακος, αφού παραλάβει τα απαραίτητα δικαιολογητικά και προβεί στην αναγνώριση και εκκαθάριση της δαπάνης, διαβιβάζει αυτά στη ΓΕ.ΔΙ.Δ.Α.ΓΕ.Π. προκειμένου να εκδώσει την εντολή πληρωμής του δικαιούχου.
11. Στην περίπτωση λήψης προκαταβολής της ενίσχυσης, σχετική εγγυητική επιστολή επιστρέφεται εφόσον προσκομισθεί η

απόδειξη πληρωμής των βαμβακοπαραγωγών σύμφωνα με τους όρους της συμβάσεως.

12. Δεν επιτρέπεται παρακράτηση οιασδήποτε χρηματικής οφειλής του παραγωγού για λογαριασμό των εκκοκκιστικών επιχειρήσεων από την Α.Τ.Ε.
13. Ενστάσεις από τις εκκοκκιστικές επιχειρήσεις επί της εφαρμογής των μέτρων ελέγχου βαμβακιού όπως ορίζονται στην παρούσα γίνονται δεκτές μέχρι τρεις (3) ημέρες από την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων των ελέγχων.
14. Ενδεχόμενη άσκηση προσφυγής ή ένστασης δεν έχει ανασταλτικό χαρακτήρα στην εκτέλεση των ανωτέρω αναφερομένων.

---

\* Σύμφωνα με την εφημερίδα της Κυβερνήσεως Τεύχος 2<sup>ο</sup> αρ. Φύλλου 1004 11 Νοεμβρίου 1997

## 6.5 Διασφάλιση και έλεγχος της ποιότητας του βαμβακιού και των παραγόμενων προϊόντων

Το βαμβάκι καλλιεργείται κυρίως για την ίνα του, που αποτελεί τη σημαντικότερη πρώτη ύλη για τη διεθνή κλωστοϋφαντουργία. Επίσης, οι σπόροι του βαμβακιού είναι σημαντική πηγή λαδιού, ενώ η βαμβακόπιτα αποτελεί άριστη τροφή για τα βοοειδή. Από τα υποπροϊόντα των εκκοκκιστηρίων και των κλωστηρίων παράγεται χαρτομάζα, φαρμακευτικό βαμβάκι, ραγιόν κ.λ.π. Η οικονομική σημασία του φυτού είναι επομένως μεγάλη, διότι η παραγωγή του μπορεί να αξιοποιηθεί εξ' ολοκλήρου με διάφορους τρόπους.

Στην Ελλάδα, το βαμβάκι τόσο ως γεωργικό προϊόν, όσο και ως πρώτη ύλη της κλωστοϋφαντουργίας, αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα προϊόντα, ενώ η κλωστοϋφαντουργία εξακολουθεί να είναι ένας από τους σπουδαιότερους κλάδους της Ελληνικής Οικονομίας, παρά τα προβλήματα που αντιμετωπίζει από τον παγκόσμιο ανταγωνισμό.

Η επιβίωση της κλωστοϋφαντουργίας εξαρτάται από την παραγωγή προϊόντων Υψηλής και κυρίως σταθερής ποιότητας.

Με τον όρο "ΠΟΙΟΤΗΤΑ", εννοούμε ένα σύνολο ιδιοτήτων που καθιστούν ένα προϊόν κατάλληλο για συγκεκριμένη χρήση. Η ποιότητα των παραγόμενων κλωστοϋφαντουργικών καθορίζεται από τις απαιτήσεις του πελάτη. Για να πετύχει τους στόχους της η κλωστοϋφαντουργία πρέπει το βαμβάκι, ως πρώτη ύλη να:

1. Έχει τυποποιημένα και γνωστά τεχνολογικά χαρακτηριστικά
2. Έχει εκκοκκισθεί σωστά
3. Είναι απαλλαγμένο από προσμίξεις άλλων οργανικών και ανόργανων υλικών
4. Υπάρχει επάρκεια σταθερής ποιότητας προϊόντος για τη συνεχή τροφοδοσία της

Η μεταχείριση του προϊόντος από το στάδιο της συγκομιδής

και μετά, καθορίζει σε ποιο βαθμό θα διατηρηθούν τα χαρακτηριστικά του βαμβακιού. Η συγκομιδή, η αποθήκευση και η εκκόκκιση, σε συνδυασμό με την κατάσταση στην οποία βρίσκεται το βαμβάκι, επιδρούν δυσμενώς επί διάφορων χαρακτηριστικώς όπως το χρώμα, το ποσοστό ξένων υλών, η αντοχή, το μήκος της ίνας κ.λ.π. Πρόσθετα και σημαντικά προβλήματα δημιουργούνται από την ανάμιξη βαμβακιού με ανομοιογενή χαρακτηριστικά και η πρόσμιξη στο βαμβάκι ξένων, μη βαμβακερών υλών.

Η ποιότητα του βαμβακιού προσδιορίζεται με εργαστηριακές μετρήσεις των επί μέρους χαρακτηριστικών του μήκους της ίνας, η δημιουργία neps, τα linters και τα ψοφάκια το ποσοστό κήρων και η ποιότητα της κυτταρίνης, η κλωσιμότητα της ίνας, και περιλαμβάνει πρόσθετες πληροφορίες όπως π.χ. ποικιλία, προέλευση, στάδιο συγκομιδής κ.λ.π. Έτσι, μέσω επενδυτικών προγραμμάτων, είτε με χρηματοδότηση από την Ε.Ε., είτε από τον προϋπολογισμό του Οργανισμού Βάμβακος, έχουν εκσυγχρονισθεί τα εργαστήρια ελέγχου ποιότητας και συμπληρωθεί με εξοπλισμό σε σημαντικό βαθμό, ώστε να ανταποκρίνονται σχεδόν σε όλο το φάσμα των σύγχρονων απαιτήσεων ποιοτικού ελέγχου.

## ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ – ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

### Προβλήματα του Κλάδου

Ο κλάδος της εκκόκκισης βάμβακος αντιμετωπίζει αρκετά προβλήματα. Παρακάτω συνοψίζονται τα σημαντικότερα:

↳ **Κλιματολογικές συνθήκες:** Η εκκόκκιση είναι στενά συνδεδεμένη με την καλλιέργεια βάμβακος και γι' αυτό εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις καιρικές συνθήκες. Η ποιότητα του σύσπορου βαμβακιού και συνεπώς και του εκκοκκισμένου επηρεάζεται από το σύνολο των θερμοημερών, τις βροχοπτώσεις και τις ημέρες ηλιοφάνειας. Ο καιρός θα πρέπει να είναι καλός για να μην είναι βρεγμένο το βαμβάκι. Για παράδειγμα, οι βροχές τον Οκτώβριο επιδρούν αρνητικά στην ποιότητα βαμβακιού, ενώ η υγρασία επιφέρει υποβάθμιση της ποιότητας.

Η εκκοκκιστική περίοδος 1996/1997 θεωρείται από τις πιο άσχημες των τελευταίων χρόνων από άποψη καιρικών συνθηκών.

↳ **Γραφειοκρατία:** Η διαδικασία για να παραλαμβάνουν το σύσπορο βαμβάκι τα εκκοκκιστήρια είναι αρκετά γραφειοκρατική. Πρέπει να γίνεται προσωπική παράδοση του βαμβακιού από τον παραγωγό στο εκκοκκιστήριο. Αυτό όμως δημιουργεί πολλά προβλήματα στους εκκοκκιστές, γιατί συμβαίνει να μην έχουν το βαμβάκι όταν το χρειάζονται, αφού οι παραδόσεις γίνονται ορισμένες ώρες. Επίσης ορισμένες φορές δεν παραδίδουν οι παραγωγοί το βαμβάκι, αλλά το πηγαίνουν σε μεσίτες. Η αυτοπρόσωπη παράδοση προκαλεί προβλήματα ειδικότερα σε εργοστάσια που δεν είναι κοντά στις καλλιεργούμενες εκτάσεις π.χ. ορισμένα στη Μακεδονία. Αυτό έχει σαν συνέπεια να επιβαρύνεται το προϊόν με κόστος μεταφοράς.

↳ **Σκληρός ανταγωνισμός – είσοδος νέων επιχειρήσεων στον κλάδο:** Τα τελευταία χρόνια και κυρίως μέχρι την εκκοκκιστική περίοδο 1995/96 ο κλάδος έχει προσελκύσει πολλές νέες

επιχειρήσεις, αφού η εκκόκκιση αποδείχθηκε επικερδής δραστηριότητα. Αυτό είχε ως συνέπεια κάθε εργοστάσιο να έχει στη διάθεσή του μικρότερες ποσότητες σύσπορου βάμβακος. Οι νέες μονάδες για να μπορέσουν να προμηθευτούν σύσπορο βαμβάκι προσέφεραν στους παραγωγούς υψηλότερη τιμή ανά κιλό, γεγονός που οδήγησε στην αύξηση της τιμής της πρώτης ύλης για όλες τις μονάδες του κλάδου. Το γεγονός αυτό δημιούργησε δυσχέρειες στην είσπραξη των βαμβακοπαραγωγών, δεδομένου ότι αρκετές νέες επιχειρήσεις δεν μπόρεσαν να ανταποκριθούν στις οικονομικές τους υποχρεώσεις.

Ο κλάδος την παρούσα φάση μπορεί να χαρακτηριστεί κορεσμένος. Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι σε κάποια περιοχή σε έκταση 10χλμ. υπάρχουν 17 εκκοκκιστήρια. Πολλές φορές η τιμή ανεβαίνει, άρα το κέρδος μειώνεται και υπάρχουν εταιρείες που αγοράζουν ακριβά και πωλούν φθηνότερα, οι οποίες τελικά να αντιμετωπίζουν οικονομικά προβλήματα.

→ **Απεργίες:** κατά την προηγούμενη εκκοκκιστική περίοδο παρουσιάστηκε και ένα επιπλέον πρόβλημα, αυτό της απεργίας των αγροτών στα μέσα της περιόδου και της απεργίας των υπαλλήλων του Οργανισμού Βάμβακος. Η πρώτη δυσκόλεψε στις μεταφορές εμπορευμάτων, αφού οι αγρότες είχαν κλείσει τους δρόμους για 15 ημέρες και επηρέασε περισσότερο τις μονάδες της Θεσσαλίας και της Μακεδονίας, ενώ η δεύτερη κράτησε κλειστά τα εκκοκκιστήρια για 25 ημέρες, αφού δεν ήταν δυνατό να λειτουργήσουν χωρίς τα άτομα του Οργανισμού και συνεπώς επηρέασε τη λειτουργία όλων των εργοστασίων. Θα πρέπει να αναφερθεί ότι τα εκκοκκιστήρια λειτουργούν όλη την ημέρα καθ' όλη την εκκοκκιστική περίοδο υπό την επίβλεψη του Οργανισμού Βάμβακος. Χαρακτηριστικό είναι ότι ο υπάλληλος του Οργανισμού ανοίγει κάθε πρωί, κλειδώνει κάθε βράδυ το εργοστάσιο και είναι παρών στην παραλαβή του σύσπορου βάμβακος καθώς στην

παραγωγική διαδικασία.

↳ **Ποιότητα:** παρουσιάζονται προβλήματα στην ποιότητα που ξεκινούν από την καλλιεργούμενη έκταση, καθώς όταν συλλέγεται δεύτερης ποιότητας βαμβάκι δεν διατίθεται εύκολα. Επίσης η υπερβολική χρήση φαρμάκων επιδρά αρνητικά στην ποιότητα του βαμβακιού και κατ' επέκταση στα τελικά καταναλωτικά προϊόντα που έχουν ως πρώτη ύλη το βαμβάκι και κυρίως στα ενδύματα. Έχει αναφερθεί ότι οι παραγωγοί δε δίνουν την πρέπουσα σημασία σε αυτό τον παράγοντα και το πόσο επηρεάζει τα επόμενα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας, αλλά δίνουν έμφαση στο να διαθέσουν το σύνολο της παραγωγής τους. Η ποιότητα του προϊόντος υποβαθμίζεται ακόμα περισσότερο όταν κάθε μεσίτης παίρνει το βαμβάκι και το τοποθετεί σε αλάνες, όπου οι κακές καιρικές συνθήκες μπορεί να υποβαθμίσουν την ποιότητά του. Επιπλέον έχει παρατηρηθεί ότι κάποιος μεσίτης μπορεί να πάρει βαμβάκι υψηλής ποιότητας και να το αναμείξει με χαμηλής ποιότητας. Δεν γίνεται όμως κάποιος έλεγχος παρά μόνο όταν φτάσει το προϊόν στο εκκοκκιστήριο. Σημαντικό ρόλο παίζει και η συσκευασία του προϊόντος κατά τη μεταφορά. Η πιο κατάλληλη είναι αυτή που κατασκευάζεται από βαμβακερά υλικά.

↳ **Ιδιωτικός τομέας - ένωση συνεταιρισμών:** τα δύο είδη επιχειρήσεων δεν "παίζουν" με τους ίδιους όρους. Η Ένωση λειτουργεί κατά γράμμα με τους νόμους και την εγκύκλιο του Οργανισμού Βάμβακος, ενώ ο ιδιωτικός τομέας έχει τη δυνατότητα να παρεκκλίνει από αυτούς. Επιπλέον η πολιτική προμήθειας του σύσπορου βαμβακιού είναι διαφορετική μεταξύ των ιδιωτικών μονάδων και των Ενώσεων. Για παράδειγμα, οι ιδιωτικές επιχειρήσεις προμηθεύονται το σύσπορο βαμβάκι και από άλλες περιοχές και όχι μόνο από την περιοχή που βρίσκονται, σε αντίθεση με τις Ενώσεις.

↳ **Ο ρόλος της Πολιτείας:** το κράτος δεν διαφυλάσσει όπως θα

έπρεπε το βαμβάκι. Λείπουν οι τεχνοκράτες στα υπουργεία για να προτείνουν λύσεις κατά απάτης και λήψη μέτρων για την αποφυγή διπλοζυγισμάτων και να φροντίσουν για την εφαρμογή και τήρηση τους. Με άλλα λόγια χρειάζεται να γίνεται πιο ουσιαστικός έλεγχος, ο οποίος εκτός των άλλων θα βοηθήσει και στην αναβάθμιση του εθνικού προϊόντος. Επιπλέον η Πολιτεία δεν ενδιαφέρεται όσο θα έπρεπε για τον κλάδο της κλωστοϋφαντουργίας. Η κλωστοϋφαντουργική δύναμη της χώρας έχει μειωθεί σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια και σημαντικό ρόλο για αυτό παίζουν και οι ανταγωνιστικές τιμές των Τρίτων Χωρών.

↳ **Επιχορήγηση:** Η βαμβακοκαλλιέργεια θεωρείται από τις πιο επικερδείς καλλιέργειες, καθώς σημαντικά ποσά επιδότησης δίνονται κάθε χρόνο από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Συγκεκριμένα απορροφά έως και το 25% των γεωργικών επιδοτήσεων που προέρχονται από την Ε.Ε. Η επιδότηση δίνεται στους παραγωγούς μέσω των εκκοκκιστών. Υπάρχει ένα ορισμένο ύψος επιδότησης που δίνεται σε ένα συγκεκριμένο ποσό, το οποίο μοιράζεται ανάλογα με την ποσότητα και την ποιότητα του βάμβακος. Γίνεται έλεγχος της ποιότητας και κατά την τελική ζυγοστάθμιση με βάση την ποιότητα δίνεται κάτι περισσότερο αν είναι καλής ποιότητας και κάτι λιγότερο για χαμηλότερη ποιότητα. Είναι αδιαμφισβήτητο το γεγονός ότι οι επιδοτήσεις παίζουν σημαντικό ρόλο στον κλάδο του βαμβακιού και αν σταματήσει αυτή η ενίσχυση τότε τα προβλήματα θα είναι μεγάλα. Από την άλλη πλευρά επικρατεί η άποψη ότι η επιδότηση θα πρέπει να χορηγείται κατευθείαν στους παραγωγούς και όχι όπως δίδεται μέχρι σήμερα, δηλαδή μέσω των εκκοκκιστών.

Ένα άλλο σημαντικό πρόβλημα των επιδοτήσεων είναι η συνυπευθυνότητα καθώς οι εταιρείες που εισάγουν σημαντικές ποσότητες σύσπορου βάμβακος στο εκκοκκιστήριό τους,

επιβαρύνονται με σημαντικά ποσά χωρίς να ευθύνονται για τυχόν χαμηλή απόδοση του βάμβακος, που προέρχεται κυρίως από τη χαμηλή ποιότητά του. Η επιδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορεί να δημιουργήσει μεγάλα επιπρόσθετα έσοδα στους παραγωγούς, αλλά από την άλλη τα εν λόγω περιθώρια κέρδους μπορούν να συρρικνωθούν, λόγω των προστίμων που επιβάλλονται στην περίπτωση κατά την οποία η ελληνική παραγωγή βάμβακος ξεπεράσει την ανώτερη επιτρεπόμενη ποσότητα.

### **Προοπτικές του Κλάδου**

Ο κλάδος της επεξεργασίας βάμβακος θεωρείται κορεσμένος. Οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται θεωρούνται πολλές για το συγκεκριμένο ύψος παραγωγής, με αποτέλεσμα η παραγωγή σύσπορου βάμβακος να μην επαρκεί. Εκτιμάται ότι σύντομα θα μειωθεί ο αριθμός τους και θα παραμείνουν οι δυνατότερες.

Σημαντικό ρόλο παίζουν οι επιδοτήσεις και κατά τη γνώμη των εκπροσώπων ορισμένων επιχειρήσεων όσο υπάρχει το σύστημα της επιδότησης, τόσο οι προοπτικές του κλάδου είναι θετικές. Όμως το "πλαφόν" παραγωγής που ορίζεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση δε δίνει τη δυνατότητα για αύξηση της παραγωγής και συνεπώς να δοθούν ευκαιρίες στις καινούργιες εταιρείες.

Ο κανονισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης όμως λήγει το 1998-99, οπότε και οι επιχειρήσεις ελπίζουν σε ένα υψηλότερο πλαφόν. Επίσης θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα επόμενα χρόνια θα έχουμε ενιαίο νόμισμα, πιθανή αύξηση των κρατών μελών, διαφορετική εσωτερική αγορά από τη σημερινή και η παγκοσμιοποίηση του εμπορίου θα έχει προχωρήσει περαιτέρω. Έτσι λοιπόν θα πρέπει οι ελληνικές επιχειρήσεις να διασφαλίσουν την ανταγωνιστικότητά τους.

Όσον αφορά τις προοπτικές του κλάδου σημειώνεται ότι το "πλαφόν" παραγωγής που ορίζεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση,

δεν αφήνει περιθώρια για την αύξηση του συνολικού μεγέθους και την είσοδο νέων επιχειρήσεων στον κλάδο. Επιπλέον στην ελληνική αγορά δεν υπάρχουν περιθώρια αύξησης της ζήτησης, καθώς η εγχώρια κλωστοϋφαντουργία περνά άσχημη περίοδο και δεν εμφανίζει σημάδια γρήγορης ανάκαμψης.

Σχετικά με τις εξαγωγές, φαίνεται ότι οι ελληνικές επιχειρήσεις δεν θα αντιμετωπίσουν πρόβλημα διάθεσης της παραγωγής τους, καθώς η ζήτηση των προϊόντων του κλάδου από τις χώρες χαμηλού κόστους και ιδιαίτερα της Τουρκίας προβλέπεται να αυξηθεί. Το γεγονός αυτό επιβεβαιώνεται από πληροφορίες της αγοράς που υποστηρίζουν ότι στην αναφερόμενη χώρα πρόκειται να λειτουργήσουν 30 νέες κλωστοϋφαντουργικές μονάδες και οι ήδη μεγάλες απαιτήσεις της σε βαμβάκι θα αυξηθούν περισσότερο. Το γεγονός αυτό σε συνδυασμό με τη μικρή απόσταση της χώρας μας από την Τουρκία και την καλή ποιότητα του ελληνικού βάμβακος, δημιουργούν τις προϋποθέσεις για αύξηση των εξαγωγών στο μέλλον.

Όπως έχει προαναφερθεί η παραγωγή εκκοκκισμένου βάμβακος εξαρτάται από την παραγωγή σύσπορου. Εάν επικρατήσουν καλές καιρικές συνθήκες μέχρι το τέλος της επόμενης καλλιεργητικής περιόδου, τότε τόσο η ποιότητα όσο και η τιμή του εκκοκκισμένου βάμβακος θα κυμανθεί σε ικανοποιητικά επίπεδα.

Σύμφωνα με πληροφορίες της αγοράς "λέγεται" ότι θα κλείσει ο Οργανισμός Βάμβακος, γεγονός αρνητικό για τον κλάδο, καθώς ο συγκεκριμένος φορέας παίζει σημαντικό ρόλο και συντελεί στη μείωση κρουσμάτων απάτης.

Ένα ζήτημα που έχει απασχολήσει τον Οργανισμό Βάμβακος είναι τα υπολείμματα των εργοστασίων. Η ετήσια παραγωγή σύσπορου βαμβακιού είναι 1.000.000 τόνοι κατά μέσο όρο και από αυτούς οι 100.000 τόνοι είναι υπολείμματα (περίπου το 10% της παραγωγής). Τα υπολείμματα αυτά συνήθως πηγαίνουν στις

χωματερές, ενώ το 15% χρησιμοποιείται για επανακύκλωση. Συγκεκριμένα χρησιμοποιούνται στους πύργους ξήρανσης για να έχει το βαμβάκι την επιθυμητή υγρασία. Ο Οργανισμός Βάμβακος προσπαθεί να βρει εφαρμογές και χρήσεις, όπου μπορεί να διοχετεύεται το υπόλοιπο 85% των υπολειμμάτων έτσι ώστε να μην πετιέται. Στόχος είναι η παραγωγή ενός προϊόντος που να είναι χρήσιμο και αξιόλογο. Αυτή την περίοδο γίνονται μετρήσεις για την αξία του, οι οποίες είναι ενθαρρυντικές. Για παράδειγμα, έχει αποδειχθεί καλύτερο από άλλα προϊόντα ως υπόστρωμα για την ανάπτυξη φυτών ντομάτας. Επίσης μπορεί να χρησιμοποιηθεί και ως λίπασμα για βιολογική καλλιέργεια.

## ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- "Η Ελληνική Γεωργία" Ν. Φακιάλας, Εκδόσεις Παπαζήση 1991
- Κλαδική μελέτη της εταιρείας ICAP: "Έκκοκκιστήρια", 1998
- Εφημερίς της κυβερνήσεως, τεύχος 2<sup>ο</sup>, Αρ. Τεύχους 1004, 11 Νοεμβρίου 1997
- EUR-Lex: Επίσημη εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης 27-7-1998
- Στατιστικά στοιχεία από τον Οργανισμό Βάμβακος Ν. Αιτ/νίας
- Eurostat, Agriculture, Statistical Yearbook
- "Προοπτικές της ΚΑΠ", Βρυξέλλες 1994
- Εξέλιξη της Διεθνούς Εξειδίκευσης και Ανταγωνιστικότητας της Ελληνικής Βιομηχανίας" Δαγκαλίδης Θ., Κοκκινοπλίτη Φ.
- "Η Ελληνική Γεωργία και η ΕΟΚ", Γεωργακόπουλος Θ.
- (Δυνατότητες χρηματοδότησης του Αγροτικού Τομέα με συμμετοχή της ΕΟΚ) Χατζιαντωνίου Α.